SPRAWOZDANIE

RADY ADWOKACKIEJ

W WARSZAWIE

ZA ROK

1935 — 1936

DRUKARNIA ROLNICZA
Sp. z o. o. Warszawa, Złota 24
Nakład 2500 egz.

1936 WARSZAWA 1936

NAKŁADEM IZBY ADWOKACKIEJ WARSZAWSKIEJ

SPRAWOZDANIE
RADY ADWOKACKIEJ
W WARSZAWIE

ZA ROK

1935 — 1936

1936 WARSZAWA 1936

NAKŁADEM IZBY ADWOKACKIEJ WARSZAWSKIEJ

Drukarnia Rolnicza, Warszawa, Złota 24

I. Skład Rady Adwokackiej.

Podział i Organizacja Pracy.

Skład Rady. W wyniku wyborów uzupełniających, dokonanych na dorocznym Walnym Zgromadzeniu Adwokatów Izby w dniu 30 listopada 1935 r., skład Rady Adwokackiej w Warszawie na okres 1935/36 był następujący:

1. Berenson Leon — 3-ci rok kadencji
2. Bielawski Bolesław — 2-gi rok kadencji
3. Blenau Zygmunt — 1-y rok kadencji
4. Grodziński Natan — 1-y rok kadencji
5. Hartglas Maksymilian — 2-gi rok kadencji
6. Jackowski Aleksander — 3-ci rok kadencji
7. Janczewski Stanisław — 3-ci rok kadencji
8. Krzywicki Jerzy — 2-gi rok kadencji
9. Kulczycki Michał — 2-gi rok kadencji
10. Lewit Maurycy — 2-gi rok kadencji
11. Pawłowski Stanisław — 3-ci rok kadencji
12. Pęski Wacław — 3-ci rok kadencji
13. Rzepecki Kazimierz — 3-ci rok kadencji
14. Słoński Tadeusz — 2-gi rok kadencji
15. Suligowski Bohdan — 1-y rok kadencji
16. Szaciński Mieczysław — 1-y rok kadencji
17. Tatarkiewicz Jan — 1-y rok kadencji
18. Urbanowicz Stefan — 1-y rok kadencji
19. Żołędziowski Kazimierz — 3-ci rok kadencji

Na pierwszym posiedzeniu w powyższym składzie, odbytym w dniu 2 grudnia 1935 r., Rada Adwokacka, stosownie do art. 40 pr. o u. a., ukonstytuowała się przez dokonanie wyborów i podziału czynności.

Prezydium. W wyniku wyborów skład Prezydium Rady był w okresie sprawozdawczym następujący:

Dziekan	— Stanisław Janczewski
Wicedziekan	— Mieczysław Szaciński
Przewodniczący Kolegium Rzeczników Dyscyplinarnych	— Stefan Urbanowicz
Sekretarz	— Wacław Pęski
Zastępca Sekretarza	— Kazimierz Żołędziowski
Skarbnik	— Tadeusz Słoński
Zastępca Skarbnika	— Jan Tatarkiewicz.

Rzecznicy Dyscyplinarni. Liczbę rzeczników dyscyplinarnych na okres sprawozdawczy Rada Adwokacka ustaliła początkowo na 10, a następnie, wobec zwiększania się ilości spraw, podlegających dochodzeniu dyscyplinarnemu, podwyższyła do 12. Rzecznikami dyscyplinarnymi byli:

1. Berenson Leon
2. Blenau Zygmunt
3. Grodziński Natan
4. Hartglas Maksymilian
5. Krzywicki Jerzy
6. Kulczycki Michał
7. Lewit Maurycy
8. Pawłowski Stanisław
9. Rzepecki Kazimierz
10. Suligowski Bohdan
11. Tatarkiewicz Jan
12. Urbanowicz Stefan

W myśl § 4 regulaminu na Przewodniczącego Kolegium Rzeczników Dyscyplinarnych Rada powołała Stefana Urbanowicza.

Bibliotekarz i Gospodarz. Ogólny zarząd biblioteką Izby powierzono członkowi Rady Zygmuntowi Blenau'owi, a funkcje gospodarza lokalu Rady Adwokackiej oraz pokoi adwokackich w sądach warszawskich — Kazimierzowi Żołędziowskiemu.

Komisja Rewizyjna. Do Komisji Rewizyjnej Rady Adwokackiej wybrani zostali: Aleksander Jackowski — jako przewodniczący, Leon Berenson i Kazimierz Rzepecki — jako członkowie.

Delegaci Rady Adwokackiej. Na zasadzie odnośnych uchwał Rady [1]) funkcje Delegatów Rady Adwokackiej i ich zastępców pełnili w okresie sprawozdawczym następujący członkowie Izby:

Siedziba Sądu	Delegat	Zastępca
Biała Podlaska	Wincenty Skudro	Kazimierz Żmigrodzki
Białystok	Władysław Otto	Władysław Olszyński
Częstochowa	Włodzimierz Winnicki	Mieczysław Konarski
Łomża	Kazimierz Ryntflejsz	Adam Mieczkowski
Mława	Grzegorz Wierzbicki	Franciszek Zajewski
Piotrków	Dobrosław Kleyna	Wacław Walosiński
Płock	Marek Kozielski	Kazimierz Mayzner
Siedlce	Wacław Kęszycki	Bolesław Świderski
Sosnowiec	Janusz Borowski	Antoni Kon

D e l e g a t u r a w Ł o d z i. Funkcje przewodniczącego Delegatury sprawował w okresie sprawozdawczym z urzędu członek Rady Stanisław Pawłowski, a członkami Delegatury byli adwokaci: Józef Adamowicz, Edmund Moszkowski, Józef Osiecki i Eugeniusz Zejda, powołani na te stanowiska uchwałą Rady z dnia 17 grudnia 1935 r. (prot. Nr. 3 § 26).

Delegatura działała na podstawie uchwalonego w poprzednim okresie sprawozdawczym „Regulaminu Delegatury Łódzkiej Rady Adwokackiej w Warszawie" [2]).

---

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 214, 309, 508 i 723.
[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 5.

Seminaria dla aplikantów adwokackich. Kierownictwo seminariów dla aplikantów adwokackich Rada Adwokacka powierzyła, jak następuje:

w dziale prawa cywilnego:

grupa I-a (prawo materialne) — adwokatowi Wacławowi Mińkiewiczowi,

grupa II-a (prawo procesowe i handlowe) — członkowi Rady Zygmuntowi Blenau'owi,

w dziale prawa karnego (grupa III-a) — adwokatowi Antoniemu Landau'owi,

w dziale prawa administracyjnego (grupa IV) — członkowi Rady Stefanowi Urbanowiczowi;

w dziale o charakterze ogólnym:

grupa V i VI-a (prawo o ustroju adwokatury, historia adwokatury, etyka adwokacka, rola społeczna adwokatury, stosowanie prawa z punktu widzenia etyki) — Dziekanowi Stanisławowi Janczewskiemu i b. Wicedziekanowi Leonowi Nowodworskiemu.

Kierownictwo ogólne sprawowali Dziekan Stanisław Janczewski i członek Rady Zygmunt Blenau.

Konsultacja dla niezamożnej ludności. Kierownictwo konsultacji adwokackiej dla niezamożnej ludności przy Sądzie Okręgowym w Warszawie powierzono członkom Rady: Kazimierzowi Rzepeckiemu i Bohdanowi Suligowskiemu.

Komisje Egzaminacyjne. Skład komisyj egzaminacyjnych był ustalany przed każdym terminem egzaminu adwokackiego. Zgodnie z art. 110 pr. o u. a. do komisyj wchodzili sędziowie Sądu Apelacyjnego w Warszawie, delegowani każdorazowo przez Prezesa tegoż Sądu. Członkami komisyj z ramienia adwokatury byli delegowani przez Radę Adwokacką jej członkowie oraz zaproszeni przez Radę członkowie Izby [1]).

---

[1]) Skład komisyj egzaminacyjnych w czasie poszczególnych sesyj podano w rozdziale 8 sprawozdania,

Udział w Komisji Egzaminacyjnej Prokuratorii Generalnej R. P. Jako przedstawicieli adwokatury w komisji egzaminacyjnej przy Urzędzie Głównym Prokuratorii Generalnej, Rada Adwokacka delegowała w okresie sprawozdawczym następujących członków Izby:

na sesję komisji w dniu 14 grudnia 1935 r. — adwokata Leona Nowodworskiego (prot. Nr. 41 § 6);

na sesję komisji w dniu 6 listopada 1936 r. — adwokata Jana Gadomskiego (prot. Nr. 36 § 20).

Główna Komisja Zapomogowa. Na miejsce wylosowanych na posiedzeniu komisji w dniu 18 listopada 1935 r. (§ 23 statutu zapomóg pośmiertnych) członków komisji adwokatów: Bolesława Kaminera i Bohdana Suligowskiego Rada Adwokacka uchwałą z dnia 10 grudnia 1935 r. (prot. Nr. 2 § 24) powołała na członków Głównej Komisji Zapomogowej adwokatów: Ignacego Baumberga i Stanisława Peszyńskiego. W ten sposób w okresie sprawozdawczym w skład komisji wchodzili: I. Baumberg, W. Chyliński, M. Kloczewski, J. Olchowicz, B. Rosensztadt i S. Peszyński.

Obowiązki przewodniczącego komisji pełnił, w myśl § 24 statutu członek Rady - skarbnik Tadeusz Słoński, a w jego zastępstwie — członek Rady - zastępca skarbnika Jan Tatarkiewicz. Na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 1935 r. na sekretarza komisji wybrany został Jan Olchowicz, a na jego zastępcę — Stanisław Peszyński.

Komisja do spraw o wpis na listę aplikantów adwokackich. Podobnie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym [1]), komisja miała za zadanie przygotowawcze rozpoznawanie spraw, dotyczących wpisu na listę aplikantów adwokackich zaliczania na poczet aplikacji adwokackiej innych zajęć oraz dopuszczania aplikantów adwokackich do egzaminu adwokackiego i przedstawianie w tych sprawach wniosków Radzie Adwokackiej na jej posiedzeniach plenarnych. Przewodnictwo komisji Rada powierzyła Wicedziekanowi M. Szacińskiemu, na

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 7.

członków zaś komisji powołała członków Rady: L. Berensona, Z. Blenau'a, M. Hartglasa, J. Krzywickiego, M. Kulczyckiego, B. Suligowskiego i K. Żołędziowskiego (u. 10.XII. 1935 r., prot. Nr. 2 § 26).

Komisja do spraw sądownictwa polubownego. Zadaniem komisji, utworzonej uchwałą Rady Adwokackiej z dnia 12 lutego 1935 r. [1]), było polubowne załatwianie sporów cywilnych pomiędzy adwokatami oraz adwokatów z klientami. Obowiązki przewodniczącego komisji pełnił członek Rady Maurycy Lewit, a członkami komisji byli członkowie Izby: Lucjan Altberg, Edward Berens, Wacław Bitner, Aleksander Czerski, Jan Gadomski, Kazimierz Hartman, Antoni Jurkowski, Władysław Lewinson, Józef Stopnicki, Stefan Wójcicki i Bronisław Zdanowicz.

Komisja aplikacji adwokackiej. Zadaniem komisji było rozważanie i opracowywanie na użytek Rady Adwokackiej wszelkich kwestyj, związanych z wychowaniem i kształceniem aplikantów adwokackich i ich organizacją (§ 102 regulaminu).

Przewodniczył komisji z urzędu Dziekan Stanisław Janczewski, a w skład komisji wchodzili kierownicy poszczególnych grup seminaryjnych: adwokaci Zygmunt Blenau, Antoni Landau, Wacław Mińkiewicz i Stefan Urbanowicz oraz zaproszeni przez Dziekana Rady sekretarze grup seminaryjnych i ich zastępcy: aplikanci adwokaccy Aleksander Bachrach, Stanisław Gajewski, Michał Grynsztejn, Witold Łyżwiński, Karol Pędowski, Henryk Piekarski, Bronisław, Wertheim i Jerzy Wędrychowski, którzy brali udział w posiedzeniach komisji z głosem doradczym.

Inne komisje specjalne. Oprócz wskazanych już wyżej komisyj stałych Rada Adwokacka dla rozważenia i opracowania określonych zagadnień powołała w okresie sprawozdawczym następujące komisje specjalne:

1) Uchwałą z dnia 17 grudnia 1935 r. (prot. Nr. 3 § 36)— celem opracowania i wykonania wniosków, uchwalonych na Walnym Zgromadzeniu Izby Adwokackiej Warszawskiej w dniu

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 8.

30 listopada 1935 r. — komisję w składzie członka Rady Bolesława Bielawskiego, jako przewodniczącego, oraz członków Rady: Zygmunta Blenau'a i Bohdana Suligowskiego;

2) uchwałą z dnia 7 stycznia 1936 r. (prot. Nr. 5 § 4) — celem rozpatrzenia wzoru uproszczonych ksiąg, odpowiadających przepisom nowej ordynacji podatkowej, — komisję w składzie członka Rady Stefana Urbanowicza, jako przewodniczącego, członków Rady: Zygmunta Blenau'a, Jerzego Krzywickiego i Kazimierza Rzepeckiego oraz członków Izby: Władysława Józefa Szatensztajna i Karola Wellischa;

3) uchwałą z dnia 21 stycznia 1936 r. (prot. Nr. 7 § 12)— dla przygotowania wniosków w sprawie zorganizowania dla aplikantów adwokackich stałych konkursów na prace prawnicze — komisje w składzie Dziekana Stanisława Janczewskiego, jako przewodniczącego, oraz członków Izby: Adama Chełmońskiego, Aleksandra Jackowskiego i Leona Nowodworskiego; uchwałą z dnia 3 marca 1936 r. (prot. Nr. 13 § 17) Rada Adwokacka powołała dodatkowo do składu komisji członków Izby: Mieczysława Ettingera, Jana Nowodworskiego i Stefana Urbanowicza;

4) uchwałą z dnia 29 września 1936 r. (prot. Nr. 34 § 12) — celem przeciwdziałania jednostronnemu ujmowaniu i oświetlaniu w prasie codziennej objawów życia korporacyjnego oraz źródłowego informowania prasy o potrzebach i bolączkach stanu adwokackiego — komisję w składzie b. Wicedziekana Leona Nowodworskiego, jako przewodniczącego, oraz członków Izby Leona Berensona, Józefa Litauera, Leona Okręta, Janusza Olchowicza, Janusza Rabskiego, Stanisława Szurleja i Mieczysława Trajdosa.

Oprócz komisyj, powołanych w okresie sprawozdawczym działały w dalszym ciągu następujące komisje specjalne, powołane przez Radę Adwokacką w latach ubiegłych:

1) Komisja dla gromadzenia materiałów, dotyczących braków ustawodawstwa w zakresie t. zw. prawa sądowego, jak również działalności sądów i urzędów [1]).

Skład komisji cywilnej Rada Adwokacka uchwałą z dnia 25 lutego 1936 r. (prot. Nr. 12 § 3) uzupełniła przez dokoop-

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34. str. 11 i niżej str. 14.

towanie członka Rady Zygmunta Blenau'a, któremu powierzyła przewodnictwo komisji, oraz członków Izby: Jana Gadomskiego, Kazimierza Kraushara i Alberta Thona;

2) komisja dla zebrania i opracowania w sposób systematyczny, celem wydania następnie drukiem, zasad z dziedziny etyki zawodowej i obowiązków obrończych, ustalonych dotychczas w uchwałach i orzeczeniach Naczelnej Rady Adwokackiej, Rady Adwokackiej w Warszawie, Sądu Dyscyplinarnego Izby Warszawskiej i Sądu Dyscyplinarnego Odwoławczego przy Naczelnej Radzie Adwokackiej [1].

3) komisja dla rozważenia i ewentualnego opracowania wniosków w sprawie zmian ustawodawstwa podatkowego dla wolnych zawodów wogóle, a adwokatury w szczególności [2].

4) komisja dla opracowania wniosków w sprawie założenia domu wypoczynkowego dla użytku członków Izby Adwokackiej Warszawskiej [3].

Komisja ta — celem zbadania zgłoszonych ofert oraz dokonania oględzin zaoferowanych obiektów — na posiedzeniu swym w dniu 30 kwietnia 1936 r. wyłoniła podkomisję w składzie Dziekana St. Janczewskiego, członka Rady Natana Grodzińskiego i członka Izby Wacława Szumańskiego;

5) komisja dla opracowania projektu zreformowania prowadzonej przez Radę Adwokacką konsultacji prawnej dla niezamożnej ludności [4].

Posiedzenia Rady i jej Prezydium. Posiedzenia plenarne Rady Adwokackiej odbywały się stale raz na tydzień — we wtorki — z wyjątkiem okresów feryj letnich i świątecznych.

Celem usprawnienia prac Rady i przyśpieszenia załatwienia referatów Rada Adwokacka na wniosek Dziekana ustaliła, że na każdym posiedzeniu Rady wygłaszać będą referaty trzej członkowie Rady w określonym z góry porządku (u. 10. XII. 1935 r., prot. Nr. 2 § 3). System ten okazał się bardzo owocny w skutkach, gdyż pozwolił na całkowite wyrobienie zaleg-

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 9 i niżej str. 59.

[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 9 i niżej str. 40.

[3]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 28 i niżej str. 17.

[4]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 11 i za r. 1934/35, str. 107.

łości z lat poprzednich, nadto zaś na terminowe załatwienie referatów bieżących.

Prezydium odbywało posiedzenia co tydzień — w poniedziałki. W okresie feryj letnich, podczas którego odbywały się posiedzenia Prezydium z udziałem obecnych w Warszawie członków Rady, załatwiano w tak zwiększonym składzie, z mocy delegacji Rady, wszelkie wogóle sprawy bieżące, z wyjątkiem spraw o wpis na listę adwokatów i aplikantów adwokackich.

Nowa siedziba Rady Adwokackiej. W roku sprawozdawczym nastąpiło przeniesienie biura Rady Adwokackiej do nowego lokalu w nabytym przez Radę Adwokacką domu przy Al. Jerozolimskiej Nr. 11 w Warszawie.

Z mocy uchwały Prezydium na pomieszczenie biura Rady Adwokackiej zostały przeznaczone w nabytej nieruchomości dwa zwolnione przez lokatorów lokale, które w tym celu zostały poddane gruntownym przeróbkom i unowocześnione przez zaprowadzenie w nich centralnego ogrzewania oraz szeregu innych instalacyj. Lokale te, położone na dwóch piętrach, zostały połączone wewnętrznymi schodami, przy tym lokal na pierwszym piętrze został przeznaczony na biuro, lokal zaś na drugim piętrze — na pokoje reprezentacyjne (gabinet Dziekana, sala posiedzeń i t. d. Wolny lokal na trzecim piętrze ma być zajęty przez Towarzystwo Prawnicze.

Dążeniem Rady jest, aby w przyszłości nieruchomość w całości została przeznaczona dla instytucyj i stowarzyszeń prawniczych i stała się w ten sposób „Domem Prawnictwa Stołecznego".

Księga zarządzeń Dziekana Rady. W początku roku sprawozdawczego z polecenia Dziekana Rady zaprowadzona została w Biurze Rady „Księga zarządzeń Dziekana Rady".

Celem zaprowadzenia tej księgi było zapewnienie należytej kontroli nad wykonaniem wydawanych przez Dziekana zarządzeń w zakresie administracji ogólnej sprawami Izby. Kontrola taka była tym więcej potrzebna, że niektóre zarządzenia dotyczyły czynności, mających powtarzać się periodycznie, jak naprzykład co miesięcznego przygotowywania przez biuro Rady Adwokackiej sprawozdania kasowego z po-

daniem wysokości wpływów i wydatków oraz sumy zaległych składek adwokackiej i na fundusz zapomóg pośmiertnych, co miesięcznego również sprawozdania z ruchu spraw dyscyplinarnych i t. d.

W księdze znalazły swe miejsce wszystkie wydawane przez Dziekana Rady zarządzenia, mające na celu uporządkowanie organizacji i funkcjonowania biura Rady Adwokackiej i zapobieżenie w tym względzie jakimkolwiek niedociągnięciom, jak również wszystkie ważniejsze sprawy, rozstrzygane bezpośrednio przez Dziekana Rady względnie dotyczące wykonania uchwał, powziętych przez Radę Adwokacką lub jej Prezydium.

Biuro Rady. Skład osobowy biura Rady, obejmującego: kancelarię ogólną, buchalterię, kasę, bibliotekę oraz sekretariaty Kolegium Rzeczników Dyscyplinarnych i Sądu Dyscyplinarnego, był w okresie sprawozdawczym następujący:

Dyrektor biura — Dudziński Zygmunt, kierownik buchalterii — Nowicki Ignacy, referent sekretariatu Kolegium Rzeczników Dyscyplinarnych — Sokołowski Leszek, referent sekretariatu Sądu Dyscyplinarnego — Brayczewska Maria.

Urzędnicy: Andrzejewska Wacława, Andrzeykowicz Maria, Gałecki Leonard, Herbstówna Janina, Komorowski Ryszard, Korytkowska Maria, Korytkowski Jerzy, Stroynowska Zofia, Sztajnert Zygmunt, Śmiarowska Helena, Świerżewski Walerian.

Obsługę biura Rady i pokojów adwokackich w Sądach Apelacyjnym, Okręgowym i Grodzkich pełniło 7 woźnych i 1 goniec.

Decyzją Prezydium Rady z dnia 8 czerwca 1936 r. zaangażowani zostali 3 inkasenci celem inkasowania zaległych składek izbowych i pośmiertnych.

Ruch pism w okresie sprawozdawczym był następujący:

Dziennik podawczy zawierał numerów	—	10.982
„ wychodzący „ „	—	11.800

Biuro prowadzi cały szereg repertoriów, wykazów i skorowidzów, a nadto administrację wydawanego nakładem Izby czasopisma „Palestra".

II. Działalność Rady Adwokackiej.

1. Sprawy ogólne.

Udział Izby w zbiórce na Fundusz Obrony Narodowej. W związku z dokonywaną na terenie całego kraju zbiórką na Fundusz Obrony Narodowej Rada Adwokacka wydała do członków Izby komunikat, w którym wezwała ich, aby w ciągu jednego roku, poczynając od dnia 1 września 1936 r., przy uiszczaniu składek na potrzeby Izby wpłacali do Rady Adwokackiej składki na Fundusz Obrony Narodowej [1].

Po podkreśleniu w powyższym komunikacie znaczenia zbiórki dla celów obronnych Państwa, Rada Adwokacka, opierając się w tej mierze na uchwale Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 4 lipca 1936 r. [2], ustaliła następujące normy składek: 2% od dochodu netto, przenoszącego 1000 złotych, 1½% od dochodu netto, przenoszącego 600 złotych, i 1% od dochodu netto poniżej 600 złotych miesięcznie, obliczonego na podstawie zeznania o dochodzie za rok 935.

Uzyskaną ze składek sumę 4.739 złotych 62 groszy Rada Adwokacka przekazała Naczelnej Radzie Adwokackiej, która otworzyła w tym celu w Pocztowej Kasie Oszczędności specjalne konto.

Ponadto Rada Adwokacka delegowała członka Rady J. Krzywickiego do komitetu, mającego na celu ufundowanie eskadry lotniczej.

---

[1] Komunikat Nr. 202, patrz „Palestra", 1936 r., str. 722.

[2] Patrz „Palestra", 1936 r, str. 614.

Gromadzenie materiałów, dotyczących braków ustawodawstwa. W wykonaniu uchwały Walnego Zgromadzenia Adwokatów Izby z dnia 30 listopada 1935 r. oraz życzenia Naczelnej Rady Adwokackiej, wyrażonego w jej piśmie z dnia 21 stycznia 1936 r., Rada Adwokacka zajęła się w okresie sprawozdawczym sprawą nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego, przekazując opracowanie memoriału w powyższej sprawie komisji cywilnej dla ustalenia braków ustawodawstwa, powołanej uchwałą Rady z dnia 10 kwietnia 1934 r. [1])

Komisja na 13 posiedzeniach, odbytych w czasie od dnia 4 marca do dnia 7 czerwca 1936 r., przeprowadziła szczegółową dyskusję nad referatem członka Komisji A. Thona do części pierwszej k.p.c. (postępowanie sporne) oraz nad referatem członków komisji: J. Gadomskiego i A. Thona — do części drugiej k.p.c. (postępowanie egzekucyjne), poczem, mając na względzie wnioski wszystkich pozostałych członków Komisji, przedstawiła Radzie Adwokackiej obszerny memoriał.

Postulaty de lege ferenda, sformułowane w referacie komisji, znalazły teoretyczne uzasadnienie w pracy członka Izby Alberta Thona p. t.: „Krytyka Kodeksu Postępowania Cywilnego ze stanowiska teorii procesu i doświadczeń praktyki; część I. Postępowanie sporne“, która ukazała się jako wydawnictwo Rady Adwokackiej w Warszawie.

Rada Adwokacka, przedstawiając Radzie Naczelnej przy piśmie z dnia 10 lipca 1936 r. powyższy memoriał, dała wyraz poglądowi, że obecny moment jest nie tylko całkowicie odpowiedni dla przeprowadzenia gruntownej nowelizacji k. p. c., ale nadto, że poczynione dotychczas doświadczenia praktyki czynią tę reformę jednym z zagadnień, najpilniej domagających się rozwiązania.

Dążąc wreszcie do oparcia postulatów Izby w zakresie nowelizacji k.p.c. na możliwie obszernym materiale spostrzeżeń, zarejestrowanych w praktyce członków Izby, Rada Adwokacka na wniosek komisji zarządziła wśród członków Izby ankietę w powyższej sprawie (u. 23.VI.1936 r., prot. Nr. 28 § 16).

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 11 i wyżej str. 9.

Ankieta, zawierająca kilkadziesiąt zapytań na tematy, poruszone w memoriale Komisji, została rozesłana do wszystkich członków Izby przy odezwie z dnia 4 lipca 1936 r. W odezwie tej Rada Adwokacka wyraziła nadzieję, że ogół członków Izby, powołany przez udział w ankiecie do współpracy nad udoskonaleniem k.p.c., odniesie się do wezwania Rady z gorliwością i skrupulatnością równą wadze podjętej sprawy.

Niezależnie od indywidualnej ankiety Rada Adwokacka zleciła delegatom zwołanie plenarnych zebrań dyskusyjnych miejscowej adwokatury celem przeprowadzenia publicznej dyskusji nad zagadnieniami ankiety oraz zwróciła się z komunikatem do członków Izby[1]), aby w odpowiedziach na ankietę zamieszczali nie tylko wnioski de lege ferenda, z krótkim uzasadnieniem, ale by ponadto podali do wiadomości komisji cywilnej możliwie bogaty materiał doświadczeń praktyki dla dalszych prac powołanej komisji.

Komisja cywilna przystąpiła już do segregowania otrzymanych odpowiedzi i opracowania dalszych wniosków na podstawie zebranego w ten sposób materiału.

Opinja o projekcie ustawy o fundacjach. Przy piśmie z dnia 28 kwietnia 1936 r. Naczelna Rada Adwokacka zwróciła się do Rady Adwokackiej w Warszawie z prośbą o nadesłanie opinii w przedmiocie przesłanego Radzie Naczelnej przez Ministerstwo Sprawiedliwości projektu ustawy o fundacjach.

Rada Adwokacka zajęła się rozważeniem powyższego zagadnienia na posiedzeniu w dniu 2 czerwca 1936 r. (prot. Nr. 25 § 22), poczem zakomunikowała Naczelnej Radzie Adwokackiej następujące uwagi ogólne o nadesłanym jej do zaopiniowania projekcie.

> Nie zgłaszając zastrzeżeń, jeśli chodzi o konstrukcję projektu pod względem prawnym, Rada Adwokacka w Warszawie żywi poważne obawy, że nowe prawo o fundacjach w projektowanym obecnie brzmieniu mogłoby pociągnąć za sobą ujemne skutki tak dla fundacyj już istniejących, jak i dla powstawania nowych. U podstawy każdej fundacji leży pewność, że wola założyciela fundacji będzie po wieczne czasy uszanowana. Brak

---

[1]) Komunikat Nr. 199, patrz „Palestra" 1936 r., str. 615.

tej pewności zahamowałby niewątpliwie ofiarność społeczną w tym kierunku. Tymczasem nadesłany do zaopiniowania projekt tej pewności nie daje, a nawet stwarza wręcz obawę, że fundacje mogą być kasowane, łączone i przekazywane bez należytego uszanowania woli, zamiarów i intencyj ich fundatorów. Poważne zastrzeżenia w tym względzie budzą zwłaszcza art. 12, 13, 19 § 3, 31 oraz 33 do 39 projektu.

Z tego względu Rada Adwokacka w Warszawie proponuje zastosowanie w projekcie następujących zasad:

1. Przekazanie, przekształcenie lub połączenie fundacji winno być zawsze rozstrzygane przez Sąd Apelacyjny, przy tym winno być zgóry określone postępowanie sądowe (sprawy tego rodzaju winny być rozstrzygane na posiedzeniach jawnych, z udziałem stron zainteresowanych i możnością zaskarżenia orzeczenia do Sądu Najwyższego).

2. Przy przekazywaniu względnie łączeniu fundacji oraz przy zmianie statutu winny być brane pod uwagę nie tylko zadania pokrewne lecz i założenia ideowe.

3. § 31 projektu, przewidujący ustanowienie zarządu tymczasowego na czas do lat 3-ch, winien być bezwarunkowo zmieniony, nic bowiem nie może usprawiedliwiać tak długiego trwania zarządu przymusowego, skoro władza fundacyjna ma możność powołania nowego organu zarządzającego trybem przez statut przewidzianym. Nadto ustanowienie zarządu przymusowego, jeśli ma nie być całkowicie dowolne i uzależnione od polityki władzy fundacyjnej, winno być również decydowane przez Sąd Apelacyjny.

Opracowanie szczegółowych poprawek do projektu Rada Adwokacka powierzyła członkom Rady Maurycemu Lewitowi i Stefanowi Urbanowiczowi.

Sprawa fundacji im. F. Kotermanowiczowej. Sprawa ta jest nadal w toku [1]) i nie została dotąd, po uchyleniu pierwszego wyroku przez Sąd Najwyższy, rozstrzygnięta przez Sąd Apelacyjny.

W imieniu Rady występowali uproszeni przez nią adwokaci: Ludwik Domański i Feliks Zadrowski oraz Dziekan Rady Stanisław Janczewski.

W trudnej tej sprawie zaszła nowa okoliczność, zostały bowiem ujawnione listy ś. p. Kotermanowiczowej, pisane przez nią do jej męża, co jest nie bez znaczenia z uwagi na stale

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 14.

dotąd podtrzymywane przez powodów twierdzenia, że ś. p. Kotermanowiczowa była osobą mało piśmienną.

Ostatnio Sąd Apelacyjny, uznając niedostateczność przeprowadzonej poprzednio ekspertyzy, postanowił zasięgnąć opinji biegłych profesorów Uniwersytetów Krakowskiego i Poznańskiego.

Sprawa domu wypoczynkowego dla adwokatów. Podejmując inicjatywę członka Rady Leona Berensona i członka Izby Wacława Szumańskiego, którzy wystąpili z dwoma odrębnymi projektami założenia domu wypoczynkowego względnie domu zdrowia dla adwokatów, zamierzających dla odpoczynku lub też ze względu na wiek, zdrowie bądź chęć zaprzestania dalszej pracy osiąść w takim domu na stałe względnie na dłuższy lub krótszy okres czasu, Rada Adwokacka jeszcze w poprzednim okresie sprawozdawczym powołała specjalną komisję celem opracowania w powyższej sprawie szczegółowych i konkretnych wniosków [1]). Zarazem Rada Adwokacka uznała, iż w chwili obecnej nie istnieje możliwość zorganizowania domu zdrowia na użytek adwokatury całego Państwa, że natomiast najbardziej realnym, a zarazem wielce pożądanym, byłoby założenie domu wypoczynkowego tylko na użytek członków Izby Adwokackiej Warszawskiej.

Celem zrealizowania w tak zakreślonych granicach zamierzonego projektu, Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 14 stycznia 1936 r. (prot. Nr. 6 § 1) na wniosek Dziekana St. Janczewskiego postanowiła:

1. Utworzyć „Fundusz Domu Wypoczynkowego dla Adwokatów Izby Warszawskiej".

2. Dla zapoczątkowania Funduszu przeznaczyć z funduszów ogólnych sumę 500 złotych.

3. Wezwać członków Izby do składania ofiar dobrowolnych na „Fundusz Domu Wypoczynkowego".

4. Wystąpić do Komisarza Pożyczki Narodowej z prośbą o zezwolenie na przyjmowanie tytułem

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 28.

ofiar na „Fundusz Domu Wypoczynkowego" obligacyj Pożyczki Narodowej.

5. Zamieścić na rozsyłanych członkom Izby wezwaniach, dotyczących wpłat składki adwokackiej i pośmiertnej, nadruk, wzywający do dobrowolnego uiszczania składki na „Fundusz Domu Wypoczynkowego" w kwocie 1 złotego miesięcznie.

6. Wykonanie niniejszej uchwały oraz administrację „Funduszu Domu Wypoczynkowego" zlecić członkowi Rady - Skarbnikowi.

W związku z powyższą uchwałą, podaną do wiadomości członków Izby w komunikacie Nr. 183 [1]), Dziekan Rady, po uzyskaniu zgody Komisarza Pożyczki Narodowej na przyjmowanie ofiar na „Fundusz Domu Wypoczynkowego" w obligacjach Pożyczki Narodowej, wystosował do członków Izby następującą odezwę.

Idea „Domu Zdrowia" czy „Domu Wypoczynkowego dla adwokatów" nigdy nie urzeczywistni się, jeżeli ci, dla których ma on być przeznaczony, nie postarają się sami o zebranie niezbędnego funduszu. Pragnąc zapoczątkować akcję w tym kierunku, Rada Adwokacka w Warszawie postanowiła utworzyć „Fundusz Domu Wypoczynkowego dla adwokatów", przeznaczając nań z funduszów ogólnych zł. 500.

O tem, aby Rada Adwokacka mogła w obecnym trudnym pod względem finansowym okresie nabyć lub wybudować dom wypoczynkowy własnymi środkami—nie może być nawet mowy. To wszakże, czemu nie jest w stanie podołać jednostka lub instytucja, może częstokroć bez trudności stworzyć wysiłek zbiorowy.

Z tego względu—w myśl uchwały, powziętej przez Radę Adwokacką w Warszawie — zwracam się do wszystkich Kolegów z prośbą, aby—czem kto może — przyczynili się do stworzenia funduszu, niezbędnego dla urzeczywistnienia idei, bliskiej niewątpliwie sercu każdego adwokata, każdy z nas bowiem może znaleźć się w tej sytuacji, że istnienie taniego, bo na zarobek nieobliczonego, a dla najbardziej potrzebujących bezpłatnego domu wypoczynkowego rozstrzygnie o odzyskaniu zdrowia i zdolności do pracy, a może i zachowaniu życia.

---

1) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 77.

Rada Adwokacka aż nadto dobrze zdaje sobie sprawę z tego, że ciężki kryzys gospodarczy, który w tak tragiczny sposób zaciążył na położeniu materialnym adwokatury, nie pozwala na obciążenie Kolegów składkami obowiązkowymi choćby w zakresie minimalnym. Dlatego też uchwalając zwrócenie się do Kolegów z wezwaniem o składki na „Fundusz Domu Wypoczynkowego", Rada Adwokacka, jako zasadę, ustaliła dobrowolny charakter składek.

Nawet i ta minimalna składka w wysokości 1 zł. miesięcznie, o której wzmiankę Koledzy znajdą na doręczanych im co miesiąc przekazach, służących do wpłacania składek obowiązkowych—adwokackiej i pośmiertnej — jest składką dobrowolną, nie obowiązującą nikogo, zwłaszcza tych, dla których wydanie jednej złotówki wielką może sprawić różnicę.

Kto jednak może, niech nie żałuje grosza na stworzenie dzieła, przeznaczonego dla dobra wspólnego, mającego silniej jeszcze niż dotychczas związać pomiędzy sobą członków adwokatury, wzmocnić wśród nich poczucie solidarności i obowiązku wzajemnej pomocy oraz pobudzić uczucie przywiązania do korporacji. Cel zresztą domu wypoczynkowego mówi sam za siebie. To też sądzę, że wezwanie, z jakim zwracam się do Kolegów o składanie ofiar na „Dom Wypoczynkowy", znajdzie u Kolegów oddźwięk na tyle życzliwy i w skutki obfity, aby od zamierzeń móc przejść do czynu.

Zaznaczam, że uzyskałem zgodę Generalnego Komisarza Pożyczki Narodowej na przyjmowanie ofiar na „Fundusz Domu Wypoczynkowego" w obligacjach Pożyczki Narodowej.

W dniu 30 kwietnia 1936 r. odbyło się pod przewodnictwem Dziekana posiedzenie komisji. Na posiedzeniu tym uznano za niewskazane zorganizowanie domu wypoczynkowego w budynku wydzierżawionym, za celowe natomiast — nabycie na własność odpowiedniego obiektu.

Celem zbadania zgłoszonych ofert komisja wyłoniła ze swego składu podkomisję [1]), której powierzono dokonanie oględzin zaoferowanych obiektów przy współudziale architekta lub technika budowlanego.

Na zlecenie podkomisji technik budowlany Feliks Zawadzki dokonał w dniu 30 maja 1936 r. przy udziale Dziekana Rady oględzin dwóch willi: jednej w Skolimowie i drugiej w Konstancinie. Obie wille znajdowały się w stanie tak daleko

---

[1]) Patrz wyżej

posuniętego zniszczenia; iż, zdaniem biegłego, nie nadawały się zupełnie na dom wypoczynkowy.

Zainicjowana przez Radę Adwokacką zbiórka dała nikłe wyniki. Z jednozłotowych składek miesięcznych wpłynęła do dnia 1 listopada 1936 r., zaledwie kwota 1.781 złotych 50 groszy (zamiast sumy około 18.000 złotych — czyli wpływ wyniósł około 10%). Z ofiar jednorazowych wpłynęło: w gotówce — 400 złotych, z kuponów od obligacyj Pożyczki Narodowej — 61 złotych 50 gr. oraz 1.950 złotych wartości nominalnej (1872 złote wartości subskrypcyjnej) w obligacjach Pożyczki Narodowej. Większe ofiary złożyli: Dziekan Stanisław Janczewski — 360 złotych, członkowie Rady: Stefan Urbanowicz — 200 złotych, Bohdan Suligowski — 150 złotych, Stanisław Pawłowski — 150 złotych oraz członkowie Izby: Jan Gołkont — 500 złotych, Leon Pratkowski — 200 złotych, Rudolf Langrod — 200 złotych, Stanisław Jezierski — 150 złotych, Zygmunt Nagórski — 100 złotych, Edmund Biejat — 100 złotych, Stanisław Gruszczyński — 50 złotych, Feliks Zadrowski — 50 złotych, Wacław Kęszycki — 50 złotych, Michał Franio — 50 złotych i Karol Litterer — 40 złotych. Zbiórka na „Fundusz Domu Wypoczynkowego" dała w ten sposób, łącznie z przeznaczoną przez Radę Adwokacką sumą 500 złotych, ogółem 4.615 złotych.

Sprawa domu wypoczynkowego była również na wniosek członka Izby Wacława Szumańskiego przedmiotem obrad dorocznego Walnego Zgromadzenia Adwokatów Izby, odbytego w dniu 30 listopada 1935 r., które uchwaliło w powyższej sprawie wniosek treści następującej.

> „Walne Zgromadzenie Adwokatury poleca Radzie Adwokackiej zajęcie się w najbliższej przyszłości obmyśleniem formy realizacji idei stworzenia domów zdrowia dla adwokatów: domów leczniczych, dla uzdrowieńców, odpoczynkowych i trwale niezdolnych do pracy, na zasadach bądź statutu Stowarzyszenia „Dom Zdrowia dla Adwokatów", przesłanego Radzie Adwokackiej w dniu 5 marca b. r., bądź też na zasadach innych, jakie Rada Adwokacka uzna za właściwe. Wobec ciężkiego położenia adwokatury polskiej i konieczności rychłego zajęcia się powyższą sprawą, Walne Zebranie Adwokatury Izby Warszawskiej poleca Radzie Adwokackiej, na zasadzie art. 33

ust. 2 pr. o u. a., niezwłocznie po opracowaniu projektu statutu, realizującego ideę „Domu Zdrowia dla Adwokatów", zwołać nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Izby".

Wykonaniem przytoczonej wyżej uchwały Walnego Zgromadzenia zajęła się powołana przez Radę Adwokacką specjalna komisja dla opracowania i wykonania wniosków, uchwalonych przez Walne Zgromadzenie Adwokatów Izby [1]).

Komisja ta, wychodząc z założenia, że w sprawie utworzenia domu względnie domów zdrowia rzeczą najistotniejszą i decydującą jest zdobycie odpowiedniego na ten cel funduszu, doszła do wniosku, iż do czasu zebrania odpowiednich funduszów, umożliwiających rozpoczęcie praktycznej realizacji idei domu wypoczynkowego, choćby na najmniejszą skalę, tworzenie ścisłych form organizacyjnych i opracowywanie szczegółowego statutu byłoby przedwczesne, tym bardziej, że dopiero po zdaniu sobie sprawy z tego, jakimi funduszami na ten cel będzie się dysponować, możliwe się stanie znalezienie właściwych form organizacyjnych.

Wobec powyższego komisja poprzestała narazie na ustaleniu następujących zasadniczych wytycznych organizacji domu wypoczynkowego:

Zgodnie ze stanowiskiem, zajętym przez Radę Adwokacką, stowarzyszenie, utrzymujące dom wypoczynkowy, narazie objąć powinno wyłącznie członków Izby Adwokackiej Warszawskiej;

powinno ono dalej stanowić odrębną osobę prawną, przy czym udział w tym stowarzyszeniu nie byłby przymusowy, lecz zależałby od dobrej woli poszczególnych członków Izby;

w konsekwencji stowarzyszenie domu wypoczynkowego musiałoby miec odrębne władze, w szczególności zarząd, wybierany przez członków stowarzyszenia, do którego mógłby także wchodzić delegat Rady Adwokackiej — dla utrzymania stałego kontaktu i ujednostajnienia działalności stowarzyszenia z działaniem władz korporacyjnych;

natomiast celem przyśpieszenia gromadzenia funduszów wskazane jest ustanowienie przymusowej składki miesięcznej w wysokości 1 złotego.

---

[1]) Patrz wyżej str. 8.

Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem komisji Rada Adwokacka na wniosek Dziekana postanowiła wystąpić na zwyczajne doroczne Walne Zgromadzenie Adwokatów Izby z wnioskiem o uchwalenie przymusowej składki na „Fundusz Domu Wypoczynkowego" w wysokości 1 złotego miesięcznie.

Działalność wydawnicza. W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka w Warszawie, niezależnie od wydawania miesięcznika „Palestra", zapoczątkowała działalność wydawniczą, udzielając swego poparcia przy wydaniu paru większych prac. W ten sposób nakładem Izby Adwokackiej w Warszawie została wydana praca prof. Eugeniusza Waśkowskiego: „Teoria wykładni prawa cywilnego", drukowana uprzednio w „Palestrze".

Również jako wydawnictwo Rady Adwokackiej w Warszawie ukazała się praca adwokata D-ra Alberta Thona: „Krytyka kodeksu postępowania cywilnego ze stanowiska teorii procesu i doświadczeń praktyki, cz. I. postępowanie sporne".

Wreszcie Rada Adwokacka udzieliła pożyczki na sfinansowanie wydawnictwa: „Kodeksy Cywilne obowiązujące na ziemiach polskich, włącznie z kodeksem zobowiązań" w opracowaniu adwokata D-ra Edwarda Muszalskiego, umożliwiając w ten sposób ukazanie się tej pożytecznej pracy.

Wydawnictwo „Palestry". Miesięcznik „Palestra" wydawany jest w dalszym ciągu jako organ Rady Adwokackiej w Warszawie, poświęcony zagadnieniom prawnym oraz korporacyjno-zawodowym.

Stanowisko naczelnego redaktora zajmuje Adam Chełmoński, sekretarza zaś i redaktora odpowiedzialnego — Kazimierz Kraushar.

W roku sprawozdawczym, podobnie jak i roku ubiegłym, „Palestra" zamieszczała biuletyn Naczelnej Rady Adwokackiej i znacznie powiększyła dział urzędowy „Z Rady Adwokackiej w Warszawie".

Mimo nieraz wyrażanego życzenia, aby możliwie większa liczba członków Izby nadsyłała do „Palestry" prace oraz uwagi na tematy, mogące interesować ogół adwokatury, materiały takie „Palestra" otrzymuje bardzo rzadko. Raz jeszcze tedy

stwierdzić należy, że byłoby pożądane, aby członkowie Izby zabierali głos na łamach swojego organu we wszelkich tego rodzaju sprawach, a wszczególności w sprawach zawodowych i organizacyjnych, i w ten sposób przyczyniali się do ożywienia dyskusji w sprawach korporacyjno-zawodowych.

III Zjazd Prawników Polskich. W dniach 6—8 listopada 1936 r. odbył się w Katowicach III Zjazd Prawników Polskich. W Zjeździe tym wzięła żywy udział adwokatura stołeczna z Prezesem Naczelnej Rady Adwokackiej L. Domańskim i Dziekanem Rady Adwokackiej w Warszawie St. Janczewskim na czele. W charakterze sprawozdawców sekcyjnych wystąpili na Zjeździe członkowie Izby Warszawskiej: członek Rady Naczelnej Zygmunt Nagórski (sekcja prawa prywatnego), członek Rady Stefan Urbanowicz (sekcja prawa administracyjnego), adwokat Marian Niedzielski (sekcja prawa karnego) i adwokat Alfred Kielski (sekcja prawa prywatnego). Nadto w dyskusji nad referatami w poszczególnych sekcjach zabierali głos inni członkowie Izby Warszawskiej.

W trzecim dniu Zjazdu w Katowicach miejscowa adwokatura z Dziekanem Tchórzewskim na czele urządziła bankiet dla przybyłych do Katowic przedstawicieli Izb Adwokackich z całej Polski. Wygłoszone na bankiecie liczne przemówienia, w tej liczbie Dziekana Rady Katowickiej Tchórzewskiego, Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej L. Domańskiego i Dziekana St. Janczewskiego, świadczyły o silnej spoistości i wzajemnym rozumieniu się pomiędzy adwokatami poszczególnych dzielnic.

Zakończenie Zjazdu nastąpiło w dniu 8 listopada w Krakowie.

Prawnicy rumuńscy w Warszawie. W dniach 10—12 października 1936 r. bawiła w Warszawie wycieczka prawników rumuńskich z Prezesem Związku Adwokatów Rumuńskich I. Gr. Perietzeanu na czele. W przyjęciach, organizowanych na cześć gości rumuńskich podczas ich pobytu w Warszawie, wzięli udział urzędowi przedstawiciele palestry stołecznej — Prezes Rady Naczelnej L. Domański i Dziekan St. Janczewski, który na pożegnalnym obiedzie, wydanym dla gości rumuńskich, wzniósł na ich cześć toast w języku francuskim.

Czynności reprezentacyjne. Ustalonym już zwyczajem, po ukonstytuowaniu się Rady Adwokackiej w obecnej kadencji, Dziekan wraz z Wicedziekanem złożyli wizyty urzędowe: pp. Ministrowi i Wiceministrowi Sprawiedliwości, pp. Pierwszym Prezesom Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego, p. Pierwszemu Prokuratorowi Sądu Najwyższego, pp. Prezesom i Prokuratorom Sądu Apelacyjnego i Sądu Okręgowego w Warszawie oraz p. Kierownikowi Sądu Grodzkiego w Warszawie. Wszyscy wyżej wymienieni przedstawiciele Sądownictwa i Prokuratury rewizytowali Prezydium Rady w jej siedzibie.

Dziekan St. Janczewski złożył również wizytę p. Janowi Rzymowskiemu, Prezesowi Izby Karnej Sądu Najwyższego, powołanej do rozpoznawania zażaleń w sprawach wpisu na listę adwokatów i aplikantów adwokackich, i Prokuratorowi Sądu Najwyższego Lubodzieckiemu, którzy rewizytowali Dziekana w siedzibie Rady.

W toku tych wizyt omawiany był szereg kwestyj bieżących, dotyczących różnych dziedzin samorządu adwokackiego oraz wzajemnych stosunków adwokatury i sądownictwa.

Dziekan Rady na zaproszenie Wojewody Warszawskiego wziął udział w Wojewódzkim Komitecie Obywatelskim uczczenia 10-lecia urzędowania Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Ignacego Mościckiego oraz w uroczystym nabożeństwie, urządzonym w dniu 3 czerwca 1936 r. z inicjatywy powyższego Komitetu.

Dziekan reprezentował Radę Adwokacką w Stołecznym Komitecie uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego oraz podpisał wraz z innymi przedstawicielami stowarzyszeń odezwę do ludności m. st. Warszawy.

Na zaproszenie Katolickiego Związku „Caritas" Dziekan Rady wziął udział w komitecie honorowym urządzanego przez ten Związek „Tygodnia Miłosierdzia".

Wreszcie na zaproszenie Prezydenta m. st. Warszawy Dziekan Rady wziął udział w Komitecie organizacyjnym Obchodu Święta Niepodelgłości.

Przedstawiciele Rady uczestniczyli w smutnych uroczystościach poświęcenia pomnika na grobie ś. p. adwokata Hen-

ryka Konica, b. prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej i Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej Warszawskiej.

Członek Rady T. Słoński reprezentował Radę Adwokacką na uroczystym otwarciu Zjazdu Urzędników Sądowych.

Na Zjazd Związku Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawniczych Rada Adwokacka wysłała depeszę, w której złożyła życzenia pomyślnych obrad i owocnych wyników zjazdu.

Na wieść o zgonie b. Dziekana Rady Adwokackiej we Lwowie Dr. Artura Tilla i członka Naczelnej Rady Adwokackiej b. wicedziekana Rady Adwokackiej w Krakowie Dr. Zygmunta Lachsa Rada Adwokacka wysłała do Rad Adwokackich we Lwowie i Krakowie depesze kondolencyjne.

2. Sprawa nowelizacji prawa o ustroju adwokatury.

Projekt Naczelnej Rady Adwokackiej. W poprzednim okresie sprawozdawczym Naczelna Rada Adwokacka rozesłała do wszystkich Rad Adwokackich kwestionariusz co do szeregu konkretnych kwestyj, które były przedmiotem rozważań i dyskusji na zwołanej w sprawie nowelizacji prawa o ustroju adwokatury na dzień 10 marca 1935 r. konferencji Dziekanów i Wicedziekanów wszystkich Izb łącznie z Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej [1]).

Uchwaloną na posiedzeniu w dniu 2 kwietnia 1935 r. odpowiedź na kwestionariusz [2]) Rada Adwokacka w Warszawie przesłała Naczelnej Radzie Adwokackiej wraz z nadesłanymi Radzie w powyższej kwestii memoriałami stowarzyszeń adwokackich i aplikanckich.

Na podstawie zebranego w ten sposób materiału Naczelna Rada Adwokacka opracowała projekt prawa o ustroju adwokatury, poczem projekt ten rozesłała Radom Adwokackim z prośbą o nadesłanie uwag i wniosków.

Wnioski Rady Adwokackiej w Warszawie. Celem łatwiejszego zorientowania się w projektowanych zmianach i należytego ich przedyskutowania zostało opracowane zestawienie

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 25.
[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 16.

proponowanych zmian z obowiązującym prawem o ustroju adwokatury. Zestawienie powyższe przed poddaniem projektu pod obrady Rady Adwokackiej rozesłane zostało z polecenia Dziekana wszystkim członkom Rady.

Po rozważeniu projektu na posiedzeniu w dniu 15 września 1936 r. (prot. Nr. 32 § 13) i mając na względzie zgłoszone do niego przez członków Rady poprawki, Rada Adwokacka uchwaliła poczynić następujące uwagi do projektu.

Art. 1.

Rada Adwokacka w Warszawie wypowiada się za utrzymaniem dotychczasowego brzmienia art. 1 pr. o u. a.

Przy odrębnej opinii został członek Rady Z. Blenau, który wypowiedział się za zupełnym skreśleniem art 1.

Uzasadnienie.

Art. 1 zawiera odmienne od dotychczasowego określenie adwokatury: „Adwokatura stanowi jednostkę zawodowego samorządu gospodarczego". Jakkolwiek określenie to odpowiada Konstytucji to jednak wprowadzenie do pojęcia adwokatury, jako głównej jego cechy, pojęcia „jednostki zawodowego samorządu gospodarczego" stanowi niczem nie dające się uzasadnić a dotkliwe ograniczenie zadań i roli społecznej adwokatury. Będąc powołana do współdziałania w zakresie ogólnego wymiaru sprawiedliwości, adwokatura nie może być traktowana na równi z innymi zawodami, niekoniecznie nawet wolnymi, a zgłoszenie przez organ, reprezentujący adwokaturę, projektu tego rodzaju, mogłoby być komentowane, jako rezygnacja z tego niewątpliwie bardzo wysokiego stanowiska, jakie adwokatura zajmuje i zajmować powinna w życiu państwowym i społecznym. Stanowisko to nie znajduje się bynajmniej w sprzeczności z użytym w Konstytucji określeniem adwokatury, jako jednostki samorządu gospodarczego, gdyż określenie to oparte jest na uję-

ciu roli adwokatury od strony gospodarczej, bynajmniej jednak nie wyłącza innego ujęcia, a tym samym nie powoduje konieczności posługiwania się w prawie o ustroju adwokatury terminami, zwężającymi rolę i znaczenie palestry.

Rozumiejąc wszakże trudności, związane z dokładnym sprecyzowaniem w ustawie wszechstronnie ujętego pojęcia adwokatury, zwłaszcza w tych warunkach, gdy chodzi jedynie o nowelizację istniejącego prawa, Rada Adwokacka wypowiada się, jak wyżej, za utrzymaniem dotychczasowego brzmienia, które nie zawiera ograniczającego pojęcie adwokatury terminu „gospodarczy" (wniosek Dziekana Rady).

Art. 2.

W p. 9-ym art. 2 budzi wątpliwość ustosunkowanie wzajemne pojęć „administracji" i „zarządu", które wydają się identyczne. Natomiast brak jest wzmianki o „rozrządzaniu" majątkiem izb, niezbędnej ze względu na dokonywane przez izby akty i tranzakcje oraz czynności hipoteczne, dla których wskazanie w ustawie podstawy prawnej jest nieodzowne.

Art. 4.

Rada Adwokacka wypowiada się za utrzymaniem dotychczasowego brzmienia art. 4.

Art. 6.

W art. 6 winny być skreślone wyrazy „jako przedstawicielka samorządu adwokackiego". Dopowiedzenie to w tym miejscu jest zbędne, zwłaszcza wobec brzmienia art. 3 projektu.

Art. 8.

W art. 8 Rada Adwokacka wypowiada się za przywróceniem p. 2 i 3.

Art 9.

Do art. 9 członek Rady M. Hartglas zgłosił wniosek, aby pp. 5 i 6 połączyć i nadać im brzmienie następujące:

„odbył aplikację sądową, zakończoną egzaminem sądowym, oraz przynajmniej dwuletnią aplikację adwokacką, zakończoną egzaminem adwokackim, z tym wszakże, że łączny okres aplikacji sądowej i adwokackiej nie może być mniejszy od 5 lat".

Członek Rady A. Jackowski wypowiedział się przeciwko temu wnioskowi, uważając, że daje on podstawę do czynienia ulg w zakresie aplikacji sądowej, co sprzeczne jest z założeniami projektu.

W głosowaniu Rada Adwokacka wypowiedziała się przeciwko wnioskowi M. Hartglasa.

Odnośnie p. 7 art. 9 Rada wypowiedziała się za następującym brzmieniem tego punktu:

„7. złożył ślubowanie, u i ś c i ł n a l e ż n e n a r z e c z I z b y o p ł a t y i obrał siedzibę w okręgu Izby".

Do art. 9 zgłosili również uwagi na piśmie: członek Rady L. Berenson oraz Stowarzyszenie Aplikantów Sądowych i Adwokackich.

Art. 10.

Odnośnie art. 10 Rada wypowiedziała się za brzmieniem tego artykułu w redakcji, przyjętej w swoim czasie w projekcie Komisji Kodyfikacyjnej.

Nadto, jeżeli chodzi o ustęp 2 art. 10, Rada Adwokacka wypowiada opinię, że w stosunku do b. sędziów i prokuratorów winien obowiązywać nietylko zakaz obierania siedziby, lecz i wnoszenia obron przed sądami w miejscowościach, w których w ciągu ostatnich dwóch lat sprawowali czynności sędziowskie i prokuratorskie, jak bowiem wykazuje doświadczenie, w poszczególnych przypadkach b. sędziowie i prokuratorzy, obierając siedzibę w okolicach podmiejskich, faktycznie praktykują w miejscowościach, w których pełnili służbę.

Art. 11.

W art. 11, na wypadek, gdyby dotychczas obowiązujący punkt 3 tego artykułu (w projekcie pominięty), miał być utrzymany, Rada Adwokacka zgodnie z wnioskiem członka Rady B. Bielawskiego, wypowiedziała się za nadaniem temu punktowi następującego brzmienia:

„3) ci, którzy po odbyciu aplikacji sądowej, zakończonej egzaminem sądowym, byli co najmniej przez trzy lata referendarzami w służbie państwowej na stanowiskach o charakterze prawniczym".

Art. 13.

Rada Adwokacka wypowiada się, jeżeli chodzi o ust. 1 art. 13, za redakcją członka Komisji adw. Ettingera z tym, że skład Senatu Adwokackiego przy Sądzie Najwyższym winien być taki sam, jak jest podany w art. 87 (trzech sędziów i trzech członków Naczelnej Rady Adwokackiej).

Za utrzymaniem drugiego ustępu art. 13 w redakcji adw. Ettingera wypowiedzieli się jedynie członkowie Rady Grodziński, Hartglas i Kulczycki, z poprawką adw. Grodzińskiego, nadającą temu ustępowi następujące brzmienie:

„Brak decyzji w przedmiocie podania o wpis uważa się za odmowę".

Art. 14.

W przedmiocie art. 14 zgłosiło uwagi na piśmie Stowarzyszenie Aplikantów Sądowych i Adwokackich.

Art. 15.

Rada Adwokacka wypowiedziała się za utrzymaniem dotychczasowego brzmienia art. 15-go.

Szczegółowe uwagi w przedmiocie projektowanego brzmienia złożył na piśmie członek Rady L. Berenson.

Art. 16.

W projektowanym brzmieniu Rada Adwokacka wypowiedziała się za utrzymaniem początku tego artykułu w obowiązującej obecnie redakcji („Do zakresu działalności adwokata...").

Nadto Rada uznała za pożądane podkreślenie prawa adwokatury do wnoszenia obrony przed sądami administracyjnymi i dyscyplinarnymi.

Art. 22.

W art. 22 projektu Rada Adwokacka wypowiedziała się za zmianą stylizacji ostatniego zdania: „Mają tu zastosowanie przepisy art. 9 i 13".

Art. 27.

W art. 27 Rada Adwokacka oświadczyła się za dodaniem 3-go ustępu o następującym brzmieniu: „Do ściągania zaległych składek mają zastosowanie przepisy o egzekucji administracyjnej".

Art. 29.

Rada Adwokacka jest zdania, że dotychczasowy przepis art. 29 uległ pogorszeniu, z brzmienia bowiem projektu wynikałoby, że adwokatowi nie wolno być radcą prawnym w instytucjach przemysłowych, handlowych i bankowych.

Nadto Rada Adwokacka uważa za nieuzasadnione ograniczenie prawa nauczania w szkołach akademickich jedynie do nauk prawniczych i ekonomicznych.

Z tego względu Rada Adwokacka wypowiada się za utrzymaniem dotychczasowego brzmienia tego artykułu, z uzupełnieniem go przez dodanie stanowiska docenta.

Art. 30.

Rada Adwokacka wypowiedziała się za podniesieniem do lat 7 ilości lat praktyki, warunkującej

wybieralność do rady adwokackiej i sądu dyscyplinarnego.

Zdaniem Rady Adwokackiej, byłoby niepożądane stworzenie takiej sytuacji, przy której członkowie rady i sądu dyscyplinarnego nie mieliby prawa objęcia patronatu, wymagającego 7 lat praktyki.

Nadto w art. 68, zapewno skutkiem przeoczenia, projekt przewiduje konieczność 7 lat praktyki dla członków sądu dyscyplinarnego.

Art. 33.

W artykule 33 Rada Adwokacka oświadczyła się za utrzymaniem dotychczas wymaganej dla wniosku o zwołanie zgromadzenia liczby adwokatów — jednej piątej — oraz za utrzymaniem ostatniego ustępu obowiązującego obecnie art. 33, ustanawiającego sankcje za nieusprawiedliwione nieprzybycie na walne zgromadzenie.

Art. 44.

Rada Adwokacka oświadczyła się za skreśleniem wyrazów „i komisyj, działających na podstawie art. 40", ze względu na nadmierne obciążenie rad adwokackich pracą kancelaryjną.

Art. 64.

Rada Adwokacka wypowiedziała się za nadaniem art. 64 następującego brzmienia:

„Kara zawieszenia pociąga za sobą utratę prawa wybierania i wybieralności o r a z o b j ę c i a p a t r o n a t u na przeciąg pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku".

„Trzykrotne zastosowanie kary zawieszenia w ciągu lat 5 pociąga za sobą wykreślenie z listy adwokatów".

Art. 66

Rada Adwokacka jest za dodaniem do art 66-go następującego ustępu:

„Przedawnienie dyscyplinarne nie ma jednak miejsca, jeżeli przestępstwo karne zostało popełnione z chęci zysku".

Art. 68

W myśl zgłoszonego na piśmie wniosku członka Rady L. Berensona, Rada Adwokacka wypowiedziała się za dodaniem do tego artykułu następującego ustępu:

„Członek Sądu Dyscyplinarnego, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub sądowe z powodu wykonywania przezeń czynności zawodowych, winien zaprzestać urzędowania do chwili zakończenia takiego postępowania".

Art. 75.

Rada Adwokacka wypowiedziała się za uzupełnieniem art. 75 projektu przez dodanie do niego następującego ustępu:

„Rzecznikowi przysługuje prawo wzywania świadków w trybie rekwizycji".

Art. 90.

W art. 90 Rada Adwokacka wypowiada się przeciwko obciążaniu rad adwokackich kosztami postępowania odwoławczzego w razie oddalenia odwołania rzecznika dyscyplinarnego, uważając zastosowanie środka tego rodzaju za szkodliwe dla wymiaru sprawiedliwości i sprzeczne z obowiązkiem rad adwokackich tępienia wykroczeń członków Izby.

Art. 100

W przedmiocie tego artykułu złożył na piśmie swe uwagi członek Rady L. Berenson.

Art. 103.

Redakcja art. 103, zdaniem Rady Adwokackiej, jest wadliwa.

Art. 107.

Ust. 2-gi art. 107 winien brzmieć:

„Zastępcą przed Sądem Apelacyjnym może być aplikant adwokacki, mający co najmniej rok aplikacji adwokackiej".

Art. 108.

Rada Adwokacka wypowiedziała się za przedłużeniem wymienionego w ust. 2-gim art. 108 terminu 6-miesięcznego do 1 roku.

Art. 109.

Rada Adwokacka wypowiedziała się za przedłużeniem wymienionego w punkcie „a" art. 109 terminu 6-miesięcznego do 1 roku.

Art. 119.

Rada Adwokacka wypowiedziała się za utrzymaniem praw tych aplikantów adwokackich, którzy byliby wpisani na listę przed dniem wejścia w życie znowelizowanego prawa.

Nadto Rada Adwokacka zwraca uwagę na to, że aplikanci adwokaccy, kończący aplikację na podstawie dotychczasowego prawa o ustroju adwokatury, byliby bardziej ograniczeni w prawach w porównaniu z aplikantami, ulegającymi wpisaniu na listę na podstawie prawa znowelizowanego.

Do art. 119 złożyli również uwagi na piśmie: członek Rady L. Berenson i Stowarzyszenie Aplikantów Sądowych i Adwokackich.

Wreszcie Rada Adwokacka wypowiedziała się za ustanowieniem dla Warszawy dwóch stanowisk wicedziekanów Rady ze względu na wielką liczebność Izby Warszawskiej i rozległość agend Rady Adwokackiej w Warszawie.

Inne wnioski. Do projektu Naczelnej Rady Adwokackiej zgłosili odrębne wnioski: członek Rady Leon Berenson i Stowarzyszenie Aplikantów Sądowych i Adwokackich. Wymienieni wnioskodawcy wypowiedzieli się przede wszystkim przeciwko przymusowej aplikacji sądowej oraz za utrzymaniem praw, nabytych przez aplikantów adwokackich na mocy przepisów prawa dotychczasowego.

Uchwalone przez Radę Adwokacką wnioski, jak również wnioski członka Rady L. Berensona i Stowarzyszenia Aplikantów Sądowych i Adwokackich oraz opracowane przez Radę zestawienie projektowanych zmian, zostały przesłane Naczelnej Radzie Adwokackiej przy piśmie z dnia 25 września 1936 r.

Po przygotowaniu ostatecznej redakcji projektu i przyjęciu go przez Naczelną Radę Adwokacką, projekt znowelizowanego prawa o ustroju adwokatury przesłany został do Ministerstwa Sprawiedliwości.

3. Przedstawicielstwo interesów zawodowych.

Audiencja u Ministra Sprawiedliwości. Wkrótce po nominacji nowego Ministra Sprawiedliwości p. Witolda Grabowskiego Dziekan Rady został przyjęty przez Pana Ministra na specjalnej audiencji.

W dłuższej rozmowie Pana Ministra z Dziekanem Rady został poruszony cały szereg palących zagadnień z zakresu położenia prawnego i materialnego adwokatury. Należy przy tym zaznaczyć, że poruszone przez Dziekana Rady zagadnienia spotkały się ze strony Pana Ministra z całkowitym ich zrozumieniem. Rozmowę swoją Pan Minister zakończył obietnicą jak najdokładniejszego przestudiowania poruszonych zagadnień i, w miarę możliwości, praktycznego ich rozstrzygnięcia.

Zjazd Delegatów Rady Adwokackiej w Warszawie. W dniu 23 maja 1936 r. odbył się w siedzibie Rady zwołany przez Radę Zjazd Delegatów Rady Adwokackiej w Warszawie

ich zastępców. Obradom przewodniczył Dziekan St. Janczewski, udział w Zjeździe wzięli b. dziekani B. Bielawski i A. Jurkowski, z pośród członków Rady Wicedziekan M. Szaciński i członek Rady-skarbnik T. Słoński oraz delegaci wszystkich ośrodków prowincjonalnych, a mianowicie: Białej Podlaskiej, Białegostoku, Częstochowy, Łodzi, Łomży, Mławy, Piotrkowa, Płocka, Siedlec i Sosnowca. Obecny był również sekretarz i redaktor „Palestry" adwokat Kazimierz Kraushar.

Przed zwołaniem Zjazdu Rada Adwokacka wystosowała do wszystkich delegatów pisma z zapytaniem co do kwestyj, których wniesienie na porządek obrad byłoby pożądane.

Porządek obrad Zjazdu obejmował następujące sprawy:

1. Sytuacja materialna adwokatury i środki zaradcze.
2. Sprawa zaległości składek: adwokackiej i na fundusz zapomóg pośmiertnych.
3. Sprawy dyscyplinarne, udział delegatów w postępowaniu dyscyplinarnym i kodyfikacja orzeczeń dyscyplinarnych.
4. Sprawa udzielania zezwoleń na podjęcie się obowiązków patronów.
5. Obrony z urzędu.
6. Sprawa nowelizacji prawa o ustroju adwokatury.
7. Sprawa zniżek kolejowych na zebrania Izby i innych ulg dla członków Izby.
8. Wolne wnioski.

Po wyczerpującej dyskusji [1]) Zjazd powziął następujące uchwały:

1) Zwrócić się do Rady Adwokackiej z prośbą o poddanie rewizji taksy adwokackiej oraz o ponowne ustalenie minimum wynagrodzenia za czynności taksą nieobjęte—po uprzednim zażądaniu od delegatów opinii w tym względzie.

---

[1]) Protokół Zjazdu zamieszczony został w „Palestrze", 1936 r., str. 493.

2) Uznać za konieczne ograniczenie do minimum biur pisania podań oraz poczynienie kroków, aby po upływie 3-letniego okresu ustawowego zredukować ilość wydanych koncesyj.

3) Uznać za konieczne przywrócenie aplikacji sądowej, jako bezwzględnie niezbędnego warunku dostępu do adwokatury.

4) Uznać za konieczne poczynienie starań o zmianę ustawodawstwa w sensie dopuszczenia adwokatów do obron w sprawach karno-administracyjnych, w sądach pracy w sprawach poniżej 300 zł. oraz we wszelkiego rodzaju sądach dyscyplinarnych, jak również o rozszerzenie zakresu odwołań w sprawach, należących do właściwości Urzędów Rozjemczych do spraw posiadaczy gospodarstw rolnych (art. 26 ustawy z dn. 28.III.1933 r.).

5) Zwrócić się do Rady Adwokackiej z prośbą o poczynienie kroków, aby władze sądowe nie mianowały obrońców sądowych poza miejscowościami, w których niema adwokatów.

6) Zwrócić się do Rady Adwokackiej z prośbą o poczynienie starań celem obsadzenia przez adwokatów upadłości, nadzorów i zarządów przymusowych.

7) Uznać za konieczne zmianę przepisów k.p.c. w sensie wprowadzenia przymusu adwokackiego w Sądach Grodzkich w sprawach określonych kategoryj (np. o prawo do własności nieruchomej, o alimenty i t. p.) oraz w Sądach Odwoławczych w sprawach, w których dopuszczalne jest wniesienie kasacji, przy jednoczesnym dopuszczeniu kasacji w sprawach, w których wartość przedmiotu zaskarżenia przekracza 300 zł., jak również zmianę przepisów egzekucyjnych (cz. II k.p.c.) w kierunku rozszerzenia zaskarżalności czynności egzekucyjnych, a mianowicie dopuszczenie odwołań do II instancji oraz kasacji, w sprawach zwłaszcza o egzekucję z nieruchomości.

8) Zwrócić się do Rady Adwokackiej z prośbą o dokonywanie wizytacji poszczególnych ośrodków przez Dziekana, względnie delegowanych członków Rady, oraz delegowanie w wypadkach poważniejszych wykroczeń dyscyplinarnych rzecznika dyscyplinarnego Rady Adwokackiej celem przeprowadzenia na miejscu dochodzenia.

9) Uznać za pożądane zaostrzenie represyj dyscyplinarnych w stosunku do członków Izby, dopuszczających się uchybień godności stanu; uznać szybkie prowadzenie postępowania dyscyplinarnego jako nieodzowny warunek skuteczności tegoż postępowania; uznać za nieodzowne skodyfikowanie orzecznictwa dyscyplinarnego.

10) Uznać za konieczne ograniczenie obron z urzędu do wypadków, w których wyznaczenie obrońcy z urzędu byłoby usprawiedliwione nietylko stanem materialnym petenta lecz i zasadnością roszczenia, w następstwie czego zwrócić się do Rady Adwokackiej z prośbą o poczynienie kroków, aby Sądy nie udzielały prawa do uzyskania obrony z urzędu w sprawach oczywiście bezzasadnych.

11) Uznać za pożądane znowelizowanie prawa o ustroju adwokatury: a) przez wprowadzenie obowiązkowego stage'u sądowego (aplikacji sądowej); b) przez uzupełnienie art. 10 ust. 2 przepisem, iż sędziom i prokuratorom nie wolno w ciągu 5 lat od chwili opuszczenia przez nich służby nietylko obierać siedzib w miejscowościach, w których ostatnio sprawowali czynności sędziowskie lub prokuratorskie, lecz i stawać przed sądami w tychże miejscowościach; c) przez udzielenie członkom Izby, nie mogącym przybyć na Walne Zgromadzenie, prawa głosowania za pośrednictwem pełnomocników; d) przez zmniejszenie kompletów sądzących do 3 członków (art. 69).

12) Zwrócić się z prośbą do Rady Adwokackiej, aby poczyniła kroki o przyznanie adwokatom,

udającym się na Walne Zgromadzenie Izby, zniżek kolejowych oraz o przyznanie członkom Izby ulg w miejscowościach kuracyjnych.

13) W sprawach zaległości składek: adwokackiej i na fundusz zapomóg pośmiertnych zwrócić się do Rady Adwokackiej z prośbą o wprowadzenie następującego modus procedendi:

a) Rada Adwokacka przesyła delegatom listy członków Izby, zalegających z opłatą składek, z podaniem ich wysokości;

b) po otrzymaniu listy delegat zażąda wyjaśnienia od zalegających ze składkami, w mniejszych zaś ośrodkach zawezwie ich do siebie osobiście;

c) po uzyskaniu wyjaśnienia powodów zwłoki delegat prześle do Rady Adwokackiej otrzymane wyjaśnienie wraz z opinją swoją o zdolności płatniczej zalegającego ze składkami członka Izby oraz wnioskiem w przedmiocie sposobu uregulowania zaległości;

d) w poszczególnych wypadkach Rada Adwokacka, o ile to uzna za celowe, udzieli delegatom uprawnienia do ściągania składek, tak zaległych jak i bieżących;

e) niewykonanie przyjętych na siebie zobowiązań co do sposobu spłaty zaległości powinno skutkować pociągnięcie płatnika do odpowiedzialności dyscyplinarnej, przytem pożądane jest możliwie szybkie przeprowadzenie w tych przypadkach postępowania dyscyplinarnego;

f) niezależnie od tego, w wypadkach uporczywego uchylania się płatnika od re-

gulowania zaległości, delegat na zlecenie Rady Adwokackiej wniesie sprawę do Sądu i przeprowadzi egzekucję.

Delegat z Białej adwokat Skudro wniósł o udzielenie delegatom uprawnienia do przyjmowania weksli na pokrycie zaległych składek.

14) Zwrócić się do Rady Adwokackiej z prośbą o podanie do wiadomości członków Izby o braku adwokatów w szeregu miejscowości, będących siedzibami Sądów Grodzkich, lecz bardziej oddalonych od linij komunikacyjnych, jak Adamów, Węgrów, Łosice, Stoczek Łukowski i Stoczek Węgrowski.

Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 9 czerwca 1936 r (prot. Nr. 29 § 15) przyjęła powyższe uchwały Zjazdu do wiadomości oraz postanowiła:

1) W związku z p. 1 uchwały — wyznaczyć referenta w osobie członka Rady N. Grodzińskiego dla sprawy zmiany taksy adwokackiej;

2) wystosować memoriał do Naczelnej Rady Adwokackiej w związku z punktami 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10 i 11 uchwały Zjazdu;

3) zakomunikować Prezesowi Sądu Dyscyplinarnego treść p. 9 uchwały Zjazdu.

Wizytacja Delegatury Rady Adwokackiej w Płocku. Zgodnie z życzeniem, wyrażonym przez Zjazd Delegatów [1]), Dziekan St. Janczewski dokonał w dniu 17 czerwca 1936 r. wizytacji Delegatury Rady Adwokackiej w Płocku. Na zebraniu, urządzonym przez delegata Rady Marka Kozielskiego, Dziekan zetknął się z najwybitniejszymi członkami palestry płockiej i przeprowadził z nimi szereg rozmów na temat położenia adwokatury w Płocku. W rozmowach tych na plan pierwszy wysunęły się dwie największe bolączki palestry płockiej, a mianowicie sprawa nadmiernej ilości biur pisania po-

---

[1]) Patrz wyżej str. 37.

dań, które stanowią dość poważną konkurencję dla adwokatów, tym bardziej że zajmują się prowadzeniem spraw sądowych, co gorsza zaś angażują w tym celu adwokatów, oraz sprawa walki z plagą naganiactwa, ciesząca się żywym poparciem władz sądowych.

Dziekan złożył również wizytę pp. Prezesowi i Prokuratorowi Sądu Okręgowego w Płocku.

Sprawy podatkowe. Już w poprzednim okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka zajęła się sprawą uproszczonych ksiąg gospodarczych, przewidzianych przez § 58 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 września 1934 r. (Dz. U. Nr. 91, poz. 821), wystosowując w tej kwestii do Ministerstwa Skarbu odpowiedni memoriał [1]).

Ponieważ, mimo wielokrotnych interwencyj, Rada Adwokacka nie otrzymała dotychczas od Ministerstwa odpowiedzi, sprawę rozpatrzenia wzoru uproszczonych ksiąg, któreby odpowiadały przepisom nowej ordynacji podatkowej, przekazała specjalnej komisji [2]).

Komisja zaproponowała oparcie księgowości adwokackiej na następujących zasadach:

> Za prawidłowe księgi gospodarcze u adwokatów w rozumieniu art. 87 ordynacji podatkowej uznane będą księgi, odpowiadające następującym przepisom:
>
> I.
>
> Adwokaci prowadzić mogą księgi gospodarcze w sposób dowolny, pod warunkiem jednakże, by księgi obejmowały w sposób kompletny wszystkie wpływy, związane z wykonywaniem zawodu adwokackiego, w szczególności księgowość adwokacka składać się może z jednej księgi, bądź też z 2 ksiąg: A. księgi honorariów i takich wydatków osobisto-zawodowych, które nie podlegają rozliczeniu z klien-

---

1) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 28.

2) Patrz wyżej str. 9.

tami, i B. księgi sum przechodnich, t. j. sum, które podlegają rozliczeniu z klientem; wzamian księgi sum przechodnich, adwokat może prowadzić księgę kontową z tym, że każdy klient, względnie grupa klientów, posiadać będzie swoje odrębne konto.

II.

Zapisy do ksiąg powinny obejmować wszelkiego rodzaju wpływy, otrzymane przez adwokata, a w szczególności honoraria, kwoty wpłacone na koszty, związane z prowadzeniem spraw, kwoty zainkasowane na rachunek klientów, kwoty zdeponowane u adwokata w związku z czynnościami pomocy prawnej.

III.

Wydatki powinny być w zasadzie specyfikowane, dopuszczalne jest jednakże, by wydatki tego rodzaju, jak rozjazdy po mieście, napiwki, nabywanie książek, materiały piśmienne, konieczne wydatki reprezentacyjne były podawane ryczałtowo. Wysokość tych ryczałtów, w razie wątpliwości, ustali Rada Adwokacka dla poszczególnych grup adwokatów.

IV.

Każdy zapis powinien być zaopatrzony w datę i nazwisko klienta lub wpłacającego.

Wyjątek co do nazwisk stanowią honoraria otrzymane za konsultacje. Jednakże, o ile klient otrzymał pokwitowanie, względnie wpłacił honorarium przez bank, pocztę lub P. K. O., należy ujawnić nazwisko klienta lub wpłacającego.

V.

Zapisy do ksiąg prowadzi się bieżąco i bez zaległości. W końcu roku księgi powinny być podsumowane.

VI.

Nie ma potrzeby uzasadniać dowodami otrzymanych sum.

Wydatki wymagają dowodów, o ile jest to zwyczajowo przyjęte.

W szczególności nie może być powodem uznania ksiąg za nieprawidłowe brak dowodów na wydatki: lokal, światło, windę, pensję sekretarki i aplikanta, na wydatki, które można wstawić w ryczałtowej sumie (patrz wyżej p. III), prenumeratę pism prawniczych, nabycie książek i t. p.

Jednakże władza może przeprowadzić dochodzenie co do prawidłowości tych zapisów i, w razie zasadnej wątpliwości, nie odrzucając ksiąg jako nieprawidłowych, zakwestionowane pozycje doliczyć do dochodu.

Adwokat, który nie zapisuje swoich wydatków osobisto-zawodowych, może domagać się uznania ich w wysokości ryczałtu procentowego. Wysokość tych ryczałtów ustalą władze skarbowe po zasięgnięciu opinii Rady Adwokackiej.

VII.

Księgi powinny być ponumerowane stronami.

Zapisy do ksiąg należy uskuteczniać atramentem bez pozostawiania miejsc wolnych. Wolne miejsca zakreśla się.

VIII.

Księgi wraz z dowodami należy przechowywać w ciągu lat 5-ciu.

Projekt Komisji będzie przedmiotem rozważań Rady na najbliższych jej posiedzeniach.

Powołana w poprzednim okresie sprawozdawczym [1]) ko-

---

[1]) Patrz wyżej str. 10.

misja celem rozważenia wniosków w sprawie reformy podatkowej dla wolnych zawodów, po przedyskutowaniu zebranego materiału doszła do przekonania, iż chwila obecna nie nadaje się ze względów praktycznych do przeprowadzenia reformy podatkowej w zamierzonym przez komisję kierunku [1]), wobec czego postanowiła odroczyć swą działalność do czasu poprawy położenia gospodarczego kraju.

Na zaproszenie Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie członek Rady N. Grodziński wziął udział w konferencji, zwołanej przez Izbę na dzień 21 lipca 1936 r. w sprawie ustalenia norm średniej zyskowności dla wolnych zajęć zawodowych. W wyniku tej konferencji Izba Skarbowa, podzielając całkowicie stanowisko przedstawiciela Rady, obniżyła procent dochodowości z praktyki adwokackiej na rok podatkowy 1936 do 55% przy obrocie do 10.000 zł., do 60% przy obrocie do 20.000 zł. i do 75% przy obrocie ponad 20.000 zł. Ustalone, jak wyżej, normy dochodowości Rada Adwokacka podała do wiadomości członków Izby w komunikacie Nr. 204 [2]).

W odpowiedzi na pismo Izby Skarbowej w Białymstoku Rada Adwokacka zakomunikowała Izbie, że obowiązujące w roku 1935 normy średniej zyskowności dla zawodu adwokackiego wynosiły od 65% do 75%, obecnie zaś, wobec znacznego obniżenia się zarobków adwokackich w roku 1936, należy obniżyć zyskowność zawodu adwokackiego do 55—75% z tym zastrzeżeniem, że zyskowność 75% może być ustalona przy obrocie ponad 20.000 zł.

Na zapytanie jednego z członków Izby, czy przyjęcie wysokości dochodu według norm przeciętnej dochodowości, ustalonych przez Izbę Skarbową, pozbawia go prawa żądania odliczenia zapłaconych podatków (art. 10 ustawy o państwowym podatku dochodowym), Rada Adwokacka wyjaśniła, że, zgodnie z przyjętą praktyką, podatek obrotowy mieści się w ryczałcie odliczeń od obrotu. (u. 22.IX.1936 r., prot. Nr. 33 § 13).

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 31.
[2]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 801.

Warto wreszcie w tym miejscu przytoczyć uchwałę Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 19 września 1936 r., wyjaśniającą, iż uposażenie stałe radcy prawnego podlega podatkowi dochodowemu według części II-ej ustawy o państwowym podatku dochodowym oraz że uposażenia tego nie dolicza się do ogólnego dochodu, od którego należy się podatek według części I-ej ustawy, a nadto że nie podlega ono podatkowi obrotowemu [1].

Na żądanie poszczególnych Urzędów Skarbowych w Warszawie i na prowincji Rada Adwokacka delegowała do nich szereg adwokatów, jako biegłych do spraw podatkowych.

Na zaproszenie Izby Lekarskiej Warszawsko - Białostockiej członek Rady J. Krzywicki z delegacji Rady wziął udział w konferencji w sprawach podatkowych, odbytej w dniu 21 listopada 1935 r. w siedzibie Izby. Na konferencji tej Izba Lekarska zaproponowała nawiązanie stałego kontaktu z Izbą Adwokacką celem obrony wspólnych interesów zawodów wyzwolonych w sprawach podatkowych, wysuwając następujące postulaty: 1) utrzymanie obecnego stanu rzeczy, o ile chodzi o wyznaczanie biegłych wyłącznie z listy, przedstawionej przez władze korporacyjne; 2) wprowadzenie w drodze zarządzenia Izby Skarbowej zasady, że w razie istotnej rozbieżności pomiędzy zeznaniem płatnika a informacjami Urzędu Skarbowego, uzasadniającymi wyższy wymiar podatku, urzędy skarbowe zwracać się będą po opinie do władz korporacyjnych; 3) ustalenie wzoru ksiąg gospodarczych dla wolnych zawodów; 4) zryczałtowanie obrotu do wymiaru podatku przemysłowego.

Rada Adwokacka przekazała powyższą sprawę Komisji dla rozważenia reform podatkowych — do opracowania wniosku.

Udział adwokatów w postępowaniu administracyjnym w sprawach emigracyjnych. Inspektor Emigracyjny przy Komisariacie Rządu m. st. Warszawy wydał zarządzenie, zabrania-

---

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 795.

jące wszelkiej interwencji adwokackiej nietylko w Urzędzie Emigracyjnym i Syndykacie Emigracyjnym, ale i innych urzędach, o ile sprawa dotyczy emigrantów. Stanowisko swe Inspektor Emigracyjny uzasadnił przepisami art. 8 i 65 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1927 r. (Dz. U. Nr. 89, poz. 799) oraz § 27 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. Nr. 6/1927 r., poz. 37).

Rada Adwokacka zajęła się powyższą sprawą na posiedzeniu w dniu 18 lutego 1936 r., przy czym zważyła, co następuje:

Zgodnie z wyżej powołanym art. 8 „trudnienie się udzielaniem wiadomości o stosunkach w państwach obcych pod względem koniunktury emigracyjnej, udzielaniem porad w sprawach przesiedlenia się zagranicę w celach, oznaczonych w art. 1 niniejszego rozporządzenia (t. j. poszukiwania pracy wzgl. osadnictwa), oraz ułatwianie wyjazdu w tychże celach— wymaga zezwolenia Urzędu Emigracyjnego i może być wykonywane tylko z zachowaniem warunków tego zezwolenia". W dalszym ciągu art. 8 postanawia, że zezwolenia te mogą być wydawane przedstawicielom pracodawców państw obcych oraz Urzędom Emigracyjnym. W myśl zaś § 27 rozporządzenia wykonawczego „przez udzielenie porad w sprawach przesiedlenia się zagranicę oraz przez ułatwienie wyjazdów należy rozumieć udzielanie wszelkiego rodzaju informacyj o warunkach, wymaganych przez przepisy emigracyjne państw obcych, o wszelkiego rodzaju formach, wymaganych w związku z wyjazdem emigrantów w urzędach państwowych polskich, przedsiębiorstwach przewozowych lub przedstawicielstwach państw obcych, pośredniczenie w załatwianiu wspomnianych formalności, nie wyłączając pisania podań, komunikowania wiadomości o zapotrzebowaniu na siły robocze ze strony pracodawców państw obcych lub ich przedstawicieli, zgłoszonych na podstawie art. 51 i 53 rozp. Prezydenta R. P. o emigracji".

Opierając się na powyższych przepisach prawa Inspektor Emigracyjny uważa, że adwokatom nie przysługuje prawo interweniowania w sprawach emigrantów nawet w urzędach administracji ogólnej w sprawach o charakterze czysto prawnym, jak naprzykład w sprawach, dotyczących ustalenia, czy danemu emigrantowi przysługuje prawo obywatelstwa Państwa Polskiego, względnie w sprawach, dotyczących jego akt stanu cywilnego, względnie nawet w sprawach związanych z postępowaniem opiekuńczym i t. p.

Należy jednak dojść do wniosku, że tego rodzaju rozumienie przepisów emigracyjnych nie jest słuszne, albowiem

w myśl art. 16 pr. o u. a., adwokatom przysługuje prawo udzielania porad prawnych oraz interweniowania w sądach i urzędach we wszystkich sprawach, w których powstają zagadnienia prawne i w których prawo występowania adwokatów nie jest w sposób wyraźny ustawą ograniczone. Byłoby zaś rzeczą nie do pomyślenia, żeby adwokatom przysługiwało prawo interweniowania u władz administracji ogólnej w przedmiocie posiadania prawa obywatelstwa polskiego przez każdego obywatela polskiego, a nie przysługiwało prawo to w stosunku do osób, udających się na emigrację. Tego rodzaju ograniczenie nie byłoby ani celowe, ani zgodne z duchem prawa o ustroju adwokatury i wyłączność działalności władz, którym ustawa przekazała prawo postępowania w sprawach emigracyjnych, nie może być interpretowana tak dalece, aby ograniczała uprawnienia adwokatów w ich normalnych funkcjach doradców i zastępców prawnych strony.

Z uwagi na okoliczności sprawy oraz konieczność zasadniczego jej uregulowania w drodze wydania odpowiedniego zarządzenia przez właściwych ministrów, a mianowicie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Opieki Społecznej, Rada Adwokacka przedstawiła powyższą sprawę Naczelnej Radzie Adwokackiej z prośbą o interwencję w obu wyżej powołanych ministerstwach, o czym wydała do członków Izby odpowiedni komunikat [1]).

Sprawa wpisu adwokatów na listę obrońców wojskowych. Z dniem 1 stycznia 1937 r. wchodzi w życie nowy kodeks wojskowego postępowania karnego (Dz. U. Nr. 76/1936 r., poz. 537). Art. 58 p. „b" i 59 powyższego kodeksu przewidują, iż obrońcami wojskowymi mogą być adwokaci, jeśli zostaną na swą prośbę wpisani na listę obrońców wojskowych, o czym rozstrzyga na podstawie swobodnej oceny Minister Spraw Wojskowych. Jednocześnie art. 12 § 1 przepisów wprowadzających prawo o ustroju sądów wojskowych oraz kodeks wojskowego postępowania karnego (Dz. U. Nr. 76/1936 r., poz. 538) postanawia, iż z dniem wejścia w życie kodeksu wojskowego postępowania karnego dotychczasowi obrońcy przestają być nimi, jeśli nie zostaną wpisani na listę obrońców wojskowych w myśl art. 58 i 59 k. w. p. k.

---

[1]) Komunikat Nr. 190, patrz „Palestra", 1936 r., str. 298.

W związku z tym Rada Adwokacka wystosowała w dniu 3 listopada 1936 r. do członków Izby komunikat Nr. 207, w którym zwróciła ich uwagę na konieczność złożenia stosownych podań o wpisanie na listę obrońców wojskowych, niezależnie od ewentualnie posiadanych dotychczas w tym kierunku uprawnień. W powyższym komunikacie Rada Adwokacka wskazała, iż podania należycie ostemplowane powinny być kierowane do Ministra Spraw Wojskowych przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego i Szefa Departamentu Sprawiedliwości Ministerstwa Spraw Wojskowych, w podaniach zaś należy podać stosunek do służby wojskowej oraz określić dokładnie stopień, oddział i posiadane dokumenty wojskowe.

Podania o wpis na listę obrońców wojskowych, składane przez członków Izby, powinny być uprzednio opiniowane przez Radę Adwokacką co do dopuszczalności pełnienia przez petentów obowiązków obrońców wojskowych.

Sprawa nowelizacji art. 525 § 1 k. p. k. Sprawą powyższą zajęła się powołana przez Radę Adwokacką specjalna komisja dla opracowania i wykonania wniosków, uchwalonych przez Walne Zgromadzenie Adwokatów Izby [1]).

Po rozważeniu zagadnienia komisja uznała za wskazane, aby, z uwagi na ogólny charakter sprawy, z inicjatywą w sprawie nowelizacji przepisu art. 525 § 1 k. p. k. jak i wydania zarządzeń, proponowanych w uchwalonym przez Walne Zgromadzenie wniosku, wystąpiła do czynników miarodajnych Naczelna Rada Adwokacka

Podzielając pogląd komisji, Rada Adwokacka zwróciła się do Naczelnej Rady Adwokackiej z odpowiednim pismem.

Interwencje władz korporacyjnych w sprawie aresztowania adwokatów. W związku z faktem zastosowania względem adwokata, oskarżonego o nadużycie wolności słowa w obronie sądowej, tymczasowego aresztowania, uzasadnianego przez władze sądowe przepisem art. 165 p. „d" k.p.k., Dziekan Rady interweniował u Prokuratora Sądu Okręgowego w Warszawie, a następnie u Ministra Sprawiedliwości, który wszakże oświad-

---

[1]) Patrz wyżej str. 8.

czył, iż ze względu na to, że sprawa znajduje się już w rozpoznaniu sądów orzekających, nie znajduje podstawy do ingerencji.

Adwokat ów skazany został w pierwszej instancji na areszt oraz na karę dodatkową w postaci utraty prawa wykonywania zawodu adwokackiego (art. 48 k.k.), przy czym środek zapobiegawczy utrzymany został przez sąd w mocy. Dopiero w pewien czas potem druga instancja, zgodnie z wnioskiem prokuratora, uchyliła areszt, o czym prokuratura powiadomiła niezwłocznie Dziekana Rady.

Sprawą powyższą zajęła się również Naczelna Rada Adwokacka, która na posiedzeniu w dniu 19 września 1936 r. postanowiła powołać specjalną komisję celem opracowania wniosków, zmierzających do takiej interpretacji lub zmiany art. 24 pr. o u. a. i art. 48 k.k., aby wolność słowa i pisma przy wykonywaniu czynności adwokackich była należycie zapewniona.

Uchwałę swą Naczelna Rada Adwokacka uzasadniła, jak następuje.

Adwokatura, jako współczynnik wymiaru sprawiedliwości, korzysta z samorządu zawodowego, opartego na obowiązkowej organizacji izb adwokackich, a prawo o ustroju adwokatury oraz przepisy innych ustaw, dotyczące czynności adwokackich, wyraźnie nadają im charakter funkcyj publiczno-prawnych.

Rola i znaczenie adwokatury zostały określone w szeregu orzeczeń Sądu Najwyższego, który stwierdził. między innymi, że „obrona ma charakter publiczno-prawny" (S.N. II 2 K. 827/31), „współdziała w ujawnieniu prawdy materialnej" (S. N. II 2 K. 547/32), a „przepisy o przymusie adwokackim mają na celu nie tylko interes stron, lecz przede wszystkim interes wymiaru sprawiedliwości" (orzeczenie całej Izby Karnej S. N. II 1 K. 1354/29).

Tak doniosłe znaczenie adwokatury, powołanej do współdziałania z innymi czynnikami państwowymi przy wymiarze sprawiedliwości, wymaga szczególnego ustosunkowania się do niej sądów i władz państwowych i samorządowych oraz udzielenia jej rękojmi i środków, zapewniających nieskrępowane wykonywanie zawodu, t. j. walki o prawidłowy i słuszny wymiar sprawiedliwości.

Najważniejszą bronią w tej walce jest wolność słowa i pisma, gwarantowana i pielęgnowana we wszystkich państwach cywilizowanych. Prawodawca polski zapewnił wprawdzie adwokaturze wolność słowa i pisma w postanowieniu art. 24

pr. o u. a., lecz okazało się, że przepis ten, dotyczący jedynie obron w sprawach z prywatnego oskarżenia, jest niewystarczający i nie daje rękojmi swobodnego wykonywania zawodu adwokackiego.

Interwencje Dziekana Rady. W związku z faktami, zgłoszonymi przez poszczególnych członków Izby, a dotyczącymi wypadków niewłaściwego ustosunkowania się pojedyńczych członków magistratury względem adwokatów, Dziekan Rady interweniował w szeregu spraw u Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie. Przedstawione Panu Prezesowi fakty były przezeń skrupulatnie badane, spotykając się z całkowitym zrozumieniem stanowiska i potrzeb adwokatury.

Sprawa położenia materialnego adwokatury. Walne Zgromadzenie Adwokatów Izby, odbyte w dniu 30 listopada 1935 r., przekazało Radzie Adwokackiej do rozważenia wniosek członka Izby Władysława Jeleńskiego w kwestji obmyślenia i zastosowania środków zaradczych w związku z krytyczną sytuacją materialną adwokatury.

Z zasad we wniosku wyłuszczonych wnioskodawca domagał się powołania specjalnej komisji celem opracowania odpowiedniego projektu akcji ratunkowej, przy czym wskazał następujące tymczasowe środki zaradcze, mające złagodzić ciężką nad wyraz sytuację materialną adwokatury.

1. Ulgi, względnie umorzenie podatku obrotowego, dochodowego i lokalowego—za lata ubiegłe;

2. moratorium mieszkaniowe na przeciąg jednego roku dla osób, zalegających z zapłatą komornego;

3. odroczenie terminu płatności składek pośmiertnych i adwokackich;

4. dojście za pośrednictwem Rady Adwokackiej do porozumienia z właściwą władzą sądową w sprawie wyznaczania kuratorów, zarządców masy upadłości, nadzorców i sekwestratorów sądowych przede wszystkim z pośród tych adwokatów, którzy, posiadając nieskazitelność moralną i odpowiednie przygotowanie fachowe, znajdują się w krytycznych warunkach materialnych wskutek obecnego kryzysu;

5. wypłacanie przez Radę Adwokacką kolegom, znajdującym się w trudnym położeniu materialnym, zaliczek na poczet zapomogi pośmiertnej;

6. wyjednanie we właściwych instancjach i zakładach leczniczych opłat ulgowych dla kolegów, potrzebujących kuracji;

7. obowiązkowe stosowanie taksy adwokackiej, jako minimum wynagrodzenia.

Wniosek powyższy Rada Adwokacka przekazała do rozważenia specjalnej komisji, powołanej przez Radę celem opracowania i wykonania wniosków, uchwalonych przez walne Zgromadzenie Adwokatów Izby[1]).

W przedmiocie proponowanych przez wnioskodawcę środków zaradczych komisja przedstawiła Radzie Adwokackiej poniższe uwagi szczegółowe.

Przyczyny krytycznego położenia materialnego adwokatury są niewątpliwie bardzo głębokie i złożone, pozostając w ścisłym związku z ogólną sytuacją gospodarczą.

To też trudno sobie wyobrazić, aby poprawa sytuacji dała się osiągnąć drogą opracowania przez taką czy inną komisję „projektu akcji ratunkowej" i powoływanie takiej komisji, z zakreśleniem jej krótkiego terminu do złożenia sprawozdania, nie wydaje się celowe.

Najpoważniejszą samoistną przyczyną pauperyzacji adwokatury jest niewątpliwie nadmierny jej wzrost liczebny. Powstrzymanie dopływu zbyt wielu nowych jednostek do zawodu adwokackiego możliwe jest jedynie w drodze odpowiednich zmian prawa o ustroju adwokatury. Ponieważ odpowiedni projekt noweli jest opracowywany w łonie Naczelnej Rady Adwokackiej, przy czym Rada Adwokacka zajęła w tej sprawie stanowisko na posiedzeniu w dniu 15 września 1936 r.[2]), przeto najważniejsza rzecz, jaka w celu poprawy gospodarczego położenia adwokatury w dzisiejszych warunkach mogła być uczyniona, została już przedsięwzięta.

Dla zastosowania ewentualnych dalszych środków zaradczych konieczne byłoby przede wszystkim dokładne uprzytomnienie sobie dzisiejszego stanu adwokatury, a to zarówno drogą odpowiedniego opracowania tych danych, jakie znajdują się w posiadaniu Rady Adwokackiej, jak i zbierania dalszych informacyj. Wykonanie prac z tym związanych winno być skoordynowane z akcją, podjętą w tym względzie przez Naczelną Radę Adwokacką [3]).

---

1) Patrz wyżej str. 8.
2) Patrz wyżej str. 25.
3) Patrz niżej str. 52.

Co do proponowanych we wniosku „tymczasowych środków zaradczych", to w dużej mierze nie dadzą się one w praktyce zrealizować.

Niemożliwe jest występowanie do władz skarbowych o umorzenie adwokatom wogóle zaległych podatków, względnie zastosowanie szczególnych ulg, gdyż ulgi takie mogą być stosowane tylko indywidualnie i nie podobna sobie wyobrazić jakiegoś generalnego załatwienia tej sprawy w stosunku do przedstawicieli jednego zawodu.

Wykluczone jest odraczanie na szerszą skalę terminu płatności składek adwokackich i pośmiertnych, gdyż sprzeciwiałoby się to przepisom prawa o ustroju adwokatury i statutu funduszu zapomóg pośmiertnych, merytorycznie zaś uniemożliwiłoby samorządowi adwokackiemu wykonanie jego zadań z braku funduszu i spowodowałoby konieczność likwidacji lub przynajmniej zawieszenia działalności funduszu zapomóg pośmiertnych, którego istnienie uwarunkowane jest zebraniem, drogą wpłat i odsetek od sum, wpłaconych przez każdego uczestnika funduszu, sumy, potrzebnej na wypłatę zapomóg jego rodzinie, z pewną nadwyżką na zapomogi po kolegach przedwcześnie zmarłych.

Z tych samych względów natury prawnej i finansowej niemożliwe jest wypłacanie zaliczek na poczet zapomogi pośmiertnej.

Nie wydaje się również możliwe zwracanie się do zakładów leczniczych o udzielanie specjalnych ulg dla adwokatów, mogłoby to bowiem odbić się ujemnie na powadze stanu adwokackiego, a byłoby trudne do uzasadnienia, gdyż obniżenie zarobków nie jest zjawiskiem właściwym wyłącznie adwokaturze, lecz daje się zaobserwować także w innych zawodach.

Słuszny natomiast jest postulat przestrzegania przez członków Izby minimum wynagrodzenia, przy czym co do czynności, nie objętych taksą urzędowa, należy stosować taksę, ustaloną przez Radę Adwokacką.

Należy zauważyć, że Rada Adwokacka na wniosek Zjazdu Delegatów wyznaczyła już referenta w osobie członka Rady N. Grodzińskiego celem opracowania nowej taksy dla czynności, nie objętych taksą urzędową [1]).

Co do kwestii moratorium mieszkaniowego, to Rada Adwokacka wystąpiła jeszcze w końcu 1935 r. do Naczelnej Rady Adwokackiej z odpowiednim przedstawieniem, w którym zwrócono uwagę na konieczność uwzględnienia interesów adwokatury przy zamierzonej nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów [2]).

---

[1]) Patrz wyżej str. 39.
[2]) Patrz niżej str. 56.

Ponieważ nowela wyjęła z pod ochrony tylko lokale sześciopokojowe i większe, nie zachodzi potrzeba podejmowania w chwili obecnej w tej sprawie jakichkolwiek dalszych kroków.

Słusznie poruszono wreszcie we wniosku sprawę zapewnienia adwokatom piewszeństwa przy obsadzaniu stanowisk syndyków mas upadłości, kuratorów, zarządców przymusowych i t. p. i złożenie odpowiedniego memoriału do właściwych władz sądowych należy uznać za celowe, co jednak, z uwagi na ogólne znaczenie tej sprawy dla całej adwokatury, winno być uskutecznione za pośrednictwem Naczelnej Rady Adwokackiej.

Rada Adwokacka po wysłuchaniu sprawozdania komisji postanowiła przyjąć sprawozdanie komisji do wiadomości i wykonanie jej zaleceń przekazać Prezydium.

W związku z tym Rada Adwokacka zwróciła się do Naczelnej Rady Adwokackiej z pismem w sprawie wdrożenia kroków celem zapewnienia adwokatom pierwszeństwa przy obsadzaniu przez sądy stanowisk syndyków, kuratorów, zarządców przymusowych i t. p.

Zbieranie materiałów, dotyczących położenia adwokatury i środków poprawy. Wskutek pisma Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 2 kwietnia 1936 r., przy którym przesłała kwestionariusz, opracowany przez czynną przy Radzie Naczelnej Komisję Inicjatywy [1]), Rada Adwokacka zajęła się zebraniem odpowiedzi na powyższy kwestionariusz, które w liczbie około tysiąca wpłynęły od delegatów Rady i członków Izby, zamieszkałych w Warszawie. Odpowiednie dane w postaci zestawionych przez Radę odpowiedzi na kwestionariusz oraz zebrany materiał ankietowy Rada Adwokacka w dniu 2 lipca 1936 r. przesłała do użytku Naczelnej Radzie Adwokackiej.

Wykazy miejscowości, nieobsadzonych przez adwokatów. W myśl dezyderatu Zjazdu Delegatów [2]) Rada Adwokacka w komunikacie Nr. 196 [3]) podała do wiadomości członków Izby wykaz miejscowości, położonych w okręgu Sądu Apelacyjnego w

---

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 72.
[2]) Patrz wyżej str. 39.
[3]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 488.

Warszawie i będących siedzibami sądów grodzkich, w których nie ma dotychczas adwokatów. Wykaz ten obejmował 26 miejscowości, a mianowicie: Adamów, Białowieżę, Brzeżnicę, Chorzele, Ciechanowiec, Gąbin, Jadów, Janów Podlaski, Kłobucko, Knyszyn, Koziegłowy, Kuczbork, Łosice, Myszyniec, Piszczac, Rożan, Skałę, Stawiski, Stoczek Łukowski, Stoczek Węgrowski, Szczuczyn, Węgrów, Widawę, Wolbrom, Wysokie Mazowieckie i Zambor. Treść komunikatu Rada Adwokacka podała do wiadomości i wykorzystania swym delegatom na prowincji.

Biura pisania podań. Naczelna Rada Adwokacka, zamierzając wszczęcie odpowiedniej akcji u władz celem zmniejszenia liczby biur pisania podań, ewentualnie o uchylenie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. (Dz. U. Nr. 31, poz. 269), zwróciła się do Rady Adwokackiej o nadesłanie zestawienia, zawierającego ilość tych biur i ich rozmieszczenie w poszczególnych miejscowościach okręgu Izby Adwokackiej Warszawskiej.

W odpowiedzi na powyższe pismo Rada Adwokacka zakomunikowała Radzie Naczelnej, iż żądanych wiadomości udzielić nie może, ponieważ władze administracyjne nie zwracają się do Rady o opinie w sprawie otwierania tego rodzaju biur, jak również nie komunikują Radzie o udzielaniu zezwolenia na otwarcie biura. W piśmie do Rady Naczelnej Rada Adwokacka wyraziła pogląd, iż w poszczególnych miejscowościach istnieje nadmierna ilość biur pisania podań, działalność zaś tych biur należy uznać za wysoce szkodliwą dla adwokatów, pozbawiają one ich bowiem w znacznym stopniu praktyki, i tak w obecnym czasie bardzo ograniczonej; z drugiej strony, nawiązując kontakt z poszczególnymi adwokatami, biura pisania podań są źródłem demoralizacji. Jako środki zaradcze Rada Adwokacka wskazała: 1) zwrócenie uwagi władz na szkodliwy i demoralizujący naogół wpływ biur pisania podań; 2) podjęcie kroków celem przypomnienia władzom o obowiązku zasięgania opinii Rady Adwokackiej przed udzieleniem zezwolenia; 3) podjęcie starań w kierunku zmniejszenia wydanych koncesyj z upływem przewidzianego w ustawie trzyletniego terminu.

Rada Adwokacka zwróciła się również w powyższej spra-

wie do swych delegatów na prowincji, którzy przysłali Radzie żądane informacje.

Pismem z dnia 28 października 1936 r. Naczelna Rada Adwokacka zawiadomiła, iż wskutek podjętej przez nią akcji Minister Sprawiedliwości wystosował w dniu 17 września 1936 r. za Nr. I. P. A. 3440/20/3/36 następujące zarządzenie do prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych:

„W myśl art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o biurach pisania podań (Dz. U. Nr. 31, poz. 269) udzielenie przez starostę zezwolenia na prowadzenie biura pisania podań do władz administracyjnych i sądowych zależy od zgody prezesa sądu okręgowego. Uznając, że istniejąca obecnie sieć tych biur pokrywa całkowicie potrzeby ludności, proszę Panów Prezesów o nieudzielanie zgody na wydawanie nowych zezwoleń do prowadzenia biur pisania podań do władz administracyjnych i sądowych.

Nadmieniam przy tym, że Pan Minister Spraw Wewnętrznych wydał analogiczne w tej sprawie zarządzenie do władz administracji ogólnej".

Przy powołanym wyżej piśmie Naczelna Rada Adwokacka przesłała również odpis swej uchwały z dnia 17 października 1936 r., którą postanowiła polecić Radom Adwokackim zbieranie materiałów, dotyczących postępowania właścicieli biur pisania podań oraz ich liczby w poszczególnych miejscowościach, w któych mają siedzibę adwokaci, oraz przesyłanie tych materiałów Radzie Naczelnej do wszczęcia akcji w kierunku uchylenia cytowanej już ustawy o biurach pisania podań. W wykonaniu tej uchwały Rada Adwokacka przystąpiła już do zbierania żądanych przez Naczelną Radę Adwokacką materiałów.

W dwóch konkretnych przypadkach Rada Adwokacka przesłała Prokuratorowi sprawę nielegalnego prowadzenia biura pisania podań (u. 30.XII.1935 r., prot. Nr. 4 § 9) oraz reklamę jednego z takich biur, naruszającą art. 6 ustawy o biurach pisania podań (u. 23.VI.1936 r., prot. Nr. 29 § 4).

Tryb załatwiania spraw w konsulatach R. P. Ministerstwo Spraw Zagranicznych podało do wiadomości Ministra Sprawiedliwości, że adwokaci, zwracający się w różnych

sprawach do konsulatów polskich, przeważnie nie załączają opłaty konsularnej od podań w wysokości 6 zł., nadto zaś skierowują swe podania do niewłaściwych konsulatów, gdyż nie znają ich kompetencji terytorialnej. Wywołuje to konieczność ściągania należnych opłat przez krajowe władze skarbowe, co opóźnia załatwienie podań i naraża stronę zainteresowaną na znaczną nieraz zwłokę, konsulaty zaś na zbędną korespondencję.

W uwzględnieniu powyższych uwag Rada Adwokacka w komunikacie Nr. 208 z dnia 9 listopada 1936 r. wezwała członków Izby, aby, zwracając się w sprawach swych klientów do konsulatów Rzeczypospolitej, załączali do podań przewidziane w taryfie opłaty konsularne, oraz aby przed zwróceniem się do konsulatu ustalali, czy jest on terytorialnie właściwy do załatwienia danej sprawy, a to przez sprawdzenie tego w wykazie polskich placówek konsularnych, który jest ogłaszany, między innymi, w Roczniku służby zagranicznej.

Sprawa opłat, związanych z powództwem cywilnym w sprawach karnych. Jeden z członków Izby zwrócił się w okresie sprawozdawczym do Rady Adwokackiej z prośbą o spowodowanie przez Radę obowiązującego dla wszystkich sądów wyjaśnienia, dotyczącego opłat, związanych z powództwem cywilnym w sprawach karnych.

Rada Adwokacka pismo powyższe przedstawiła Naczelnej Radzie Adwokackiej, ktora na posiedzeniu w dniu 21 marca 1936 r. postanowiła zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości z prośbą o wydanie okólnika, wyjaśniającego poruszoną kwestię w myśl zasad, wyłuszczonych w przedstawionej Panu Ministrowi uchwale.

W uwzględnieniu powyższej prośby Minister Sprawiedliwości wydał w dniu 27 czerwca 1936 r. okólnik, rozstrzygający omawiane zagadnienie w sposób całkowicie zgodny z proponowanym przez Naczelną Radę Adwokacką.

Treść okólnika podana została do wiadomości członków Izby w „Palestrze"[1]).

---

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 654.

Kwestia zmiany ustawy o ochronie lokatorów. Podjęta przez Radę Adwokacką w poprzednim okresie sprawozdawczym akcja w kierunku uwzględnienia przy nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów interesów adwokatury [1]) uwieńczona została częściowo pomyślnym rezultatem.

Mianowicie Rada Adwokacka w dniu 5 listopada 1935 r. zwróciła się do Naczelnej Rady Adwokackiej z memoriałem, wykazującym konieczność wystąpienia wobec czynników miarodajnych, aby przy ustalaniu ilości pokoi, mającej decydować o wyłączeniu mieszkania z pod działania ustawy o ochronie okatorów, z ogólnej liczby pokoi mieszkań adwokackich odliczane były dwa pokoje przy mieszkaniach do pięciu pokoi, a trzy pokoje — przy mieszkaniach większych.

Wskutek podjętej na wniosek Rady Adwokackiej przez Prezesa Rady Naczelnej interwencji lokale większe do 5 pokoi włącznie objęte zostały ochroną lokatorów.

Memoriał członka Izby Seweryna Helda w przedmiocie dalszej nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów Rada Adwokacka przesłała Naczelnej Radzie Adwokackiej z prośbą o poczynienie odpowiednich kroków.

Wzmianki w prasie o adwokaturze. Celem należytego zdawania sobie sprawy z głosów prasy o adwokaturze, na zarządzenie Dziekana Rady zostały zaprenumerowane w „Informacji Prasowej" wycinki z prasy stołecznej i prowincjonalnej, dotyczące adwokatury.

Stale powtarzające się zjawisko oświetlania faktów z życia adwokatów ze strony przeważnie ujemnej skłoniło Radę Adwokacką do powołania specjalnej komisji [2]), której zadaniem byłoby w równym stopniu czuwanie nad oświetlaniem przez prasę zagadnień z zakresu adwokatury oraz reagowanie, w miarę potrzeby, na pojedyńcze wystąpienia w czasopismach, jak i utrzymywanie bliższego kontaktu z prasą i za jej pośrednictwem — ze społeczeństwem.

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 33.

[2]) Patrz wyżej str. 9.

Sprawa przywrócenia linii tramwajowej „0" dawnej trasy. Na mocy uchwały z dnia 4 lutego 1936 r. (prot. Nr. 9 § 3) Rada Adwokacka pismem z dnia 19 lutego 1936 r. zwróciła się do Dyrektora Tramwajów i Autobusów Miejskich w Warszawie z prośbą o przywrócenie poprzedniej trasy linii tramwajowej „0".

Na uzasadnienie powyższego dezyderatu Rada Adwokacka przytoczyła, co następuje:

> Jedynym połączeniem, istniejącym obecnie między Belwederem a Placem Krasińskich, i to połączeniem wybitnie niedostatecznym, z uwagi zarówno na zbyt rzadkie kursowanie jak i stałe przepełnie ie wozów, jest linja Nr. 1.
>
> Okoliczność ta sprawia, iż adwokaci i sądownicy, zamieszkali w okolicy Alei Ujazdowskiej, od Belwederu aż do Placu Trzech Krzyży, są pozbawieni dogodnej komunikacji z sądami, koncentrującymi się na ulicach: Miodowej, Długiej i Placu Krasińskich (Sąd Okręgowy, Prokuratura, Najwyższy Trybunał Administracyjny, Sąd Arcybiskupi i Sąd Biskupa Polowego, Wydziały Hipoteczne i kancelarie notarialne na ul. Miodowej, Sąd Apelacyjny, Sąd Najwyższy i Wydziały Odwoławcze na pl. Krasińskich, Sądy Grodzkie na ul. Długiej i t.p.). Zbyt duże odstępy, w jakich kursują wozy linii Nr. 1, powodują tak znaczną stratę dla osób, śpieszących na określoną porę do sądów, że uniemożliwiają oczekiwanie na nie. W tym samym położeniu, co adwokaci i sądownicy, znajdują sią wszystkie osoby, zamieszkałe w tejże okolicy, a mające jakikolwiek związek z sądami lub kancelariami notarialnymi.
>
> Poprzednio wielką ulgą w komunikacji na tej linii były wozy „0", dość często kursujące i naogół mniej przepełnione, nie mające bowiem obciążenia znaczną ilością pasażerów, jadących z ul. Puławskiej lub na Puławską. Obecnie, po skasowaniu ruchu linni „0" na odcinku od Al. Jerozolimskiej do Placu Zbawiciela, wozy tej linii kursują ul. Marszałkowską, Al. Jerozolimską i Nowym Światem prawie puste, co dowodzi, że skasowanie tego odcinka odbiło się również ujemnie na frekwencji pasażerów na tej linii.
>
> Wobec braku na dwóch głównych arteriach komunikacyjnych (Marszałkowska oraz Nowy Świat i Krakowskie Przedmieście) połączenia autobusowego, każde ograniczenie komunikacji tramwajowej, jak w danym przypadku skasowanie odcinka linii „0", jest dla ludności niezmiernie dotkliwe, tym dotkliwsze, że sprzeczne z coraz silniejszym tempem życia i związanymi z nim interesami obywateli.

W odpowiedzi na powyższe pismo Dyrekcja Tramwajów i Autobusów Miejskich zawiadomiła Radę Adwokacką, że przywrócenie dawnej trasy linii „0" z braku taboru nie jest możliwe, natomiast w bliskiej przyszłości zamierzone jest uruchomienie połączenia pomiędzy Belwederem a Pl. Krasińskich.

4. Nadzór nad działalnością zawodową członków Izby oraz ustalanie zasad obowiązków obrończych i etyki zawodowej.

a. Wzmocnienie kontaktu Rady Adwokackiej z członkami Izby.

Dyżury członków Rady. Celem ułatwienia członkom Izby kontaktu z władzami korporacyjnymi oraz dania członkom Izby możności uzyskania potrzebnych im wyjaśnień i wskazówek w zakresie zawodu adwokackiego, Rada Adwokacka na wniosek Dziekana, zorganizowała w okresie sprawozdawczym w lokalu Rady stałe dyżury członków Rady. Dyżury odbywały się w piątki każdego tygodnia w godzinach między 1-ą a 3-cią po południu. Do udziału w dyżurach Dziekan delegował kolejno wszystkich członków Rady, z wyjątkiem członków Prezydium.

W wydanym w powyższej sprawie komunikacie [1]) Rada Adwokacka zwróciła się do wszystkich członków Izby z wezwaniem, aby w najszerszym zakresie korzystali z powyższych dyżurów nie tylko w sprawach osobistych, lecz również celem komunikowania członkom Rady spostrzeżeń i uwag o faktach, których ujawnienie może przyczynić się do tym sprawniejszego spełniania przez adwokaturę jej roli w ogólnym wymiarze sprawiedliwości.

Wezwanie to należytego skutku nie odniosło. Członkowie Izby, bądź dlatego, że niedostatecznie uświadamiali sobie istnienie dyżurów, bądź z innych powodów, korzystali z dyżurów w zakresie minimalnym, zwracając się przeważnie bezpośrednio do Dziekana Rady.

---

[1]) Komunikat Nr. 179, patrz „Palestra", 1936 r., str. 75.

Wieczory dyskusyjne. Nie ustając w zamiarze dalszego zacieśnienia kontaktu z członkami Izby, Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 29 września 1936 r. (prot Nr. 34 § 12), na wniosek członka Rady Stefana Urbanowicza, postanowiła zwrócić się do Koła Adwokatów R. P., Stowarzyszenia Prawników Polskich, Klubu Adwokatów, Związków Prawników Kresowych, Narodowego Zrzeszenia Socjalistów Prawników i Stowarzyszenia Adwokatów Żydów z propozycją urządzenia wieczorów dyskusyjnych celem omówienia sprawy niedomagań i uchybień członków Izby przy wykonywaniu zawodu i stosunku do tych uchybień władz i kolegów.

Do współpracy w zorganizowaniu wieczorów, obok wnioskodawcy członka Rady Stefana Urbanowicza, Rada Adwokacka powołała członków Rady: Natana Grodzińskiego, Jerzego Krzywickiego i Jana Tatarkiewicza oraz z poza Rady członka Izby Mieczysława Rudzińskiego.

Odpowiednie zaproszenia zostały już do wymienionych w uchwale Rady stowarzyszeń rozesłane.

Artykuły w „Palestrze". Sprawa wzmocnienia kontaktu władz korporacyjnych z członkami Izby znalazła również oddźwięk na łamach „Palestry", która zamieściła w powyższej sprawie artykuł dyskusyjny członka Izby Mieczysława Baumgarta pod tytułem: „Wzmocnienie kontaktu Rady Adwokackiej z ogółem adwokatury" [1]) oraz artykuł Dziekana St. Janczewskiego pod tytułem: „W sprawie wzmożenia kontaktu Rady Adwokackiej z ogółem adwokatury" [2]).

b. Systematyczne zebranie zasad etyki zawodowej.

Powołana w powyższej sprawie przez Radę Adwokacką jeszcze w poprzednim okresie sprawozdawczym komisja specjalna [3]) odbyła pod przewodnictwem b. wicedziekana Leona Nowodworskiego szereg posiedzeń, na których ustaliła zasady i tryb postępowania oraz dokonała podziału czynności.

---

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 291.
[2]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 331.
[3]) Patrz wyżej str. 10.

Zgodnie ze stanowiskiem, zajętym przez Radę Adwokacką w uchwale z dnia 1 października 1935 r.[1]), komisja uznała, iż w dziedzinie zasad etyki ścisła kodyfikacja nie wydaje się możliwa, że natomiast byłoby wielce pożądane zebranie i wydanie następnie w systematycznym układzie zasad etyki zawodowej, ustalonych dotychczas przez władze korporacyjne.

Przy zbieraniu tych zasad komisja postanowiła posługiwać się przede wszystkim materiałami, usystematyzowanymi w znacznej już mierze w drukowanych sprawozdaniach z działalności Rady Adwokackiej w Warszawie. Komisja postanowiła również nie ograniczać się tylko do opracowywania tez, ustalonych w orzecznictwie Rady Adwokackiej w Warszawie i Sądu Dyscyplinarnego Izby Warszawskiej, lecz zebrać również, w miarę możności, zasady, ustalone w uchwałach Naczelnej Rady Adwokackiej i wyrokach Sądu Dyscyplinarnego Odwoławczego przy Naczelnej Radzie Adwokackiej.

Ponieważ szereg tez z dziedziny etyki zawodowej i obowiązków obrończych zostało już swego czasu opracowanych przez grono członków Izby, którzy, z inicjatywy i na zaproszenie Rady Adwokackiej, zajmowali się przygotowaniem do druku komentarza do statutu tymczasowego P. P. P.[1]), Rada Adwokacka zebrane wówczas materiały przekazała komisji celem częściowego choćby ich zużytkowania.

Dalsze prace komisji są w toku.

c. Zarządzenia i wyjaśnienia ogólne.

Zakres uprawnień i obowiązków wyznaczonego przez Radę zastępcy adwokata, wykreślonego z listy. Wobec nieunormowania powyższej kwestii ani w prawie o ustroju adwokatury ani też w dotychczasowym orzecznictwie władz korporacyjnych Rada Adwokacka, na wniosek Dziekana, zajęła się jej rozstrzygnięciem na posiedzeniu w dniu 9 czerwca 1936 r. (prot. Nr. 26 § 13).

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35. str. 34.

[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1929/30, str. 12.

W uchwale swej, podanej do wiadomości członków Izby w „Palestrze“ [1]), Rada Adwokacka wyjaśniła,

że użyte w § 84 regulaminu wyrażenie, iż Rada „wyznacza zastępcę wykreślonego do zakończenia prowadzonych przez niego spraw“ nie może być rozumiane w sensie ścisłym, a winno być pojmowane w ten sposób, że zastępca ma obowiązek zlikwidowania kancelarii, podjęcia w granicach możliwości środków celem zabezpieczenia interesów klientów, zwłaszcza zaś, w razie nadejścia zawiadomień o wyznaczonych terminach sądowych — obowiązek zawiadomienia sądów i klientów o wykreśleniu z listy adwokata, którego zastępuje, wreszcie obowiązek przechowania akt i wydawania z nich dokumentów klientom, zwracającym się o to;

natomiast zastępca, mianowany przez Radę Adwokacką, nie ma bezwzględnego obowiązku dalszego prowadzenia spraw wykreślonego z listy adwokata, którego zastępcą został mianowany.

W uzasadnieniu powyższego wyjaśnienia Rada Adwokacka zważyła, co następuje:

Przystępując do rozstrzygnięcia zagadnienia, jaki jest zakres obowiązków zastępcy, w szczególności zaś, jak należy rozumieć użyte w § 84 regulaminu wyrazy, że zastępca jest wyznaczony „do zakończenia" spraw, prowadzonych przez wykreślonego, należy przede wszystkim ustalić,że mianowanie przez Radę Adwokacką adwokata zastępcą wykreślonego członka Izby nie może dla mianowanego zastąpić pełnomocnictwa, niezbędnego dla prowadzenia sprawy.

Pełnomocnictwo takie, jeśli zastępca ma prowadzić sprawę, musiałoby być mu wydane przez klientów wykreślonego. W tej konieczności uzyskania względnie wydania pełnomocnictwa mieści się w znacznym stopniu odpowiedź na postawione wyżej zapytanie, czy zastępca ma bezwzględny obowiązek prowadzenia dalej spraw wykreślonego aż do zupełnego ich zakończenia. Podobnie, jak udzielenie zastępcy pełnomoc-

---

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 509.

nictwa do dalszego prowadzenia sprawy jest całkowicie pozostawione woli klienta, tak i przyjęcie takiego pełnomocnictwa musi być pozostawione woli zastępcy. Wynika to zresztą z przepisu art. 16 ust. 2 pr. o u. a., zgodnie z którym „adwokat może odmówić pomocy prawnej bez podania powodu". Skoro zastępca wykreślonego nie jest „zastępcą prawnym", skoro udzielona mu delegacja nie przenosi na niego praw i obowiązków adwokata wykreślonego z listy, to dojść należy do wniosku, że może on z całkowitą swobodą korzystać z powołanego wyżej przepisu art. 16 ust. 2 pr. o u. a., rozstrzygając według swej woli, czy pragnie on przyjąć proponowane pełnomocnictwo, czy też przyjęcia jego odmawia.

Natomiast w imię powagi stanu adwokackiego należy uznać za właściwe, aby mianowany przez Radę zastępca w miarę możności starał się wypełnić względem klientów wykreślonego przyjęte przez tegoż obowiązki i aby, podejmując się dalszego prowadzenia sprawy i otrzymując w tym celu pełnomocnictwo klientów, uwzględniał honorarium, wpłacone już wykreślonemu. Podobnie za obowiązek zastępcy, podejmującego się prowadzenia dalej sprawy, uznać należy, w braku umowy z wykreślonym lub jego sukcesorami, wypłacenie wykreślonemu, względnie jego sukcesorom, części honorarium, odpowiadającej temu wkładowi pracy i starań, jaką wykreślony z listy włożył już w prowadzenie sprawy, nie otrzymawszy za trudy swoje zapłaty.

Ogłaszanie się adwokatów. Na wniosek Rady Adwokackiej [1]) Rada Naczelna zwróciła się do prezesa Pocztowej Kasy Oszczędności z prośbą o wydanie polecenia skasowania rubryki „adwokaci" w prospekcie ogłoszeniowym, rozsyłanym corocznie przez P.K.O., w wykazie branż względnie zawodów. W odpowiedzi na powyższe pismo sekretarz generalny P.K.O. zawiadomił Naczelną Radę Adwokacką, iż, zgodnie z jej życzeniem, w spisie uczestników obrotu czekowego P.K.O. skasowano dział reklamowy pod tytułem „Adwokaci".

Zapisywanie się na wokandy w Sądach Grodzkich. Wobec wielkiej ilości zapisów, zgłaszanych telefonicznie przez adwokatów na wokandy w Sądach Grodzkich, co powodowało znaczne trudności w porozumiewaniu się przez telefon w go-

---

[1]) Patrz sprawozdanie za rok 1933/34, str. 31.

dzinach rannych z pokojem adwokackim, Rada Adwokacka, pragnąc zaradzić temu stanowi rzeczy, zwróciła się do członków Izby z komunikatem [1]), aby zapisywanie się na wokandy uskuteczniali, w miarę możności, nie w dniu rozprawy lecz dnia poprzedniego, a nawet na parę dni przed rozprawą.

Sprawa wynagradzania aplikantów adwokackich. Opierając się na uchwale Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 25 stycznia 1936 r., Rada Adwokacka wystosowała do członków Izby komunikat [2]), w którym przypomniała im, że adwokaci-patroni, odnoszący rzeczywistą korzyść z pracy zatrudnionych u nich aplikantów adwokackich, obowiązani są do odpowiedniego wynagradzania tej pracy.

W powołanej wyżej uchwale Naczelna Rada Adwokacka, po rozpoznaniu wniosku w tym przedmiocie Rady Naczelnej Związku Zrzeszeń Aplikantów Zawodów Prawniczych, stanęła na stanowisku, że wynagradzanie aplikanta adwokackiego jest obowiązkiem adwokata-patrona, gdy praca aplikanta przynosi rzeczywistą korzyść patronowi, w szczególności zaś gdy aplikant nie tylko pracuje w kancelarii adwokata-patrona, ale zastępuje go w sądach i urzędach; natomiast na początku aplikacji, kiedy początkujący aplikant zazwyczaj dopiero zapoznaje się z techniką pracy kancelaryjnej i zawodowej, zapewnienia aplikantowi wynagrodzenia nie można uznać za obowiązujące.

Zajęcia uboczne aplikantów adwokackich. Na mocy uchwały z dnia 28 kwietnia 1936 r. (prot. Nr. 20 § 13) Rada Adwokacka wystosowała do aplikantów adwokackich komunika [3]), w którym podała do ich wiadomości, iż uznaje za niedopuszczalne zajmowanie przez aplikantów adwokackich urzędów i stanowisk biurowych, wymagających całkowitego poświęcenia czasu, bez możności zapoznawania się z praktyką adwokacką w sądach i urzędach.

---

[1]) Komunikat Nr 197, patrz „Palestra", 1936 r., str. 488.
[2]) Komunikat Nr. 191, patrz „Palestra", 1936 r., str. 300.
[3]) Komunikat Nr. 194, patrz „Palestra", 1936 r., str. 388.

d. Orzecznictwo Rady na tle konkretnych przypadków.

Uchwały Rady Adwokackiej, powzięte w okresie sprawozdawczym w załatwieniu poszczególnych podań, zapytań, zażaleń i t. p., zawierają ustalenie następujących zasad w zakresie etyki zawodowej i obowiązków obrończych.

Zakres kontroli władzy korporacyjnej.

1. Rada Adwokacka nie jest uprawniona do nadzorowania nad czynnościami prawnymi adwokata, działającego w charakterze syndyka masy upadłości, gdy ani sąd ani sędzia komisarz wniosków w tym względzie nie złożyli.

(u. 13.X.1936 r., prot. Nr. 36 § 26).

2. Poza kompetencjami Rady leży sprawdzanie, czy czas trwania pracy i charakter zajęcia dependenta adwokackiego ściśle odpowiadają stanowi faktycznemu, ustalonemu przez adwokata w wydanym pracownikowi świadectwie.

(u. 13.X.1936 r., prot. Nr. 36 § 43).

3. Rada Adwokacka nie jest powołana do orzekania, czy adwokat może w konkretnym przypadku stawiać te czy inne warunki polubownego załatwienia sprawy.

(u. 28.IV.1936 r., prot. Nr. 20 § 39).

4. Rada Adwokacka nie jest powołana do udzielania wskazówek adwokatom, jak mają prawnie i gospodarczo postępować we własnych sprawach.

(u. 7.I.1936 r., prot. Nr. 5 § 17).

5. Rada Adwokacka nie jest władna nakładać na członków Izby obowiązków świadczeń materialnych na rzecz osób trzecich.

(u. 28.IV.1936 r., prot. Nr. 20 § 31).

Sposób prowadzenia sprawy.

6. Obowiązkiem adwokata, mianowanego w trybie art. 157 k. p. c. kuratorem do zastępowania strony nieznanej z miejs-

ca pobytu, jest obrona w granicach posiadanego materiału i uprawnień, przysługujących kuratorowi z mocy ustawy.

(u. 30.XII.1935 r., prot. Nr. 4 § 8).

7. Nie licuje z godnością stanu podpisywanie przez adwokata pism procesowych, przygotowanych przez obrońcę sądowego w prowadzonej przez niego sprawie, w której, z uwagi na obowiązkowe zastępstwo adwokackie, obrońca sądowy sam nie może występować.

(u. 31.III.1936 r., prot. Nr. 17 § 18).

8. Poświadczenie przez adwokata odpisu dokumentu, przesłanego mu przez klienta, a niezgodnego z oryginałem, bez sprawdzenia oryginału, stanowi poważne uchybienie obowiązkom obrończym i podkopuje wiarę sądu do podpisu adwokata [1]).

(u. 28.I.1936 r., prot. Nr. 8 § 39).

9. Adwokat ma prawo odmówić złożenia skargi kasacyjnej lub podpisania takiej skargi, zredagowanej przez klienta, jeżeli uważa, że wyrok nie zawiera powodów kasacyjnych, gdyż tylko obrońca jest powołany do decydowania w tej sprawie i nikt nie może zmusić go do postępowania, sprzecznego z jego obowiązkiem i wiedzą prawniczą.

(u. 10.III.1936 r., prot. Nr. 14 § 21).

10. Zalecenie Naczelnej Rady Adwokackiej [2]), aby adwokaci uiszczali opłaty sądowe od pism procesowych przy wnoszeniu ich do sądu, podyktowane było myślą przyśpieszenia biegu spraw sądowych i uniknięcia zbędnej zwłoki;

skoro więc adwokat uzasadnił przyczynę niewniesienia odrazu opłat sądowych, a sprawa wskutek tego nie uległa zwłoce, nie ma podstaw do ingerencji władz korporacyjnych.

(u. 28.IV.1936 r., prot. Nr. 20 § 23).

---

[1]) Analogiczną uchwałę powzięło w poprzednim okresie sprawozdawczym ogólne zebranie rzeczników dyscyplinarnych; patrz sprawozdanie za r. 1934/35: str. 66, teza Nr. 10.

[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 43.

Zastępowanie się w sprawie.

11. Z punktu widzenia władz korporacyjnych nie zachodzi przeszkoda, aby aplikant adwokacki zastąpił patrona w jego własnej sprawie sądowej.

(u. 26.XI.1935 r., prot. Nr. 41 § 21).

Łączenie z adwokaturą innych zajęć i stanowisk.

12. Adwokat i aplikant adwokacki mogą być likwidatorami spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

(u. 10.XII.1935 r., prot. Nr. 2 § 19, u. 30.XII1935 r., prot. Nr. 4 § 10 i u. 7.I.1936 r., prot. Nr. 5 § 14).

13. Adwokatom nie wolno należeć do spółki o celach handlowych, nawet w charakterze wspólnika cichego.

(u. 21.VII.1936 r., pr. Nr. 29 § 17).

14. Zgodnie z uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 2 lutego 1935 r.[1]) adwokat nie może być członkiem władz stowarzyszenia, które ma na celu obronę interesów drobnego kupiectwa i jest uprawnione do podejmowania czynności handlowo-przemysłowych.

(u. 17.III.1936 r., prot. Nr. 15 § 20).

Naczelna Rada Aowokacka powyższą uchwałę Rady Adwokackiej uchyliła, wyjaśniając, co następuje:

Jeśli stowarzyszenie ma na celu obronę handlu w całości, jako jednej z dziedzin gospodarki państwowej, i ponadto, według statutu, obronę interesów prawnych i społeczno-ekonomicznych swoich członków i podniesienie poziomu etycznego i kulturalnego oraz pomoc materialną i moralną dla nich, członkami zaś stowarzyszenia mogą być poza osobami fizycznymi i prawnymi, trudniącymi się czynnościami handlowymi, również osoby, mające zasługi dla stowarzyszenia, stowarzyszenie w tych warunkach jest organizacją o charakterze społeczno-ekonomicznym i nie podpada pod zakaz, ustanowiony w p. VI uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 2 lutego 1935 r-; nie ma zatem przeszkód, by adwokat należał do władz takiego stowarzyszenia. (u. 4.VII.1936 r., Nr. 57/36/P.).

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 35.

Obowiązki adwokata jako likwidatora kancelarii kolegi.

15. Adwokat, wyznaczony przez Radę Adwokacką do zlikwidowania kancelarii zmarłego kolegi, obowiązany jest wydać zarządowi masy upadłości z retent zmarłego adwokata dokumenty, dotyczące spraw majątkowych upadłego.

(u. 22.IX.1936 r., prot. Nr. 33 § 14).

Stosunek do władz korporacyjnych.

16. Adwokat, składając wyjaśnienia władzy korporacyjnej, powinien unikać gołosłownych oświadczeń, a twierdzenia swoje w miarę możności popierać dowodami.

(u. 18.II.1936 r., prot. Nr. 11 § 23).

Wobec złożenia przez adwokata na żądanie Dziekana wyjaśnienia, składającego się z kilku gołosłownych zdań, Rada Adwokacka wezwała adwokata do złożenia należytego wyjaśnienia.

Stosunek do sądów.

17. Stosunek adwokata - obrońcy do sądu powinien łączyć zachowanie godności stanu z poszanowaniem autorytetu sądu;

w żadnym wypadku wystąpienie adwokata-obrońcy nie może zmierzać do obniżenia autorytetu sądu wobec publiczności, przysłuchującej się rozprawie.

(u. 4.II.1936 r., prot. Nr. 9 § 14).

Wychodząc z wyżej przytoczonych założeń, Rada Adwokacka na zapytanie jednego z delegatów, czy adwokat, występujący w charakterze obrońcy, ma kontynuować względnie rozpocząć przemówienie w wypadku stwierdzenia, że sędzia orzekający w tym czasie pisze sentencję wyroku, wyjaśniła, co następuje:

Powszechnie przyjętym jest zwyczajem, że adwokat przerywa swe przemówienie, jeżeli przewodniczący zaczyna porozumiewać się z członkami kompletu, i wznawia swe przemówienie na zaproszenie przewodniczącego.

Natomiast nie jest właściwe, aby adwokat sprawdzał, co mianowicie pisze sędzia orzekający, czy pisze sentencję wyroku czy też robi dla siebie notatki z przemówienia adwokata.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie przez adwokata, że sędzia pisze sentencję, nie może mieć miejsca, a zatem nie ma też podstaw do przerywania obrony.

Stosunek do kolegów.

18. Zaniedbanie przez adwokata, który przyjął sprawę, prowadzoną uprzednio przez kolegę, bezpośredniego sprawdzenia, czy kolega ów zrzekł się dalszego prowadzenia powyższej sprawy, stanowi uchybienie zasadzie koleżeństwa.

(u. 26.V.1936 r., prot. Nr. 24 § 19).

W uzasadnieniu powyższej uchwały Rada Adwokacka wyjaśniła, iż dowodem wycofania się adwokata ze sprawy nie jest samo wydanie retent klientowi, które może być uskutecznione w zupełnie innym celu (np. wypożyczenie w celu okazania innej osobie), lecz pismo adwokata, względnie bezpośrednie jego oświadczenie, które może być osiągnięte w drodze telefonicznej.

19. Adwokat obowiązany jest odpowiedzieć na list kolegi, zwracającego się w imieniu klienta o dobrowolne uregulowanie pretensji cywilnej tegoż klienta w stosunku do interpelowanego adwokata;

w odpowiedzi na taki list adwokat ograniczyć się może do krótkiego stwierdzenia, że wyłuszczone w liście roszczenia uważa za bezzasadne i ich nie uznaje.

(u, 28.IV.1936 r., prot. Nr. 20 § 42).

20. Przyjęcie pełnomocnictwa od strony do kontynuowania sprawy, w której poprzedni obrońca nie otrzymał przypadającego mu wynagodzenia, jest niedopuszczalne.

(u, 26.XI.1935 r., prot. Nr. 41 § 30).

2 Zajęcie przez adwokata lokalu, zajmowanego uprzednio przez innego adwokata, nie sprzeciwia się zasadom etyki koleżeńskiej.

(u. 21.IV.1936 r. prot. Nr. 19 § 23).

W uzasadnieniu tej uchwały Rada Adwokacka wyjaśniła, co następuje:

Adwokatura nie jest urzędem, związanym z określonym miejscem prowadzenia czynności zawodowych, a koło klienteli uzależnione jest od indywidualnych zalet adwokata.

Z faktu zajęcia przez adwokata lokalu, zajmowanego poprzednio przez kolegę-adwokata, nie można wyprowadzać wniosku o nielojalnej konkurencji, o której można sądzić jedynie na zasadzie konkretnych faktów.

Stosunek do klientów.

22. W myśl art. 16 pr. o u. a. adwokat ma prawo odmówić pomocy prawnej bez podania przyczyn;

zrzekłszy się prowadzenia sprawy w sposób, który nie daje podstawy do jakiegokolwiek zarzutu, adwokat ma również prawo odmówić podjęcia na nowo obrony w tej sprawie bez podania przyczyn.

(u. 29.IX.1936 r., prot. Nr. 34 § 18).

23. Uchylanie się przez adwokata od odpowiedzi na zapytania klienta stanowi poważne uchybienie obowiązkom obrończym;

uchybienie to jest tym większe, że klientem adwokata była instytucja prawno-publiczna.

(u. 13.X.1936 r., prot. Nr. 36 § 38).

24. Udzielenie klientce porady, aby nie zawierała układu, proponowanego przez przeciwnika, jako dla niej niekorzystnego, nie mieści w sobie nic nieetycznego, gdyż takie postępowanie jest obowiązkiem adwokata.

(u. 21.I.1936 r., prot. Nr. 7 § 28).

25. Stosownie do art. 17 pr. o u. a. adwokatowi nie wolno udzielić pomocy prawnej, jeśli udzielił jej już stronie przeciwnej w tej samej sprawie;

natomiast wolno adwokatowi przyjąć i prowadzić sprawę przeciwko swemu byłemu klientowi, o ile tylko nie wyzyskuje przy tym informacyj, udzielanych mu w zaufaniu przez byłego klienta.

(u. 26.XI.1935 r., prot. Nr. 41 § 27).

26. Adwokat nie ma obowiązku przechowywania adresowanego doń przez pierwotnego obrońcę petenta listu, który, nie zawierając treści dowodowej z punktu widzenia interesów petenta, nie stanowił żadnego dokumentu w rozumieniu art. 26 pr. o u. a.

(u. 5.V.1936 r., prot. Nr. 21 § 26).

27. Podlega represji dyscyplinarnej wyrażenie zgody na częściowe wykonanie wyroku przez dłużnika mimo braku upoważnienia w tym względzie ze strony klienta, dowodzi ono bowiem użycia przez adwokata pełnomocnictwa wbrew woli mocodawcy.

(u. 21.I.1936 r., prot. Nr. 7 § 32).

28. Adwokat bez zgody klienta nie ma prawa zatrzymywać na poczet honorarium wyegzekwowanych dla klienta pieniędzy, zwłaszcza wówczas, kiedy wysokość honorarium nie została ustalona.

(u. 30.VI.1936 r., prot. Nr. 29 § 20).

29. Adwokat nie jest obowiązany finansować prowadzonej przez siebie sprawy i pieniądze na koszty powinny mu być przez klienta dostarczone;

w razie nieotrzymania, pomimo żądania, niezbędnej gotówki na opłaty, adwokat nie ma obowiązku wnoszenia skargi.

(u. 24.III.1936 r., prot. Nr. 16 § 26).

Naczelna Rada Adwokacka odwołanie petenta pozostawiła bez uwzględnienia (u. 4.VII. 1936 r., Nr. 66/36/D.).

Obrona z urzędu.

30. Zgodnie z art. 16 pr. o u. a. adwokat, wyznaczony obrońcą z urzędu, powinien zawsze zapowiedzieć kasację w razie niepomyślnego wyroku, gdy zaś, po należytym zaznajomieniu się z uzasadnieniem wyroku, dojdzie do przekonania, że do wywodu kasacji brak wszelkich podstaw, klient zaś nie chce zrezygnować z kasacji, powinien przed upływem terminu do

wywodu kasacji zwrócić się do prezesa sądu drugiej instancji o zwolnienie go od dalszego obowiązku obrońcy z urzędu [1]).

(u. 24.III.1936 r., prot. Nr. 16 § 28).

Wynagrodzenie obrońców z urzędu w sprawach cywilnych.

31. Adwokat z urzędu strony ubogiej, egzekwujący swą należność z tytułu zasądzonych kosztów obrończych, powinien korzystać z przysługującego mu na mocy ustawy pierwszeństwa zaspokojenia przed należnością klienta z umiarkowaniem, w ten sposób, aby klient jego mógł otrzymać wpłaty na poczet swojej należności równocześnie z adwokatem na podstawie słusznego podziału wyegzekwowanych kwot.

(u. 24.III.1936 r., prot. Nr. 16 § 20).

Uchwała Rady Adwokackiej dotyczyła następującego przypadku.

Jeden z delegatów zwrócił się do Rady z zapytaniem, czy obrońca z urzędu, który uzyskał dla swego klienta pomyślny wyrok, uprawniony jest, w razie egzekwowania należności w drobnych ratach miesięcznych, pokryć przedewszystkim przyznane mu przez sąd i komornika wynagrodzenie.

W uzasadnieniu uchwały Rada Adwokacka ustaliła, co następuje.

W myśl odnośnych przepisów prawa (art. 212 § 2 kod. zob., art. 121, 524 i 796 k. p. c.), przy ściąganiu należności od dłużnika strony ubogiej ratami przedewszystkim ulegałaby zaspokojeniu należność jej obrońcy z urzędu.

Jednakże takie czysto formalistyczne stosowanie przepisów prawa, powodujące przede wszystkim zaspokojenie adwokata z wyłączeniem samej strony ubogiej, czyniłoby czasami bezprzedmiotowym samo prowadzenie procesu przez tę ostatnią i częstokroć mogłoby prowadzić do tego, że adwokat strony ubogiej otrzymałby całą swoją należność, względnie jej część, natomiast ubogi nic by nie otrzymał w wypadku wyczerpania funduszów jego dłużnika.

Wprawdzie pożądanym byłoby unikanie takiego sprzecznego z poczuciem sprawiedliwości i życiową celowością zjawiska przez częściową likwidację przez adwokata swojego honorarium, bez całkowitego wykorzystania przysługującego mu przywileju, ale ustalanie jakiejkolwiek stałej zasady w tym przedmiocie nie jest możliwe.

---

[1]) Analogiczne stanowisko zajął Sąd Dyscyplinarny Izby; patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 137, teza Nr. 24.

Honorarium adwokackie.

32. W wypadku kiedy pomiędzy adwokatem a klientem jest zawarta pisemna umowa, określająca wysokość honorarium i sposób jego uiszczenia, Rada Adwokacka nie ma podstawy do ustalania wysokości należnego honorarium.

(u. 7.IV.1936 r., prot. Nr. 18 § 24).

33. Adwokat ma prawo domagać się wynagrodzenia za konferowanie w sprawie i jej przygotowanie, choćby w następstwie sprawa nie została wniesiona do sądu z przyczyn od adwokata niezależnych.

(u. 28.I.1936 r., prot. Nr. 8 § 23 i 24).

34. Przepisy o wynagrodzeniu adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych przewidują wynagrodzenie za czynności egzekucyjne;

wynagrodzenie takie należy się również adwokatowi, który prowadzi sprawę na prawie ubogich.

(u. 26.XI.1935 r., prot. Nr. 41 § 30).

35. W braku wyraźnej zgody adwokat nie jest uprawniony do pokrywania kosztów i swego honorarium, należnych mu w jednej sprawie, z sum, zainkasowanych na rzecz osoby drugiej w innej sprawie, choćby obie klientki adwokata, wierzycielka i dłużniczka, były siostrami.

(u 26.V.1936 r., prot. Nr. 24 § 21).

Wyjaśnienie adwokata, iż obie siostry wspólnie mieszkają i wszystkie swoje sprawy wspólnie prowadzą, Rada Adwokacka uznała za niewystarczające i przekazała sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu według właściwości.

Czynności pozazawodowe odwokata.

36. Adwokat powinien pamiętać, by swym zachowaniem się, szczególnie w miejscu publicznym, nie dawać powodu do wytwarzania sytuacji, narażającej godność i powagę stanu [1]).

(u. 24.III.1936 r., prot. Nr. 16 § 17).

---

[1]) Podobnie orzekł Sąd Dyscyplinarny Izby; patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 128, teza Nr. 27.

37. Przyjęcie przez adwokata zobowiązania dobrowolnego uregulowania pretensji cywilnej petenta, a następnie cofnięcie tego zobowiązania bez żadnej poważnej przyczyny, należy uznać za niepoważne i niedopuszczalne.

(u. 11.II.1936 r., prot. Nr. 10 § 23).

W uzasadnieniu uchwały Rada Adwokacka zaznaczyła, iż postępowanie takie ze strony adwokata jest tym bardziej niewłaściwe, ponieważ zobowiązanie zostało zakomunikowane pertraktującemu w imieniu petenta adwokatowi, który, mając za przeciwnika kolegę-adwokata, zaufał danemu oświadczeniu i nie zażądał dowodu na piśmie, przez co słusznie mógł być narażony na przykrości ze strony klienta.

38. Nie licuje z godnością stanu i podrywa w społeczeństwa zaufanie do adwokatury regulowanie przez adwokata długu klienta wekslem z własnego portfelu, jeśli adwokat taki weksel osobiście żyruje, a następnie, zasłaniając się brakiem protestu, odmawia zapłaty należności wekslowej.

(u. 28.I.1936 r., prot. Nr. 8 § 28).

Przekazując powyższą sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu według właściwości, Rada Adwokacka wyszła z założenia, że adwokat, żyrując weksel, wpaja w wierzyciela przekonanie, iż weksel będzie napewno wykupiony, powinien zatem bez względu na brak protestu podpis swój honorować.

Odsyłając w danym przypadku wierzyciela na drogę sądową, adwokat działał w złej wierze, wiedział bowiem, iż sąd, z uwagi na brak protestu, musi w stosunku do niego żądanie wierzyciela oddalić.

39. Wprawdzie niemożność wypełnienia zaciągniętych zobowiązań w zasadzie jest kwestią czysto cywilną, to jednak w pewnych okolicznościach niedopełnienie zaciągniętego przez adwokata zobowiązania może być uznane za naruszenie powagi i godności stanu.

(u. 28.I.1936 r., prot. Nr. 8 § 37).

40. Wydając zobowiązanie, adwokat powinien liczyć się z możnością jego uregulowania, niehonorowanie bowiem

własnych zobowiązań nie licuje z godnością stanu [1]);

tym bardziej adwokat powinien o tym pamiętać, gdy wydaje zobowiązanie za wykonaną dla niego pracę.

(u. 28.I.1936 r., prot. Nr .8 § 33).

e. Zezwolenia na prowadzenie spraw przeciwko adwokatom.

Kwestia udzielania tego rodzaju zezwoleń została już wyczerpująco rozstrzygnięta uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 5 października 1934 r. [2]).

W okresie sprawozdawczym wpłynęły do Rady Adwokackiej 232 podania adwokatów o udzielenie zezwolenia na podjęcie się spraw przeciwko kolegom, przy czym szło przeważnie o pretensje natury czysto cywilnej (należności z tytułu pożyczek, komornego, spory eksmisyjne i t p.).

W konkretnym przypadku Rada Adwokacka wyjaśniła, iż zbędne jest uzyskiwanie zezwolenia na wytoczenie przeciwko adwokatowi sprawy cywilnej o odszkodowanie z tytułu działalności adwokata w charakterze syndyka masy upadłości, ponieważ każdy adwokat, podejmujący się takiej sprawy, sam powinien osądzić, czy dobrze robi, że podobnej sprawy się podejmuje, i sam ponosi skutki niewłaściwego, gdyby się okazało, postępowania (u. 13.X.1936 r., prot. Nr. 36 § 26).

5. Sądownictwo polubowne.

a. Organizacja sądownictwa polubownego.

W zakresie, przewidzianym w art. 3 p. 4 pr. o u. a., mianowicie sądownictwa polubownego między adwokatami oraz adwokatami i klientami, powołana przez Radę Adwokacką komisja do spraw sądownictwa polubownego [3]) kierowała się w dalszym ciągu, podobnie jak w poprzednim okresie sprawo-

---

[1]) Podobne stanowisko zajął Sąd Dyscyplinarny Izby; patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 140, teza Nr. 31.

[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str, 36.

[3]) Patrz wyżej str. 8.

zdawczym, zasadami ogólnymi, ustalonymi na posiedzeniu komisji w dniu 20 marca 1935 r.

Zasady te brzmiały, jak następuje:

I. Komisji do spraw sądownictwa polubownego przekazywane będą sprawy, mające charakter sporów cywilnych:

1) pomiędzy członkami Izby Adwokackiej w Warszawie;

2) pomiędzy członkami Izby a ich klientami, o ile pozostają w związku z czynnościami zawodowymi adwokata.

II. Sprawy o wspomnianym wyżej charakterze przekazywane będą komisji do spraw sądownictwa polubownego bądź wprost dekretacją Dziekana, bądź uchwałami Rady Adwokackiej lub jej Prezydium w następujących przypadkach:

1) spory pomiędzy członkami Izby na tle ich stosunków zawodowych — ilekroć jedna ze stron zwróci się do Rady Adwokackiej o rozstrzygnięcie sporu;

W myśl § 4 uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 5 października 1934 r. spory tego rodzaju podlegają wyłącznie sądownictwu polubownemu Rady Adwokackiej, druga przeto strona obowiązana jest poddać spór rozstrzygnięciu w tym trybie, uzyskiwanie więc jej zgody jest zbędne.

2) spory pomiędzy adwokatami a klientami w związku z czynnościami zawodowymi adwokata:

a) gdy obie strony wyraziły zgodę na poddanie sporu sądownictwu polubownemu Rady Adwokackiej,

b) gdy o rozstrzygnięcie sporu zwróci się do Rady Adwokackiej klient, a Rada Adwokacka uzna, że adwokat nie powinien się uchylić od poddania sporu komisji do spraw sądownictwa polubownego,

c) gdy z wyraźnym wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu, a nawet tylko z podaniem, zawierają-

cem przedstawienie sporu, zwróci się do Rady Adwokackiej jedna ze stron (bądź adwokat bądź jego klijent), a Rada Adwokacka, jej Prezydium lub Dziekan uznają za wskazane przekazanie sprawy komisji do spraw sądownictwa polubownego, czy to celem podjęcia próby pojednania stron i zawarcia przez nie ugody przed komisją, czy to celem skłonienia obu stron do poddania sporu rozstrzygnięciu komisji.

III. Dla załatwienia poszczególnych spraw, przekazanych komisji do spraw sądownictwa polubownego, jej przewodniczący lub zastępca wyznacza — z pośród członków komisji — komplet w składzie przewodniczącego i dwóch członków, zarządzając zarazem przesłanie akt sprawy wyznaczonemu przewodniczącemu kompletu.

IV. Przewodniczący kompletu wydaje wszelkie zarządzenia, które uzna za niezbędne dla nadania sprawie należytego biegu, wyznacza posiedzenia komisji, wzywa strony, świadków i t. p.

W wypadkach, przewidzianych wyżej w p. II, 2, c, przewodniczący kompletu, jeśli uzna to za wskazane, może bez zwoływania posiedzenia komisji wezwać strony do siebie celem czy to podjęcia próby ugodowego załatwienia sporu, czy też skłonienia stron do poddania sporu rozstrzygnięciu komisji.

V. Do sądzenia sporu między adwokatem a klijentem wyznaczony dla danej sprawy komplet komisji przystępuje dopiero po uprzednim podpisaniu przez obie strony zapisu, odpowiadającego wymaganiom art. 480 k. p. c. Jeśli to nie nastąpiło przed przekazaniem sprawy komisji, przewodniczący kompletu powinien dopilnować podpisania zapisu przez obie strony.

W postępowaniu swym komplet sądzący stosuje odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego, dotyczące sądu polubownego.

b. Dane statystyczne.

Podane niżej trzy tablice ilustrują cyfrowo działalność komisji do spraw sądownictwa polubownego w okresie sprawozdawczym.

Sprawy do załatwienia.

Niezałatwionych w okresie 1934/35	14
Wynikłych w okresie sprawozdawczym 1935/36	52
Razem . .	66

Sposób załatwienia.

Zakończono:	wyrokiem	17	
	ugodą	2	
	wydaniem orzeczenia w przedmiocie sposobu wykonania wyroku sądu powszechnego	1	20
Umorzono:	na wniosek stron	6	
	wskutek śmierci strony	2	
	wobec osądzenia sporu przez inny sąd polubowny	1	9
Pozostawiono bez rozpoznania:	wobec niezgłoszenia się pozwanego celem sporządzenia zapisu	2	
	wobec odmowy stron podpisania zapisu	2	
	wobec wniesienia sprawy w imieniu małoletniego	1	
	wobec przekazania sprawy przez komisję na drogę postępowania dyscyplinarnego	1	6
Spraw niezałatwionych pozostało			31
Ogółem . . .			66

Zestawienie porównawcze.

T R E Ś Ć	W okresie 1934/35	W okresie 1935/36
Ogółem było spraw	33	66
Załatwiono spraw	19	35
Pozostało niezałatwionych spraw	14	31

c. Działalność Prezydium Rady w zakresie polubownego załatwiania sporów

Niezależnie od działalności komisji do spraw sądownictwa polubownego, która rozstrzygała przekazane jej spory dopiero po sporządzeniu przez strony odpowiedniego zapisu, Prezydium Rady w wielu przypadkach bardziej prostych podejmowało wprost kroki celem zlikwidowania nadających się do tego zatargów i sporów pomiędzy adwokatami a ich klijentami.

Przedmiotem rozjemstwa ze strony Prezydium Rady były przeważnie sprawy o udzielanie adwokatom zezwoleń na dochodzenie honorariów na drodze sądowej. Ogółem spraw tego rodzaju Rada lub jej Prezydium rozpoznały 110. W większości wypadków przed udzieleniem zezwolenia strony wzywane były do Dziekana, Wicedziekana lub członka Prezydium celem podjęcia próby polubownego załatwienia sporu lub skłonienia stron do oddania sporu orzecznictwu polubownemu komisji.

Z wyżej podanej liczby spraw w 18 wypadkach doszło do pojednania stron przed członkami Prezydium Rady.

W paru wypadkach Rada Adwokacka zleciła podjęcie próby polubownego załatwienia sporu właściwemu delegatowi.

6. Działalność Kolegium Rzeczników Dyscyplinarnych.

a. Uwagi ogólne.

Regulamin. W latach ubiegłych rzecznicy dyscyplinarni opierali się przy przeprowadzaniu dochodzeń na nader ską-

pych w tej dziedzinie przepisach prawa o ustroju adwokatury i regulaminu Rady Adwokackiej w Warszawie, brak było natomiast przepisów, któreby w sposób szczegółowy normowały tok wewnętrznego urzędowania rzeczników. Dopiero w okresie sprawozdawczym brak ten uzupełniła Naczelna Rada Adwokacka, uchwalając w dniu 13 czerwca 1936 r. na posiedzeniu plenarnym „Regulamin urzędowania rzeczników dyscyplinarnych rad adwokackich" [1]).

Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 30 czerwca 1936 r. przyjęła powyższy regulamin do wiadomości i wykonania oraz przekazała Przewodniczącemu Kolegium celem zareferowania ewentualnych uwag lub wyjaśnień (prot. Nr. 29 § 1).

Zasady postępowania. Na czterech zebraniach ogólnych Kolegium, które odbyły się w dniach 21 kwietnia, 11 maja, 16 czerwca i 20 października 1936 r., ustalono, między innymi, następujące zasady postępowania:

Rzecznik dyscyplinarny, składający wniosek na posiedzeniu Sądu Dyscyplinarnego, aczkolwiek podchodzić musi do tej kwestii ze stanowiska oskarżenia, proponować powinien zastosowanie kary, jaka według jego wewnętrznego przekonania odpowiada danemu przewinieniu (przy uwzględnieniu dotychczasowej karalności); zarazem, wobec wymierzenia ostatnio w szeregu spraw przez Sąd Dyscyplinarny kar surowszych od proponowanych we wnioskach rzeczników, zebranie ogólne uznało konieczność surowszego kwalifikowania przez rzeczników wykroczeń dyscyplinarnych.

Rzecznik dyscyplinarny obowiązany jest w ciągu dwóch tygodni od chwili otrzymania zawiadomienia przez Kolegium o wszczęciu postępowania karnego przeciwko adwokatowi rozważyć kwestię tymczasowego zawieszenia i ewentualnie złożyć Sądowi Dyscyplinarnemu wniosek o tymczasowe zawieszenie; wszczęcie dochodzenia prokuratorskiego uważane będzie przy tym za wszczęcie postępowania w rozumieniu niniejszej uchwały.

W wypadkach większej wagi rzecznik dyscyplinarny powinien uzupełnić wniosek o przeprowadzenie rozprawy wnios-

---

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 611.

kiem o tymczasowe zawieszenie; przy popieraniu takich wniosków na rozprawie należy również wnosić o tymczasowe zawieszenie, gdy proponuje się karę wykreślenia lub zawieszenia na dłuższy okres czasu.

W wypadkach, gdy w toku przeprowadzonego dochodzenia ujawni się potrzeba rozszerzenia dochodzenia i objęcia nim przewinienia, pierwotnie nieprzewidywanego, zachodzi konieczność wyjednania stosownej uchwały Rady Adwokackiej.

Postanowiono ponadto, aby sekretariat Kolegium, zakładając akta dochodzenia, zamieszczał w nich informacje, dotyczące dotychczasowej karalności obwinionego oraz o wszczętych i niezakończonych dochodzeniach przeciwko niemu.

Wniosek rzecznika o ukaranie. Rzecznik dyscyplinarny Naczelnej Rady Adwokackiej w piśmie z dnia 21 marca 1936 r. zwrócił się do Przewodniczącego Kolegium z prośbą o składanie przez rzeczników na rozprawach dyscyplinarnych wyraźnych wniosków w przedmiocie skazania obwinionego na jedną z kar, określonych w art. 62 i 115 pr. o u. a. W uzasadnieniu tego postulatu rzecznik Rady Naczelnej wskazał, iż w praktyce zarówno Sądu Dyscyplinarnego Odwoławczego przy Naczelnej Radzie Adwokackiej jak i Senatu Dyscyplinarnego przy Sądzie Najwyższym powstała kwestia co do dopuszczalności odwołania rzecznika dyscyplinarnego w przedmiocie wymiaru kary w tych wszystkich wypadkach, w których w Sądzie Dyscyplinarnym I-ej instancji rzecznik, składając wniosek o ukaranie, nie podawał wysokości żądanej kary.

Zebranie ogólne pismo rzecznika Rady Naczelnej przyjęło do wiadomości i stosowania.

Obowiązek składania wyjaśnień. Na zapytanie Sądu Dyscyplinarnego Rada Adwokacka i zebranie ogólne Kolegium wypowiedziały się za tym, iż wezwanie Przewodniczącego Kolegium musi być traktowane na równi z wezwaniem Dziekana i pozostawienie takiego wezwania bez odpowiedzi stanowi uchybienie obowiązkom korporacyjnym, powodujące odpowiedzialność dyscyplinarną.

Zasadę tę potwierdził również Sąd Dyscyplinarny Odwoławczy przy Naczelnej Radzie Adwokackiej, wyrażając w jed-

nym z wyroków pogląd, iż nieskładanie przez obwinionego wyjaśnień utrudnia prowadzenie sprawy dyscyplinarnej i narusza obowiązek poszanowania dla władz korporacyjnych[1]).

b. Dane statystyczne.

Podane niżej trzy tablice ilustrują cyfrowo działalność rzeczników dyscyplinarnych w okresie sprawozdawczym.

Sprawy do załatwienia.

Niezałatwionych w okresie 1934/35.	375
Wynikłych w okresie sprawozdawczym 1935/36	633
Razem . .	1.008

Sposób załatwienia.

Umorzono wprost postanowieniami rzeczników dyscyplinarnych (art. 75 cz. 3 pr. o u. a.).		281
Przekazano Sądowi Dyscyplinarnemu Izby Adwokackiej w Warszawie	z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego	306
	z wnioskiem o umorzenie sprawy	34
Przekazano Radzie Adwokackiej w Warszawie		7
Zreponowano		11
Spraw niezałatwionych pozostało		369
Ogółem		1.008

---

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 382.

Zestawienie porównawcze.

TREŚĆ	W okresie			
	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36
Ogółem było spraw.	686	676	784	1.008
Załatwiono spraw	444	411	409	639
Pozostało niezałatwionych . .	242	265	375	369

c. Orzecznictwo.

Z postanowień rzeczników, umarzających dochodzenia dyscyplinarne w trybie art. 75 cz. 3 pr. o u. a., oraz decyzyj Sądu Dyscyplinarnego Izby, oddalających zażalenia na tego rodzaju postanowienia, przytoczyć można następujące tezy, dotyczące etyki zawodowej i obowiązków obrończych:

1. Władze korporacyjne nie są powołane do krytycznej oceny strony prawnej obrony adwokata, której opracowanie jest w zupełności pozostawione jego umiejętności i poglądom prawniczym; niezadowolenie klienta z treści obrony jego adwokata i odmienny pogląd na stronę prawną sprawy nie może stanowić podstawy do ścigania dyscyplinarnego.

(18.IX.1936 r., Nr. U. 361/36).

2. Adwokat, prowadząc sprawę, powinien wyczerpać wszystkie środki obrony, a w tej liczbie ma prawo zgłosić oparty na przepisie ustawy zarzut nienależytego opłacenia powództwa, wniesionego przez stronę przeciwną.

(19.V.1936 r., Nr. U. 255/36).

3. Niewątpliwie nie można uznać za właściwe, gdy adwokat, uczestniczący w charakterze arbitra w sądzie polubownym, następnie podejmuje się przeprowadzenia egzekucji należności, wyrokiem tym zasądzonej.

(decyzja Sądu, 19.IX.1936 r., Nr. U. 366/35).

Sąd Dyscyplinarny odwołanie oddalił z powodu śmierci obwinionego adwokata.

4. Nie może podlegać represji dyscyplinarnej adwokat, który, jako superarbiter sądu polubownego, wydał wyrok zgodnie z swoim sumieniem.

(decyzja Sądu, 31.X.1936 r., Nr. U. 226/36).

5. Skazanie adwokata w trybie karno-administracyjnym na grzywnę za to, że wykupił świadectwo przemysłowe przedsiębiorstwa, należącego do masy upadłości, w terminie spóźnionym, nie dyskwalifikuje go, tym bardziej, że adwokat, jako syndyk masy upadłości, tłomaczył się koniecznością prowadzenia przedsiębiorstwa przy znikomych dochodach.

(decyzja Sądu, 19.IX.1936 r., Nr. U. 514/35).

6. Adwokat ma prawo zakwalifikować jako bezprawie zarządzenie organów, dokonywających rewizji, wykraczające poza obiektywną potrzebę sprawy karnej.

(13.VIII.1936 r., Nr. U. 80/36).

Sąd Dyscyplinarny, podzielając powyższe stanowisko rzecznika, postępowanie dyscyplinarne umorzył. (decyzja 28.X 1936 r.).

7. Zwrócenie się do urzędnika sądowego, aby zechciał sporządzić w godzinach pozabiurowych odpis wyroku czy protokółu rozprawy sądowej wzamian za godziwą zapłatę, nie może być, oczywiście, uważane za znieważenie danego urzędnika, a tym samym nie stanowi wykroczenia przeciwko godności stanu czy etyce zawodowej.

(decyzja Sądu, 24.X.1936 r., Nr. U. 275/36).

W uzasadnieniu powyższej decyzji Sąd Dyscyplinarny wskazał, iż podobne postępowanie nie zawiera cech przestępstwa z art. 132 k. k., albowiem, jak to niejednokrotnie wyjaśnił Sąd Najwyższy, działanie przestępne obejmuje tu takie zachowanie się sprawcy w stosunku do znieważonego, w którym brak nie tylko przyjętych powszechnie oznak poszanowania, ale nadto wyrażona jest chęć poniżenia znieważonego.

8. Ze względu na dotychczasową niekaralność adwokata i sporadyczność wypadku niedbałości, polegającej na zbyt

opieszałym wniesieniu pozwu, a mianowicie dopiero po kilku miesiącach, wystarczy zwrócić adwokatowi uwagę na powyższe uchybienie, bez żądania tym razem zastosowania w stosunku do niego represji dyscyplinarnej.

(29.IX.1936 r., Nr. U. 334/36).

9. Adwokat słusznie uważał milczenie klienta za akceptację swego żądania, gdyż nie mógł przewidywać reservatio mentalis, polegającej na nieodmawianiu adwokatowi przed sprawą żądanego honorarium przy istnieniu zamiaru powoływania się potem na milczenie, jako na brak wyraźnej zgody.

(18.IX.1936 r., Nr. U. 117/36).

10. Brak jest znamion przewinienia dyscyplinarnego w dopuszczeniu przez adwokata do zlicytowania jego ruchomości przez jednego z wierzycieli, nie może to bowiem samo przez się stanowić o zarzucanym przez skarżącego ukryciu majątku przed pozostałymi wierzycielami.

(decyzja Sądu, 31.X.1936 r., Nr. U. 397/36).

7. Prowadzenie listy adwokatów i aplikantów adwokackich

WSPOMNIENIE POZGONNE.

Tradycyjnym już zwyczajem część sprawozdania, dotycząca listy adwokatów i aplikantów adwokackich, rozpoczyna się od uczczenia pamięci zmarłych członków naszej Izby.

W okresie sprawozdawczym zmarli:

Adwokaci:	Daty urodzenia	Daty śmierci
Adamowicz Józef	18.VI. 1876	4. V. 1936
Andrejew Sergiusz	11. I. 1894	1.VIII 1936
Askanas Maurycy	26. X. 1869	2. V. 1936
Chomicz Mikołaj	29 IV. 1885	14. IX. 1936
Epsztejn Samuel	16. V. 1896	31.VII 1936

Adwokaci:	Daty urodzenia	Daty śmierci
Ettinger Salomon	13. I. 1873	26. XI. 1935
Fabiani Cels	28. VII 1864	8. I 1936
Goldwag Hercel	5 VIII. 1905	19. I 1936
Kobos Jan	20. VI. 1873	17 XII. 1935
Koral Bronisław	13. VI. 1858	31. I. 1936
Krzakowski Jan	15. VI. 1883	16. II. 1936
Kulczycki Jan	20. IX. 1895	14. XII. 1935
Łaski Józef	1. VI 1868	20. XII. 1935
Maciejowski Jan	27. I. 1886	18. XI. 1935
Matecki Czesław	26. VIII. 1882	22 VIII. 1936
Nawarski Eugeniusz	14 XI 1878	10 II 1936
Pomper Izydor	6. IX. 1879	11. VIII. 1936
Radliński Anatol	22. VIII. 1876	30. XII. 1935
Rakowski Zygmunt	20. VI. 1880	29. I. 1936
Rymkiewicz Ignacy	10. I. 1898	2. VIII. 1936
Sławiński Wacław	10 VI. 1876	10. XI. 1935
Sznarbachowski Franciszek . . .	2 I 1880	19. II. 1936
Terczyński Władysław	11. VIII. 1873	25. II. 1936
Zadrowski Stanisław	8. I. 1890	25. X. 1936

Aplikanci Adwokaccy:	Daty urodzenia	Daty śmierci
Słotwiński Franciszek	27. XI. 1900	1936

Z pośród wymienionych wyżej członków Izby adwokaci Cels Fabiani i Józef Adamowicz sprawowali różne obowiązki we władzach korporacyjnych.

Cels Fabiani — był członkiem Naczelnej Rady Adwokackiej w latach 1930—1932.

Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 14 stycznia 1936 r. uczciła pamięć Zmarłego przez powstanie.

W „Palestrze" (1936 r., str. 68) zamieszczono o Zmarłym wspomnienie pozgonne.

Józef Adamowicz — pełnił funkcje członka Delegatury Łódzkiej Rady Adwokackiej w Warszawie.

Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 10 maja 1936 r. uczciła pamięć Zmarłego przez powstanie.

O zmarłych członkach Izby: Salomonie Ettingerze, Bronisławie Koralu, Janie Krzakowskim, Anatolu Radlińskim i Franciszku Sznarbachowskim zamieszczono w „Palestrze"[1] wspomnienia pośmiertne.

A. LISTA ADWOKATÓW.

a. Sprawy o wpis na listę adwokatów.

Podania o wpis na listę. Spraw o wpis na listę adwokatów Rada Adwokacka miała do załatwienia w okresie sprawozdawczym ogółem 185, a mianowicie:

1) W trybie §§ 71 — 75 regulaminu — 130[2]) spraw aplikantów adwokackich Izby, którzy po ukończeniu aplikacji adwokackiej i w wyniku złożonego pomyślnie egzaminu adwokackiego podlegali wpisowi na listę adwokatów. We wszystkich tych sprawach Rada Adwokacka postanowiła wpis na istę.

2) W trybie §§ 60—70 regulaminu — 55 spraw innych kandydatów (adwokatów z innych Izb, byłych sędziów, urzędników państwowych i t. p.), w czym:

spraw niezałatwionych z okresu poprzedniego . .	11
nowych podań, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	44
Ogółem . .	55

Sposób załatwienia. Z powyższej liczby 55 spraw

Rada Adwokacka załatwiła podań	44
petenci wycofali	2
zreponowano wskutek nie popierania podań . .	1
pozostało do załatwienia	8

---

[1]) Patrz „Palestra", 1935 r., str. 984 i 1936 r., str. 198, 199 i 200.

[2]) W liczbie 130 spraw, załatwionych w trybie §§ 71—75 regulaminu, w 3 wypadkach aplikanci adwokaccy nie zostali wpisani na listę adwokatów w okresie sprawozdawczym z powodu niewypełnienia w terminie formalności, przewidzianych przez art. 12 pr. o u. a.

W 44 sprawach załatwionych zapadły decyzje:

postanawiające wpis na listę 36

odmawiające wpisu na listę 8

Z wskazanej wyżej liczby 36 decyzyj, postanawiających wpis na listę, 9 nie zostało dotąd wykonanych — z powodu niezłożenia jeszcze przez osoby, których decyzje dotyczą, ślubowania lub niezałatwienia takich czy innych formalności, natomiast w 5 wypadkach zostały wykonane decyzje Rady z okresu sprawozdawczego 1934/35 po załatwieniu przez petentów wszystkich formalności.

Zażalenia petentów do Sądu Najwyższego. Z liczby wskazanych wyżej 8 decyzyj odmownych, dotychczas w 4 wypadkach petenci wnieśli zażalenia do Sądu Najwyższego, który rozpoznał 2 zażalenia, nakazując w jednym wypadku wpis na listę adwokatów, a w drugim — oddalając zażalenie petenta.

Poza tym Sąd Najwyższy oddalił 1 zażalenie, wniesione w okresie sprawozdawczym 1934/35.

Zestawienie orzeczeń Sądu Najwyższego.

(zapadłych w okresie sprawozdawczym wskutek zażaleń od uchwał Rady Adwokackiej w Warszawie).

Artykuły prawa o ustr. adw. stosowane lub tłomaczone	Orzeczenie Sądu Najwyższego			Nr. akt Rady Adwokackiej
	Data	Nr. sprawy	Sposób rozstrzygnięcia	
9 p. 2	18.VI. 1936 r.	K. Adw. 7/36	zażalenie oddalono	173/32
9 p. 2	22.V. 1936 r.	K. Adw. 29/35	zażalenie oddalono	A.439
9 p. 2	26.III 1936 r.	K. Adw. 19/35	zażalenie oddalono	200/34
9 p. 2	30.IX. 1936 r.	K. Adw. 5/36	postanowiono wpis na listę	253/33

Udział Delegatów Rady w posiedzeniach Sądu Najwyższego. W odbytych w okresie sprawozdawczym posiedze-

niach Sądu Najwyższego w sprawach o wpis na listę Izby Adwokackiej Warszawskiej wzięli udział delegowani przez Radę Adwokacką jej członkowie:

Data posiedzenia	Ilość spraw	Delegat Rady
24. I.1936 r.	1	Krzywicki Jerzy
26 II.1936 r.	2	Blenau Zygmunt
26.III.1936 r.	4	Krzywicki Jerzy
22. V.1936 r.	1	Blenau Zygmunt
18.VI.1936 r.	1	Blenau Zygmunt
18.VI.1936 r.	1	Krzywicki Jerzy
30.IX.1936 r.	5	Suligowski Bohdan
16. X 1936 r.	1	Kulczycki Michał
27.XI.1936 r.	1	Blenau Zygmunt

b. Wpisy i wykreślenia z listy.

Zestawienie ogolne. Przyrost liczby adwokatów w Izbie w ciągu okresu sprawozdawczego przedstawia się, jak następuje.

Wpisano na listę . .	159 osób
Wykreślono z listy .	37 „
Przyrost	122 osób

Wpis na listę adwokatów we wspomnianej wyżej ogólnej liczbie 159 przypadków nastąpił w okresie sprawozdawczym w wykonaniu postanowień:

Rady Adwokackiej:	zapadłych w poprzednim okresie sprawozdawczym	5
	zapadłych w bieżącym okresie sprawozdawczym	153
Sądu Najwyższego: —	zapadłych w okresie sprawozdawczym	1

Obecny stan liczebny. Na 31 października 1936 r. lista adwokatów Izby Warszawskiej zawierała ogółem 2040 nazwisk, w czym 116 kobiet.

Dane szczegółowe co do różnych przypadków wpisów na listę oraz wykreśleń z listy przedstawiają podane niżej tablice.

Wpisano na listę.

W trybie	Po złożeniu egzaminu adwokackiego przed Komisjami Egzaminacyjnymi przy Radzie Adwokackiej w Warszawie	Liczba wpisanych
art. 9 p. 5 i 6 i art. 108	aplikantów adwokackich Izby Warszawskiej	127
	Bez egzaminu	
art. 22	adwokatów innych Izb	18
art. 10 cz. 1	b. sędziów sądów powszechnych	5
" " " "	b. sędziów wojskowych	2
art. 22	b. adwokatów	3
art. 11 p. 3	b. referendarza Ministerstwa Reform Roln., a ostatnio aplikanta adwokackiego . . .	1
	b. urzędników państwowych, a mianowicie:	
" " " "	radcę Najwyższego Trybunału Administr. 1	
" " " "	referenta Urzędu Opłat Stemplowych[1] . . 1	
" " " "	referenta Ministerstwa Rolnictwa . . . 1	3
	Ogółem . .	32

Wykreślono z listy.

Powód wykreślenia	Liczba wykreślonych
Śmierć	24
Własne żądanie	11
Przeniesienie siedziby do innej Izby	1
Wyrok Sądu Dyscyplinarnego Izby	1
Razem . . .	37

Szczegółowy obraz ruchu na liście adwokatów, spowodowanego przeniesieniem siedziby z jednej Izby do drugiej, daje poniższa tablica:

Wpisano na listę adwokatów innych Izb z powodu przeniesienia siedziby do Izby Warszawskiej		Wykreślono z listy adwokatów Izby Warszawskiej z powodu przeniesienia siedziby do innych Izb	
z Izby Krakowskiej. . .	6	do Izby Poznańskiej . .	1
z Izby Lubelskiej . . .	1		
z Izby Lwowskiej . . .	9		
z Izby Poznańskiej . . .	1		
z Izby Wileńskiej . . .	1		
razem . . .	18	razem . . .	1

W okresie sprawozdawczym w ogólnej liczbie wpisanych na listę 159 adwokatów było 15 kobiet

B. LISTA APLIKANTÓW ADWOKACKICH.

a. Sprawy o wpis na listę aplikantów.

Podania o wpis na listę. Rada Adwokacka miała do załatwienia w okresie sprawozdawczym:

niezałatwionych podań z okresu poprzedniego . .	23
nowych podań, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	168
Razem . .	191

Z powyższej liczby Rada załatwiła podań:

przychylnie	126	
odmownie	5	131
petenci wycofali podań		3
pozostało do załatwienia		57

Zażalenia do Sądu Najwyższego. Z liczby wskazanych wyżej 5 decyzyj odmownych, dotychczas w 2 wypadkach petenci wnieśli zażalenia do Sądu Najwyższego, który w jednym wypadku zażalenie oddalił. Postanowienie Sądu Najwyższego w drugim wypadku jeszcze nie nastąpiło.

b. Wpisy i wykreślenia.

Zestawienie ogólne. Ubytek liczby aplikantów adwokackich w okresie sprawozdawczym był następujący:

Wpisano	126
Wykreślono	146
Ubytek	20

Zestawienie szczegółowe zawierają następujące tablice:

Wpisano na listę.

Kogo wpisano	Liczba wpisanych	W tem kobiet
b. aplikantów sądowych . .	62	9
aplikantów adwokackich innych Izb	5	
b. asesora sądowego . . .	1	
b. aplikanta Prokuratorii Generalnej	1	
magistrów prawa (bez aplikacji sądowej)	57	5
Ogółem . .	126	14

Wykreślono z listy.

Powód wykreślenia	Liczba wykreślonych	W tem kobiet
śmierć	1	
wpis na listę adwokatów . .	128 [1]	15
wpis na listę aplikantów adwokackich innej Izby .	1	
z powodu niewskazania patrona (§97 regulaminu) . .	2	
wobec opuszczenia kancelarii patrona (§ 96 cz. 2 regulaminu)	1	1
na własne żądanie	13	1
Razem . .	146	17

Obecny stan liczebny. W dniu 31 października 1936 r. lista aplikantów adwokackich okręgu Izby Warszawskiej obejmowała ogółem 751 nazwisk, w czym 115 kobiet.

C. ROZSIEDLENIE ADWOKATÓW I APLIKANTÓW ADWOKACKICH W OKRĘGU IZBY

Wybór siedziby przez nowych adwokatów. Z ogólnej liczby 159 osób, wpisanych na listę adwokatów w okresie sprawozdawczym, obrało siedzibę:

w Warszawie . .	106	(w czem kobiet 13)
na prowincji . .	53	(w czem kobiet 2)

Z ogólnej liczby 53 adwokatów, wpisanych na listę w okresie sprawozdawczym z siedzibą na prowincji, na poszczególne miasta przypada:

[1]) W liczbie tej 1 aplikant adwokacki wpisany został na listę adwokatów bez egzaminu (art. 11 p. 3 pr. o u. a.).

Siedziby Sądów Okręgowych		Inne miasta	
Białystok	4	Bełchatów	1
		Biała Podlaska	1
		Częstochowa	1
Łódź	25	Grodzisk Mazowiecki . . .	1
		Łuków	1
		Nowy Dwór	1
Piotrków Tryb.	1	Ozorków	1
		Pabianice	1
		Rawa Mazowiecka	1
Płock	2	Sokółka	1
		Tomaszów Mazowiecki . .	2
		Wołomin	1
Sosnowiec	5	Zgierz	3
Razem . . .	37	Razem . . .	16

Zmiany siedziby adwokatów w obrębie Izby. W okresie sprawozdawczym 15 adwokatów przeniosło siedzibę w obrębie Izby Warszawskiej, a mianowicie:

z Warszawy	do Łodzi	2
	do Białegostoku .	1
	do Grójca . . .	1
	do Sochaczewa .	1
	do Milanówka . .	1
	do Kutna . . .	1
	do Łukowa . . .	1
z Łodzi	do Pabianic	1
	do Sosnowca	1
do Warszawy	z Łodzi	1
	ze Zgierza do Łodzi	1
	z Będzina do Płońska	1
	z Ryk do Garwolina	1
	z Żyrardowa do Grodziska Maz.	1

Wybór miejscowości przez aplikantów adwokackich, wpisanych na listę w okresie sprawozdawczym, przedstawia się, jak następuje:

w Warszawie . .	90	(w czem kobiet 13)
na prowincji . .	36	(w czem kobiet 1)

Zestawienie zmian rozsiedlenia, wynikłych w ciągu okresu sprawozdawczego.

Wskutek nowych wpisów i wykreśleń z listy.

Siedziba	L I S T A					
	Adwokatów			Aplik. Adwok.		
	Wpisano	Wykreśl.	Przyrost	Wpisano	Wykreśl.	Ubytek
w Warszawie	106	21	85	90	107	17
na prowincji	53	16	37	36	39	3

Wskutek zmian siedziby w obrębie Izby:

	Adw.	Apl.adw.
z Warszawy na prowincję przeniosło siedzibę	8	1
z prowincji do Warszawy	1	1

Wzrost liczby członków Izby w ciągu okresu sprawozdawczego, wedle stanu na dzień 31 października 1936 r., wyraża się w liczbach następujących.

Przybyło	w Warszawie	na prowincji	Ogółem przybyło
adwokatów	78	44	122
aplikantów adwokackich. .	ubyło 17	ubyło 3	ubyło 20
Ogółem .	61	41	102

Szczegółowy wykaz liczebny rozsiedlenia adwokatów i aplikantów adwokackich w okręgu Izby Warszawskiej.

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w okręgu tegoż Sądu	Na 1 listopada 1935 r. adwokatów	Na 1 listopada 1935 r. apl. adw.	Na 1 listopada 1936 r. adwokatów	Na 1 listopada 1936 r. apl. adw.
Warszawa		1324	593	1402	576
	Góra Kalwaria	2	—	2	1
	Grodzisk Mazowiecki	1	1	3	1
	Grójec	2	1	3	1
	Jabłonna	3	2	2	1
	Łowicz	5	1	4	1
	Milanówek	1	—	2	—
	Mińsk Mazowiecki	4	—	4	—
	Mogielnica	1	—	1	—
	Nowe Miasto	1	—	1	—
	Nowy Dwór	—	—	1	—
	Otwock	3	2	3	2
	Piaseczno	1	1	1	1
	Radzymin	1	—	1	1
	Skierniewice	3	1	3	1
	Sochaczew	2	—	3	—
	Sulejówek	—	—	1	—
	Warka	1	—	1	—
	Wołomin	2	2	3	2
	Wyszków	2	—	2	—
	Żyrardów	4	1	3	2
Ogółem w okręgu S. Okr. w Warszawie		1363	605	1446	590
Białystok		27	18	29	13
	Bielsk Podlaski	2	1	2	1
	Siemiatycze	2	—	2	—
	Sokółka	2	—	2	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Białymstoku		33	19	35	14
Łomża		14	2	14	3
	Czyżew	1	—	1	—
	Grajewo	2	1	2	1
	Kolno	1	—	1	—
	Maków	2	2	1	—
	Ostrołęka	3	—	3	—
	Ostrów Łomżyński	2	1	2	1
	Szczuczyn Białostocki	1	—	—	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Łomży		26	6	24	5
Łódź		246	71	264	75
	Brzeziny	2	1	3	1
	Kutno	5	—	6	—
	Łask	3	—	3	—
	Łęczyca	5	1	5	—
	Ozorków	1	1	2	—
	Pabianice	3	2	5	2
	Tuszyn	1	1	1	1
	Zgierz	4	1	6	1
Ogółem w okręgu S. Okr. w Łodzi		270	78	295	80

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w okręgu tegoż Sądu	Na 1 listopada 1935 r.		Na 1 listopada 1936 r.	
		adwokatów	apl. adw.	adwokatów	apl. adw.
Piotrków		19	8	19	8
	Bełchatów	1	—	2	
	Częstochowa	32	12	33	14
	Krzepice	1	—	1	—
	Pławno	1	—	1	—
	Radomsko	5	—	5	—
	Rawa Mazowiecka . .	4	—	5	—
	Tomaszów Mazowiecki	6	2	8	1
Ogółem w okręgu S. Okr. w Piotrkowie . .		69	22	74	23
Płock		14	5	16	4
	Ciechanów	4	1	4	1
	Gostynin	2	—	2	1
	Mława	6	1	6	1
	Nasielsk	1	1	1	—
	Płońsk	3	—	4	1
	Przasnysz	1	—	1	—
	Pułtusk	4	1	5	1
	Rypin	3	1	3	1
	Sierpc	3	—	3	—
	Wyszogród	—	—	1	—
Ogółem w okręgu S. Okr w Płocku		41	10	46	10
Siedlce		19	3	18	4
	Biała Podlaska . . .	6	1	7	2
	Garwolin	4	—	5	—
	Łuków	2		4	—
	Międzyrzec	1		1	—
	Radzyń	2	—	2	—
	Ryki	1	—	—	—
	Sobolewo	2	—	2	
	Sokołów Podlaski . .	2	1	2	—
	Sokoły	1	—	1	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Siedlcach . . .		40	5	42	6
Sosnowiec		43	19	47	15
	Będzin	14	2	12	3
	Czeladź	1	—	1	—
	Dąbrowa Górnicza . .	6	2	6	2
	Olkusz	6	—	6	—
	Pilica	1	—	1	—
	Zawiercie	4	3	4	3
	Żarki	1	—	1	—
Ogółem w okręgu S. Okr. w Sosnowcu . .		76	26	78	23

Ogólny stan rozsiedlenia adwokatów i aplikantów adwokackich w dniu 1 listopada 1936 r.

OGÓŁEM: Adwokatów . 2040, Aplik. adwok. 751	w Warszawie	na prowincji	Rozsiedlenie na prowincji		
			Łódź	inne siedziby Sąd. Okr.	pozostałe miejscowości
Adwokatów . . .	1402	638	264	143	231
Aplik. adwok. . .	576	175	75	47	53

D. STATYSTYKA PORÓWNAWCZA.

Przytoczone niżej cztery tablice zawierają porównawcze zestawienie danych statystycznych za czas od dnia 1 listopada 1932 r., t. j. od daty wejścia w życie prawa o ustroju adwokatury.

Zestawienie stanu liczebnego członków Izby.

Na dzień	Liczba adwokatów			Liczba aplikantów adwok.		
	w Warszawie	na prowincji	ogółem	w Warszawie	na prowincji	ogółem
1 listopada 1932 r.	1025	496	1521	359	137	496
1 listopada 1933 r.	1203	578	1781	427	159	586
1 listopada 1934 r.	1284	560	1844	541	154	695
1 listopada 1935 r.	1324	594	1918	593	178	771
1 listopada 1936 r.	1402	638	2040	576	175	751

Zestawienie wzrostu liczby członków Izby.

W okresie sprawozdawczym	Przyrost					
	Adwokatów			Aplikantów adwokackich		
	w Warszawie	na prowincji	ogółem	w Warszawie	na prowincji	ogółem
1932/33	178	82	260	68	22	90
1933/34	87	ubyło 24¹)	63	114	ubyło 5¹)	109
1934/35	40	34	74	56	20	76
1935/36	78	44	122	ubyło 17	ubyło 3	ubyło 20

Zestawienie dopływu kandydatów do stanu adwokackiego z pośród aplikantów adwokackich i innych stanowisk.

W okresie sprawozdawczym	Wpisano na listę			
	Aplikantów adwokackich	adwokatów		
		z pośród		ogółem
		aplikantów adwok.	innych	
1932/33.	314	208	91	299
1933/34	246	121	50	171
1934/35.	168	74	26	100
1935/36.	126	128	31	159

¹) Zmniejszenie się liczby adwokatów i aplikantów adwokackich na prowincji na liście Izby Warszawskiej w r. 1933/34 było wynikiem wyłączenia szeregu miejscowości z okręgu Izby Warszawskiej z włączeniem ich do okręgu Izby Adwokackiej Poznańskiej (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r., Dz. U. Nr. 85, poz. 634), wskutek czego 71 adwokatów i 7 aplikantów adwokackich zostało wykreślonych z listy Izby Warszawskiej z jednoczesnym wpisaniem na listę Izby Poznańskiej.

Zestawienie szczegółowe
osób, wpisanych na listę z poza aplikantów adwokackich Izby.

Wpisano na listę adwokatów	podstawa wpisu	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36
Adwokatów innych Izb .	art. 22	26	29	13	18
b. sędziów i prokuratorów sądów powszechnych i wojskowych	art. 10 cz. 1	50	8	3	7
profesorów nauk prawniczych	art. 11 p. 1	1	1	—	—
b. urzędników Prokuratorii Generalnej . . .	art. 11 p. 2	2	2	—	—
b. urzędników państwowych	art. 11 p. 3	12	5	9	4
b. adwokatów	art. 118	—	4	1	3
b. asesorów sąd. (po złożeniu egzaminu adwokackiego)	art. 9 p. 6 i art. 104	—	1	—	—
Ogółem . .		91	50	26	32

E. ORZECZNICTWO RADY ADWOKACKIEJ W SPRAWACH, ZWIĄZANYCH Z PROWADZENIEM LISTY ADWOKATÓW I APLIKANTÓW ADWOKACKICH.

Większość kwestyj zasadniczych, które nastręczały się przy wykładni przepisów prawa o ustroju adwokatury w sprawach o wpis na listę adwokatów i aplikantów adwokackich, została już rozstrzygnięta w latach ubiegłych [1]), to też w okresie sprawozdawczym orzecznictwo Rady dotyczyło przeważnie zagadnienia nieskazitelności charakteru.

---

[1]) Patrz sprawozdania: za r. 1932/33, str. 75, za r. 1933/34, str. 72 i za r. 1934/35, str. 81.

a. Warunki przyjęcia do adwokatury.

art. 9 p. 2.

Podstawą uznania przez Radę Adwokacką, że petent nie odpowiada warunkowi nieskazitelności charakteru, były, między innymi, okoliczności następujące:

1. Kilkakrotne skazanie petenta w krótkim okresie czasu prawomocnymi wyrokami Sądu Dyscyplinarnego innej Izby za bardzo poważne przewinienia.

(u. 22. IX. 1936 r., prot. Nr. 33 § 3, akta 172/35).

W uzasadnieniu powyższej uchwały Rada Adwokacka zaznaczyła, iż przepis art. 9 p. 2 pr. o u. a. wymaga od adwokata bardzo wysokiego cenzusu, a więc nie tylko niekaralności za czyny hańbiące, lecz ponadto kwalifikacyj etycznych nieprzeciętnych.

2. Zwracanie się z pełną świadomością przez kandydata na aplikanta adwokackiego w sprawie wyszukania patrona do pośredników, zajmujących się nawiązywaniem kontaktu między przyszłymi patronami i przyszłymi aplikantami wzamian za pieniężne wynagrodzenie, oraz wypłacenie jednemu z pośredników takiego wynagrodzenia.

(u. 7. IV. 1936 r., prot. Nr. 18 § 19 i 20, akta 80/35 i 77/35).

3. Uprawianie przez petenta w ciągu szeregu lat oraz na wielką skalę t. zw. „pokątniarstwa", z czego petent był powszechnie znany.

(u. 21. IV. 1936 r., prot. Nr. 19, § 9, akta 116/35).

Sąd Najwyższy, do którego petent odwołał się, zażalenia dotąd nie rozstrzygnął.

4. Uleganie przez petenta, byłego sędziego, wpływom postronnym, niesprawiedliwe traktowanie adwokatów i zmienianie powziętej już decyzji sądowej na inną.

(u. 17.XII.1935 r., prot. Nr. 3 § 14, akta 173/32).

Sąd Najwyższy zażalenie oddalił, stwierdzając, iż podobne zachowanie się skarżącego na stanowisku sędziego wywołało szerokie rozpowszechnienie się o nim opinii, nader ujemnie charakteryzującej go pod względem moralnym, wobec czego Rada Adwokacka słusznie uznała, iż stawianych skarżącemu zarzutów nie mogą zrównoważyć zawarte w aktach dodatnie o nim opinie niektórych osób.

(18. VI. 1936 r., Nr. K. Adw. 7/36).

5. Zaciąganie bez żadnej konieczności życiowej przez petenta na stanowisku sędziego pożyczek od kancelistów oraz masowe korzystanie z żyr adwokatów i sędziów na wekslach i dopuszczanie tych weksli do protestu, przez co żyranci narażani byli na egzekucje ze strony wierzycieli;

wniesienie wreszcie przeciwko petentowi przez jednego z sędziów skargi do prokuratora o oszustwo wekslowe.

(u. 19. V. 1936 r., prot. Nr. 23 § 18, akta 105/32).

W przedmiocie ostatniego zarzutu Rada Adwokacka zważyła, że, aczkolwiek śledztwo w sprawie o oszustwo wekslowe zostało umorzone dla braku dostatecznych dowodów winy, to jednak sam fakt takiego doniesienia rzuca niekorzystne światło na kwalifikacje etyczne petenta.

Sąd Najwyższy zażalenia petenta dotąd nie rozstrzygnął

Warto tu wreszcie przytoczyć następujące rozstrzygnięcia Sądu Najwyższgo w kwestii nieskazitelności charakteru w sprawach. dotyczących wpisu na listę Izby Adwokackiej Warszawskiej.

6. Oddalając zażalenie petenta na uchwałę Rady Adwokackiej, odmawiającą wpisu na listę aplikantów adwokackich na podstawie art. 9 p. 2 pr. o u. a. [1]), Sąd Najwyższy uznał, iż ujemnie świadczy o kwalifikacjach etycznych petenta to,

że według danych władz administracyjnych petent miał opinię urzędnika, wykorzystującego swe stanowisko służbowe dla własnych korzyści materialnych.

(26.III.1936 r., Nr. K. Adw. 19/35).

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 82, teza Nr. 3.

7. W postanowieniu, oddalającym zażalenie petenta na uchwałę Rady Adwokackiej z poprzedniego okresu sprawozdawczego (u. 21.V.1935 r., prot. Nr. 21 § 4), którą podanie petenta, wykreślonego z listy adwokatów na mocy wyroku Sądu Dyscyplinarnego Izby, o ponowny wpis na listę adwokatów załatwione zostało odmownie, Sąd Najwyższy uznał,

że charakter przypisanych skarżącemu czynów i wymierzenie za nie wyrokiem Sądu Dyscyplinarnego najsurowszej kary dyscyplinarnej zdyskwalifikowały skarżącego pod względem moralnym w tym stopniu, iż brak możności do uznania skarżącego za odpowiadającego warunkowi z p. 2 art. 9 pr. o u. a.

(22.V.1936 r., Nr. K. Adw. 29/35, akta 439).

8. Uwzględniając zażalenie petenta od uchwały Rady Adwokackiej z poprzedniego okresu sprawozdawczego [1]), Sąd Najwyższy orzekł,

że skarżący w ciągu czterech lat od popełnienia czynu, który był przedmiotem postępowania dyscyplinarnego władz sądowych i powodem odmownej decyzji Rady Adwokackiej, wykazał taką poprawę, która pozwala uznać go za odpowiadającego warunkowi z p. 2 art. 9 pr. o u. a.

(30.IX.1936 r., Nr. K Adw. 5/36).

Art. 10 ust. 2.

9. Na zapytanie jednego z delegatów Rada Adwokacka wyjaśniła, że, z uwagi na to, iż przepis art. 10 ust. 2 pr. o u. a. wprowadza ograniczenia w stosunku do osób, poprzednio sprawujących czynności sędziowskie lub prokuratorskie, przepis ten nie może ulegać interpretacji rozszerzającej, wskutek czego obranie przez adwokata siedziby w miejscowości, sąsiadującej z siedzibą sądu, w którym adwokat pełnił uprzednio obowiązki sędziego, nie pozostaje w sprzeczności z powołanym wyżej przepisem.

(u. 28.IV.1936 r., prot. Nr. 20 § 8).

---

1) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35. str. 83 teza Nr. 5

b. Wykreślenie adwokatów z listy.

Art. 46 p. 7.

10. Ponieważ opinia biegłych lekarzy nie ustaliła w sposób niewątpliwy trwałej niezdolnoćci do wykonywania zawodu, a raczej stwierdziła, że to jest stan uleczalny i przejściowy, Rada Adwokacka uznała, że w tych warunkach nie ma podstaw do wykreślenia adwokata z listy na zasadzie art. 46 p. 7 pr. o u. a.

(u. 10.III.1936 r., prot. Nr. 14 § 14, akta 126/35).

c. Zaliczanie na poczet aplikacji adwokackiej innych zajęć.

art. 104.

10. Praca petenta w Powiatowym Urzędzie Rozjemczym nie ulega zaliczeniu na poczet pięciolecia aplikacji adwokackiej [1]).

(u. 26.XI.1936 r., prot. Nr. 41 § 16, akta 83 35).

art. 119.

12. Za nadające uprawnienia, przewidziane w ust. 2 art. 119 pr. o u. a., mogą być uważane tylko takie, złożone przed dniem 1 listopoda 1933 r., podania o wpis na listę aplikantów adwokackich, które odpowiadają przepisom art. 99 pr. o u. a., t. zn. do których załączono zaświadczenie patrona [2]).

(u. 26.XI.1935 r., prot. Nr. 41 § 29, akta 385/33).

Na uzasadnienie tej uchwały Rada Adwokacka przytoczyła, co następuje.

Wobec braku w ustawie specjalnej, jaką jest prawo o ustroju adwokatury, przepisów o tym, by złożenie podania na pocztę mogło być uważane za równoznaczne ze złożeniem

---

[1]) Powyższa decyzja Rady oparta została na uchwale Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 21 września 1935 r.; patrz „Palestra", 1935 r. str. 768.

[2]) Analogiczne stanowisko zajęła Naczelna Rada Adwokacka; patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 88, teza Nr. 17.

podania w biurze Rady Adwokackiej, należy uznać, że za datę złożenia podania uważa się datę otrzymania go przez Radę Adwokacką.

W myśl §§ 51 i 57 regulaminu podanie o wpis na listę powinno być nie przesłane przez pocztę, lecz złożone osobiście Dziekanowi lub Wicedziekanowi, o ile petent mieszka w Warszawie; ten przepis regulaminu, dotyczący trybu wewnętrznego urzędowania Rady, a więc nie wykraczający poza ramy art. 47 pr. o u. a., obowiązuje wszystkich, zwracających się do Rady; ratio legis tego przepisu polega z jednej strony na umożliwieniu Dziekanowi osobistego zapoznania się z kandydatem na członka palestry, z drugiej zaś strony na dążeniu do uproszczenia procedury i do uniknięcia żądań coraz to innych brakujących dokumentów lub informacyj przez wskazanie przez Dziekana odrazu i bezpośrednio petentowi, czy i jakie załączniki są jeszcze potrzebne.

Omijanie przepisów regulaminowych nie może tworzyć dla aplikanta lepszych praw, niż te, jakie mógłby osiągnąć, gdyby się do przepisów tych zastosował.

Naczelna Rada Adwokacka zażalenie petenta pozostawiła bez uwzględnienia (u. 25.I.1936 r., Nr. 775/P.).

F. RÓŻNE KWESTJE, ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM LISTY.

Wstępne badania kwalifikacyj etycznych petentów. Niezależnie od zwykłego w takich wypadkach zbierania referencyj i innych danych o osobach petentów, ubiegających się o wpis na listę adwokatów lub aplikantów adwokackich, Rada Adwokacka przed powzięciem decyzji w przedmiocie podań kandydatów na aplikantów adwokackich o wpis na listę badała akta dyscyplinarne przyszłych patronów w sprawach, wytoczonych im o t. zw. „kupno patronów". O ile dochodzenie w takim kierunku nie było jeszcze wszczęte, a istniało uzasadnione podejrzenie, iż petent uzyskał zgodę adwokata na podjęcie się obowiązków patrona w sposób nie licujący z godnością stanu i etyką zawodową, Rada Adwokacka sprawę przyszłego patrona przekazywała rzecznikowi dyscyplinarnemu według właściwości, wstrzymując do czasu ukończenia dochodzenia merytoryczne rozpoznanie podania (u. 17.XII.1935 r., prot. Nr. 3 § 19 i u. 30.XII.1935 r., prot. Nr. 4 § 13 i 14).

Obowiązek złożenia oświadczenia o braku przeszkód do wpisu na listę. Rozpoznając podanie petenta o wpis na listę adwokatów, Rada Adwokacka pozostawiła podanie bez biegu do czasu złożenia przez petenta wyraźnych oświadczeń co do niekaralności i o braku przeszkód z art. 9 i 29 pr. o u. a., przy czym wyjaśniła, iż obowiązek złożenia przez petenta powyższych oświadczeń oparty jest na przepisie § 57 regulaminu (u. 17.XII.1935 r., prot. Nr. 3 § 7).

8. Kierowanie wykształceniem zawodowym aplikantów adwokackich.

A. PRZYGOTOWANIE DO ZAWODU.

a. Patroni.

Udzielanie zezwoleń na podjęcie się obowiązków patrona.

Przy rozpoznawaniu podań członków Izby o udzielenie im zezwolenia na podjęcie się obowiązków patrona Rada Adwokacka w szeregu uchwał (np. prot. Nr. 5 § 22) wyraziła pogląd, iż celem aplikacji jest wyszkolenie praktyczne aplikanta, t. j. umiejętność zastosowania w praktyce teoretycznych wiadomości prawniczych, nabytych podczas studiów uniwersyteckich. Wychodząc z powyższego założenia, Rada Adwokacka uznała, iż przy rozstrzyganiu podań, o których mowa, władze korporacyjne powinny mieć przede wszystkim na względzie, aby aplikant znalazł w praktyce kancelaryjnej swego patrona odpowiedni materiał w postaci większej ilości spraw, konferencyj i t. p., któryby mógł mu to wyszkolenie praktyczne zagwarantować, jak również aby adwokat, podejmujący się obowiązków patrona, posiadał w rzeczywistości taką kancelarię, którąby z jednej strony dawała możność aplikantowi zdobycia potrzebnych wiadomości praktycznych, z drugiej zaś dawała możność patronowi opłacania aplikanta, aby tenże mógł całkowicie poświęcić się kancelarii swego patrona i nie szukał zajęć ubocznych, co z natury rzeczy musiałoby uczynić aplikację pozorną i chybiającą celu. To też w wypadkach stwierdzenia

za pomocą odpowiednich kwestionariuszy, wypełnianych przez ubiegających się o przyznanie prawa patronatu, iż posiadają oni nieznaczną praktykę i nie mogą opłacać aplikanta, Rada Adwokacka podania o zezwolenie na objęcie patronatu pozostawiała bez uwzględnienia, uzasadniając decyzje odmowne tym, iż wobec ustalonych wyżej okoliczności aplikacja w kancelarii tych adwokatów sprowadziłaby się do aplikacji pozornej, czemu Rada Adwokacka musi usilnie przeciwdziałać ze względu na cel i istotę aplikacji.

W postanowieniu, oddającym zażalenie członka Izby na odmowną uchwałę Rady Adwokackiej (u. 17.XII.1935 r., prot Nr. 3 § 22, akta 1236), Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej wyjaśnił, że przepis § 85 p. 1 ust. 3 regulaminu nie może być w interesie porządku publicznego zbyt formalistycznie stosowany w tych wypadkach, w których istnieją ważne podstawy do odroczenia decyzji, np. z powodu konieczności odczekania wyniku postępowania dyscyplinarnego [1]) W powyższej uchwale Wydział Wykonawczy zarazem uznał, że niedopuszczalne jest przyrzekanie przyszłemu aplikantowi adwokackiemu, jako wynagrodzenia, udziału procentowego w opracowywanych przez aplikanta sprawach (u. 25.IV.1936 r., Nr. 18/36/P). W związku z poleceniem ponownego rozpoznania podania Rada Adwokacka przed merytorycznym rozstrzygnięciem prośby adwokata zażądała od niego wyjaśnień w przedmiocie projektowanego sposobu wynagradzania aplikanta.

W innym postanowieniu, powziętym w związku z odmowną decyzją Rady Adwokackiej (u. 2.VI.1936 r., prot. Nr. 25 § 18, akta 873), Wydział Wykonawczy podzielił pogląd Rady, iż celem aplikacji jest wyszkolenie aplikanta w kancelarii patrona i pod jego rzeczywistym kierownictwem, a nie pomoc dla adwokatów-patronów (u. 4.VII.1936 r., Nr. 63/36/P).

Uchylając odmowną decyzję Rady Adwokackiej (u. 5.V. 1936 r., prot. Nr. 21 § 35, akta 1987), Wydział Wykonawczy wyjaśnił, że długotrwałe przesilenie gospodarcze naogół spowodowało znaczne skurczenie się agend adwokackich, tak iż mały obrót kancelaryjny nie może być wyłącznym kryterium

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 90.

odmowy na podjęcie się obowiązków patrona, a decydują kwalifikacje zawodowe i moralne adwokata (u. 19.IX.1936 r., Nr. 72/36/P).

Z uwagi na wątpliwości, nastręczające się przy stosowaniu przepisów art. 99 i 100 pr. o u. a., Naczelna Rada Adwokacka wystąpiła do Pana Ministra Sprawiedliwości z memoriałem, domagającym się spowodowania wyjaśnienia tych przepisów przez Sąd Najwyższy.

Zgłoszony przez Pana Ministra Sprawiedliwości w trybie art. 41 § 1 u. s. p. wniosek został rozpoznany na posiedzeniu niejawnym Izby Karnej Sądu Najwyższego w dniu 6 czerwca 1936 r.

Sąd Najwyższy stanął na tym stanowisku, że art. 100 pr. o u. a. daje każdemu adwokatowi, który co najmniej od lat pięciu wpisany jest na listę adwokatów, prawo zatrudniania u siebie jednego aplikanta. Natomiast Sąd Najwyższy stwierdził, że przepisy art. 99 i p. 2 art. 9 pr. o u. a. dają podstawę do odmowy wpisu na listę aplikantów adwokackich osób, które posługiwałyby się nienależytymi sposobami przy pozyskiwaniu patronów.

Konieczność ustalenia każdorazowo w sposób formalny, czy adwokat posiada wskazaną w art. 100 pr. o u. a. pięcioletnią praktykę, oraz mnożące się wypadki usiłowania niektórych osób uzyskania wpisu na listę aplikantów adwokackich drogą, sprzeczną z godnością i dobrem stanu, przemawiają za utrzymaniem dotychczasowego trybu załatwiania spraw o udzielenie zezwolenia na podjęcie obowiązków patrona.

Przyjęty przez Naczelną Radę Adwokacką i przesłany Panu Ministrowi Sprawiedliwości projekt znowelizowanego prawa o ustroju adwokatury idzie zdecydowanie w kierunku uzależnienia przyjęcia przez adwokata pierwszego aplikanta od każdorazowego zezwolenia Rady Adwokackiej, władnej odmówić tego zezwolenia w razie, gdyby zbyt szczupłe rozmiary czynności zawodowych lub skazanie dyscyplinarne, z uwagi na rodzaj uchybienia, nie dawało rękojmi odpowiedniego kierowania wychowaniem i wykształceniem aplikanta.

Zwalnianie adwokatów od obowiązków patronów. Stosownie do § 90 regulaminu Rada Adwokacka w konkretnym przypadku zwolniła adwokata od obowiązku patrona w stosunku do aplikanta, który złożył egzamin adwokacki z wynikiem niedostatecznym (u. 26.XI. 1935 r., prot. Nr. 41 § 14, akta 255). Prośbę o zwolnienie patron uzasadnił okolicznością, iż wobec niepomyślnego wyniku egzaminu okres stage'u aplikanta adwokackiego został przedłużony co najmniej o parę miesięcy.

Dane statystyczne. Liczby rozpoznanych spraw i sposób ich załatwienia były następujące:

Rodzaj sprawy	wpłynęło podań	Zezwolenia	
		udzielono	odmówiono
Zezwolenia na jednego aplikanta	198	158	40
Zezwolenia na drugiego aplikanta	46	25	21

Na uchwały odmowne wpłynęło 12 zażaleń do Naczelnej Rady Adwokackiej, z których Rada Naczelna uwzględniła 7

Wykaz liczebny adwokatów, adwokatów-patronów i aplikantów adwokackich.

Miejscowość	Ogólna liczba		
	adwokatów	adwokatów patronów	aplikantów adwokackich
Warszawa	1402	500	576
Łódź	264	75	75
Inne siedziby Sądów Okręgowych	143	44	47
Inne miejscowości	231	54	53
Ogółem w całej izbie	2040	673	751

Podana niżej tablica wskazuje, jaka liczba adwokatów, w jakich miejscowościach i względem ilu aplikantów pełni obowiązki patrona.

Miejscowość	Ogólna liczba	
	po 1-ym apl. adwok.	po 2-ch apl. adwok.
Warszawa	424	76
Łódź	75	—
Inne siedziby Sądów Okręgowych	43	1
Inne miejscowości	53	1
Ogółem w całej Izbie	595	78

W dwóch wypadkach, wobec niezastosowania się aplikantów do § 97 regulaminu i niewskazania nowego patrona w udzielonym na to terminie, Rada Adwokacka postanowiła wykreślić ich z listy.

b. Organizacja aplikantów adwokackich.

Projekt regulaminu aplikacji adwokackiej. Naczelna Rada Adwokacka rozesłała w okresie sprawozdawczym do wszystkich Rad Adwokackich projekt regulaminu aplikacji adwokackiej, przyjęty na posiedzeniu Wydziału Wykonawczego w dniu 13 czerwca 1936 r. [1]).

Na zwołanym przez Dziekana Rady na dzień 24 lipca 1936 r. posiedzeniu komisji aplikacji adwokackiej projekt powyższy został szczegółowo przedyskutowany. W wyniku dyskusji zebrani zgłosili do projektu szereg uwag i poprawek [1]).

---

[1]) Tekst projektu regulaminu zamieszczony został w „Palestrze", 1936 r., str. 804.

[2]) Protokół posiedzenia komisji zamieszczony został w „Palestrze" 1936 r., str. 803.

Rozważeniem projektu oraz zaproponowanych przez komisję poprawek zajęła się Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 8 września 1936 r. (prot. Nr. 31 § 49) po czym postanowiła przesłać Naczelnej Radzie Adwokackiej poniższe uwagi i wnioski.

I.

W § 1 ust. 1 należy dodać przy końcu następujące wyrazy: „względnie miejscowego delegata Rady Adwokackiej, jeżeli kandydat na aplikanta zamieszkuje poza siedzibą Rady Adwokackiej".

W tymże § 1 punkt „e" należy dodać wyrazy „lub dyscyplinarnie".

Uzasadnienie.

Jakkolwiek przepis, nakazujący kandydatowi na aplikanta adwokackiego, aby podanie o przyjęcie w poczet aplikantów adwokackich składał osobiście na ręce dziekana lub jego zastępcy, ma na celu umożliwienie władzom korporacyjnym bliższego poznania kandydata, to jednak wydaje się słusznym złagodzenie tego wymagania w tych przypadkach, gdy kandydat na aplikanta zamieszkuje poza siedzibą Rady Adwokackiej i przyjazd jego byłby połączony z dużymi kosztami. W przypadkach tych należałoby uznać za dostateczne osobiste złożenie podania przez kandydata miejscowemu delegatowi Rady Adwokackiej. Nałożenie na kandydata obowiązku złożenia przezeń oświadczenia, że nie był on karany nie tylko sądownie, lecz i dyscyplinarnie, tłomaczy się samo przez się. Kary dyscyplinarne mogą również dyskwalifikować pod względem etycznym.

II.

§ 6 winien otrzymać następujące brzmienie:

„O każdorazowej przerwie pracy w kancelarii patrona adwokat-patron obowiązany jest zawiado-

mić Radę Adwokacką, podając zarazem przyczynę przerwy, następnie zaś winien zawiadomić o powrocie aplikanta do zajęć".

Uzasadnienie.

Ograniczenie obowiązku adwokata-patrona do zawiadamiania o przerwach w pracy aplikanta jedynie w tych przypadkach, gdy przerwy te trwają ponad 6 tygodni, sprzeczne jest zarówno z zasadą możliwie surowej kontroli nad pracą aplikantów adwokackich (§ 14), jak i postanowieniem § 7, przewidującego odpowiednie postępowanie w razie przerw nieusprawiedliwionych i usprawiedliwionych. W zasadzie adwokat-patron powinien zawiadamiać Radę Adwokacką o każdej przerwie w pracy aplikanta adwokackiego i jej przyczynach, tym bardziej że pod przerwą w pracy należy rozumieć nie przygodną nieobecność aplikanta w kancelarii, lecz nieobecność, naruszającą ciągłość aplikacji.

III.

Ust. 2 § 7 projektu powinien być przeredagowany, ponieważ w obecnym brzmieniu nasuwa on poważne wątpliwości. Jak można przypuszczać, autorowi projektu chodziło o to, aby nie była zaliczana do okresu aplikacji nadwyżka przerw usprawiedliwionych ponad 6 miesięcy. Tymczasem obecne brzmienie ust. 2 § 7 pozwala na komentowanie go w ten sposób, że przerwy, trwające ponad 6 miesięcy, choćby były usprawiedliwione, wogóle nie będą mogły być zaliczane do okresu aplikacji. Podobnie — choć niesłuszność takiego stanowiska byłaby jeszcze jaskrawsza — możnaby rozumieć przepis ust. 2 § 7, jeśli chodzi o przerwy krótsze, trwające łącznie ponad 6 miesięcy.

Pozatem wszakże powstaje wątpliwość, czy okres 6 miesięcy dla przerw usprawiedliwionych

może być uważany za dostateczny, jeżeli się zważy, że, w myśl art. 103 pr. o u. a., aplikacja adwokacka trwa pięć lat. W ciągu tego czasu aplikantowi niewątpliwie przysługuje corocznie prawo do urlopu wypoczynkowego. Łącznie może to wynieść od 4 do 5 miesięcy. Pozatem, o ile aplikant odbywał normalną służbę wojskową i jest oficerem rezerwy, to w tym okresie powołany będzie conajmniej dwa razy, normalnie zaś trzy a nawet cztery razy, na ćwiczenia wojskowe, trwające każdorazowo po sześć tygodni. Nie ulega wątpliwości, że służba wojskowa jest obowiązkiem tak ciężkim, iż pełniącym ją winny być czynione wszelkie możliwe ułatwienia na polu pracy zawodowej. Tymczasem, pomijając konieczność przyznania aplikantowi prawa do urlopu, sama służba wojskowa mogłaby wyczerpać przewidziany w projekcie 6-miesięczny okres, ulegający zaliczeniu do okresu aplikacji.

Przytoczone wyżej okoliczności wskazują na konieczność znalezienia takiego rozwiązania, które, chroniąc przygotowanie zawodowe przed uszczerbkiem, grożącym mu wskutek nadmiernego skrócenia okresu aplikacji, dawałoby możność uwzględnienia przerw usprawiedliwionych, choćby przekraczały one termin dozwolony.

Rozwiązaniem takiem mogłoby być np. następujące ujęcie:

„Przerwy usprawiedliwione nie mogą w ciągu aplikacji przekraczać łącznie okresu 6 miesięcy. Czas przerwy usprawiedliwionej ponad 6 miesięcy może być zaliczony jedynie w wypadkach wyjątkowych na mocy każdorazowej uchwały Rady Adwokackiej".

Nadto, jeżeli chodzi o ust. 1 § 7, należałoby rozważyć, czy nie znajduje się on w sprzeczności z art. 109 pr. o u. a.

IV.

W § 8 wyrazy „odpowiadającego warunkom art. 100 pr. o u. a." winny być zastąpione wyrazami „który winien odpowiadać warunkom art. 100 pr. o u a.".

Odnośnie ust. 2 § 8 należałoby rozważyć, czy przewidziany w tym paragrafie termin 12-miesięczny może być przez Radę Adwokacką przedłużony. Należałoby również wyjaśnić, że przerwa, spowodowana pozostawaniem aplikanta bez patrona, bez względu na czas jej trwania, nie ulega zaliczeniu do okresu aplikacji.

V.

W § 9 w końcu ust. 1-go należałoby dodać wyrazy „w języku polskim".

VI.

Sprawa zakresu uprawnień aplikantów adwokackich jest nieustannie poruszana na ogólnych zebraniach aplikantów, zwoływanych w trybie art. 114 pr. o u. a., oraz posiedzeniach komisji aplikacji adwokackiej, jak również na zgromadzeniach ogólnych stowarzyszeń aplikanckich. Żądania aplikantów adwokackich idą w kierunku rozszerzenia ich uprawnień, co wszakże znajduje przeszkodę w brzmieniu art. 107 pr. o u. a., przewidującego jedynie „zastępowanie" przez aplikanta jego patrona, a więc wyłączającego samodzielne prowadzenie spraw. Natomiast mogłaby nadawać się do dyskusji kwestia podpisywania przez aplikantów adwokackich w zastępstwie patrona niektórych pism procesowych. Zaznaczyć należy, że nie chodzi tu o bardziej skomplikowane pisma procesowe, jak np. pozew, odpowiedź na pozew, apelacja, zażalenie, kasacja i t. d., których samodzielne wnoszenie roz-

strzygałoby o możności samodzielnego również prowadzenia spraw przez aplikantów adwokackich, a nadto mogłoby pozostawać w sprzeczności z odpowiedzialnością adwokata wobec klienta. Natomiast wydaje się dopuszczalnym podpisywanie przez aplikantów mniej skomplikowanych pism procesowych, jak np. wniosków dowodowych, wniosków o sporządzenie uzasadnienia orzeczeń na piśmie, zapowiedzi apelacji i kasacji, podań o terminy i t. d. Rozszerzenie w tym zakresie uprawnień aplikantów adwokackich byłoby połączone z korzyścią ich patronów, gdyż, w razie np. wyjazdu tych ostatnich na urlop, aplikant mógłby w zastępstwie patrona załatwiać nie cierpiące zwłoki czynności procesowe o charakterze formalnym bez potrzeby zwracania się o pomoc do innego adwokata. Zaznaczyć należy, że są przypadki, gdzie podpisanie pisma procesowego przez aplikanta adwokackiego jest wręcz wskazane ze względu na rodzaj i treść pisma, jak np. w razie konieczności złożenia wniosku w przedmiocie sprostowania protokółu rozprawy, na której patrona zastępował osobiście jego aplikant. Z tego powodu Rada Adwokacka w Warszawie oświadcza się za rozszerzeniem w granicach ustawy uprawnień aplikantów adwokackich do podpisywania pism procesowych.

VII.

Z uwagi na trudności, mogące wyniknąć dla aplikantów adwokackich, zamieszkałych poza miejscowością, w której odbywają się seminaria, pożądane jest dodanie do § 13 ustępu 2-go treści następującej:

„Na prośbę aplikanta, zamieszkałego poza miejscowością, w której odbywają się seminaria, Rada Adwokacka może go zwolnić od udziału w zajęciach seminaryjnych".

VIII.

W § 16 należałoby ustalić termin, w ciągu którego aplikant adwokacki powinien przystąpić do egzaminu adwokackiego. Nadto pożądane byłoby uzupełnienie tego paragrafu przez wprowadzenie do niego wzmianki o obowiązu „dokładnej znajomości języka polskiego" i tym samym umiejętności „zwięzłego i prawidłowego wyrażania myśli w słowie i piśmie" — w tymże języku polskim.

IX.

W § 18 ust. 2-gi należałoby uzupełnić przez dodanie wyrazu „nieusprawiedliwionego" po wyrazach „w razie".

Nadto należałoby, zdaniem Rady Adwokackiej, przewidzieć przypadek późniejszego zgłoszenia się egzaminowanego aplikanta z wnioskiem o przyjęcie od niego ślubowania i wciągnięcie na listę adwokatów.

Ogólne Zebranie Aplikantów Adwokackich. W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka, stosownie do art. 114 pr. o u. a. i § 98 regulaminu, zwołała na dzień 14 grudnia 1935 r. drugie z kolei Ogólne Zebranie Aplikantów Adwokackich Izby Warszawskiej.

Porządek obrad Zebrania obejmował następujące sprawy:

1. Otwarcie Zebrania przez Dziekana Rady;
2. Sprawa położenia materialnego aplikantów adwokackich;
3. Sprawa ubezpieczenia społecznego aplikantów adwokackich;
4. Uprawnienia procesowe aplikantów adwokackich;
5. Uprawnienia korporacyjne aplikantów adwokackich;
6. Sprawa kształcenia zawodowego i naukowego aplikantów adwokackich;
7. Wolne wnioski.

Zebranie zagaił Dziekan St. Janczewski wezwaniem do pracy nad zagadnieniami, ciążącymi nad obecną sytuacją apli-

kantów adwokackich, a dotyczącymi zarówno ich położenia materialnego jak i odpowiedniego poziomu moralnego. Przemówienie swe Dziekan zakończył zapewnieniem, iż ze swej strony poprze wszelkie słuszne dezyderaty aplikantów.

Przewodniczył zebraniu delegowany członek Rady Stefan Urbanowicz, który do prezydium zebrania powołał na asesorów: aplikantów adwokackich Bielawskiego, Kirszrota i Pajewskiego, a na sekretarzy — aplikantów adwokackich Bukszpana, Gołubowską i Ruszkowską.

Uchwalone przez Ogólne Zebranie wnioski i dezyderaty podane zostały w „Palestrze" [1], co pozwala poprzestać w niniejszym sprawozdaniu na krótkiej już tylko notatce.

Po wyczerpaniu porządku obrad Dziekan St. Janczewski, wyraziwszy radość z owocnych wyników obrad, zapowiedział utworzenie stałej delegacji aplikantów adwokackich dla nawiązania kontaktu między aplikantami a Radą Adwokacką.

Na zakończenie zebrani dokonali wyboru 16 kandydatów na sekretarzy grup seminaryjnych i ich zastępców.

Komisja aplikacji adwokackiej. Zapowiedziane przez Dziekana Rady na Ogólnym Zebraniu Aplikantów Adwokackich w dniu 14 grudnia 1935 r. nawiązanie bliższej łączności między Radą Adwokacką i aplikantami adwokackimi zostało urzeczywistnione w okresie sprawozdawczym przez powołanie do życia z inicjatywy Dziekana przewidzianej w § 102 regulaminu komisji aplikacji adwokackiej [2].

Komisja w dniach 18 marca, 18 czerwca i 24 lipca 1936 r. odbyła pod przewodnictwem Dziekana trzy posiedzenia [3], na których omówiono sprawy: położenia materialnego aplikantów adwokackich, ankiety, wykonania uchwał Ogólnego Zebrania Aplikantów Adwokackich, ustalenia wytycznych co do zajęć seminaryjnych w roku następnym i wreszcie uwag i wniosków do opracowanego przez Naczelną Radę Adwokacką projektu regulaminu aplikacji adwokackiej.

---

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 85.

[2]) Patrz wyżej str. 8.

[3]) Protokóły posiedzeń zamieszczono w „Palestrze", 1936 r., str. 309, 619 i 803.

W pracach komisji, oprócz kierowników poszczególnych grup seminaryjnych, brali udział zaproszeni przez Dziekana sekretarze grup seminaryjnych i ich zastępcy.

Ankieta. W okresie sprawozdawczym na zarządzenie Dziekana Rady rozesłana została do aplikantów adwokackich ankieta, której celem było zebranie danych osobistych oraz innych danych, dotyczących przygotowania zawodowego aplikantów adwokackich.

W założonej na podstawie wyników ankiety kartotece zostały odpowiednio zgrupowane wszystkie dane, dotyczące przebiegu aplikacji uczestników ankiety.

Założenie kartoteki umożliwiło Radzie Adwokackiej przydzielenie aplikantów do właściwych grup seminaryjnych, z uwzględnieniem stopnia przygotowania i obranej przez poszczególnych aplikantów specjalności.

c. Seminaria.

Seminaria w Warszawie. Do feryj letnich seminaria dla aplikantów adwokackich w Warszawie odbywały się według systemu dotychczasowego, a mianowicie w czterech grupach [1].

W poszczególnych grupach odbyły się wykłady na tematy następujące:

Grupa I. (prawo cywilne materialne). Międzynarodowe prawo prywatne (adw. Roman Kuratowski); przegląd ustawodawstwa i orzecznictwa z prawa cywilnego (adw. Adam Słomiński); zagadnienia z prawa spadkowego (adw. Zygmunt Blenau); prawo o notariacie (adw. Edmund Szabłowski); kodeks zobowiązań (adw. Stanisław Neufeld).

Grupa II. (prawo cywilne formalne i prawo handlowe). Kupiec, firma, rejestr handlowy, spółka jawna, cywilna i cicha, przekształcenie formy prawnej przedsiębiorstw (adw. Władysław Szatensztajn); prawo hipoteczne, kupieckie prawo zatrzymania, prawo o notariacie (adw. Seweryn Szer); proces cywilny — prawo egzekucyjne (adw. Feliks Zadrowski); proces

[1]) Patrz wyżej str. 6.

cywilny — postępowanie sporne (adw Wacław Goldman); prawo upadłościowe i prawo o postępowaniu układowym (adw. Henryk W. Kon); zagadnienia etyki adwokackiej (adw. Leon Nowodworski); zadania adwokatury (adw. Adam Chełmoński).

Grupa III. (prawo karne). Zajęcia praktyczne z całokształtu prawa karnego, formalnego i materialnego, oraz konferencje na tle prawa o ustroju adwokatury (adwokaci: Stefan Glaser, Antoni Landau, Mojżesz Maślanko i Aleksander Mogilnicki).

Grupa IV. (prawo administracyjne). Pojęcia administracji i prawa administracyjnego; dane z konstytucji polskiej; pojęcie władz zespolonych; organizacje władz administracji ogólnej i policyjnych; władze niezespolone — organizacja; postępowanie administracyjne — ogólne; postępowanie przymusowe w administracji; postępowanie administracyjno-karne; pojęcie swobodnego uznania władz administracyjnych; przepisy dotyczące stowarzyszeń, związków, prawa koalicji oraz ustawodawstwo wyjątkowe; przepisy dotyczące praw stanu cywilnego i ruchu ludności oraz cudzoziemców; ustawodawstwo leśne; ustawodawstwo wodne; poszczególne przepisy, dotyczące ograniczenia prawa własności: ustawa wywłaszczeniowa, przepisy ograniczające przenoszenie prawa własności nieruchomości w stosunku do cudzoziemców w b. dzielnicy pruskiej, obywateli sowieckich i t. d. (adw. Stefan Urbanowicz); zasady sądownictwa administracyjnego ze specjalnym uwzględnieniem postępowania przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym; ustawodawstwo socjalne; ustawodawstwo budowlane (adw. Józef Kliński); przepisy dotyczące prawa obywatelstwa polskiego (adw. Szymon Rundstein); przepisy dotyczące praw urzędników (adw. Józef Sarapata); ustawodawstwo podatkowo-skarbowe oraz podatki komunalne (adw. Władysław Szatensztajn); ustawodawstwo agrarne; przepisy dotyczące instytucyj kredytu rolnego; ustawodawstwo ulgowe dla rolnictwa, w szczególności oddłużeniowe (adw. Zygmunt Nagórski); gwarancje praworządności: Trybunał Stanu, Trybunał Kompetencyjny, Najwyższy Trybunał Administracyjny i t. d. (adw. Antoni Chmurski).

Prócz tego, poza zajęciami w grupach seminaryjnych, rozpoczął wykłady z dziedziny historii adwokatury polskiej na tle historii adwokatury europejskiej adw. Wacław Szumański.

Zmiana ustroju. Zagadnienie reformy seminariów było przedmiotem obrad specjalnie w tym celu zwołanego na dzień 18 czerwca 1936 r. posiedzenia komisji aplikacji adwokackiej [1]). Po rozważeniu proponowanych przez komisję zmian Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 23 czerwca 1936 r. (prot. Nr. 28 § 6), na wniosek Dziekana, postanowiła:

> Podzielić na dwie równoległe grupy każdą z obecnych 4-ch grup seminaryjnych, tworząc w ten sposób 8 grup zasadniczych;
>
> wprowadzić zajęcia seminaryjne o charakterze ogólnym (prawo o ustroju adwokatury, historia adwokatury, etyka adwokacka, rola społeczna adwokatury, stosowanie prawa z punktu widzenia etyki) w postaci dwóch kolejno prowadzonych grup: V-ej — odbywającej zajęcia od dnia 1 września do dnia 31 stycznia, i VI-ej — odbywającej zajęcia od dnia 4 lutego do dnia 30 czerwca każdego roku;
>
> uznać za konieczne uwzględnianie przy podziale aplikantów na grupy seminaryjne stopnia przygotowania aplikantów, w wypadku np. uprzedniej aplikacji sądowej;
>
> uznać za celowe dalsze tworzenie podgrup na zasadach, ustalonych uchwałą Rady Adwokackiej z dnia 18 grudnia 1934 r. [2]).

Seminaria o charakterze ogólnym. W myśl wyżej przytoczonej uchwały Rada Adwokacka zorganizowała po feriach letnich grupę seminaryjną o charakterze ogólnym (grupa V-a) [3]).

Do grupy tej przydzieleni zostali aplikanci adwokaccy bardziej zaawansowani, którzy odbyli seminaria dotychczasowe bądź kończyli już aplikację.

---

[1]) Patrz wyżej str. 116.
[2]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 95.
[3]) Patrz wyżej str. 6.

W grupie powyższej odbyły się już, względnie zostały przewidziane, wykłady na następujące tematy:

Prawo o ustroju adwokatury: przygotowanie do zawodu i warunki przyjęcia; uprawnienia i obowiązki aplikantów adwokackich (adw. Zygmunt Blenau); organy samorządu adwokackiego, ich rola i zakres działania; zakres kontroli organów korporacyjnych nad działalnością adwokatów; stosunek adwokatów do organów korporacyjnych (adw. Adam Chełmoński); sądownictwo dyscyplinarne: ustrój; postępowanie w sprawach dyscyplinarnych; obrona w sprawach dyscyplinarnych; znaczenie orzecznictwa (adw. Stefan Urbanowicz); prawa i obowiązki adwokatów w świetle prawa o ustroju adwokatury i innych ustaw; sprawy administracyjne i inne, ograniczenie, przymus adwokacki; znaczenie i rola adwokatury jako stanu (Dziekan Stanisław Janczewski); wolność słowa i pisma; tajemnica zawodowa (adw. Mieczysław Ettinger); historia adwokatury u nas i gdzie indziej (adw. Wacław Szumański); zagadnienia z dziedziny obowiązków obrończych i etyki adwokackiej: podjęcie się sprawy i sposób jej prowadzenia; stosunek do klientów i do stron w procesie; kwestia honorarium adwokackiego; stosunek do sądów i urzędów (adw. Leon Nowodworski); obrona z urzędu (adw. Zygmunt Nagórski); stosunek adwokata do przepisów prawa: stosowanie prawa z punktu widzenia etyki (adw. Edmund Landau).

Sekretarze grup. Stosownie do § 99 regulaminu Rada Adwokacka uchwałą z dnia 7 stycznia 1936 r. (prot. Nr. 5 § 23) wyznaczyła z pośród kandydatów, wybranych przez Ogólne Zebranie Aplikantów w dniu 14 grudnia 1935 r., sekretarzy poszczególnych grup seminaryjnych i ich zastępców na okres 1935/36, jak następuje:

Grupa	Sekretarz	Zastępca
I.	Bachrach Aleksander	Piekarski Henryk
II.	Wertheim Bronisław	Wędrychowski Jerzy
III.	Gajewski Stanisław	Pędowski Karol
IV.	Grynsztejn Michał	Łyżwiński Witold

Seminaria podgrupowe. W okresie sprawozdawczym zajęcia seminaryjne podgrupowe prowadzone były na zasadach dotychczasowych [1].

Seminaria w Łodzi. Delegatura Łódzka Rady Adwokackiej w Warszawie prowadziła w okresie sprawozdawczym seminaria dla miejscowych aplikantów [2].

d. Konkursy naukowe dla aplikantów adwokackich.

Podejmując inicjatywę Stowarzyszenia Aplikantów Sądowych i Adwokackich, Rada Adwokacka w okresie sprawozdawczym zorganizowała po raz pierwszy dla aplikantów adwokackich konkurs na prace naukowe.

W celu przygotowania konkretnych wniosków Rada Adwokacka powołała specjalną komisję[3], która opracowała poniższy projekt zasad ogólnych konkursu.

1. Konkurs na prace naukowe dla aplikantów adwokackich zostaje zorganizowany w roku bieżącym tytułem próby i od jej wyników uzależnia się organizowanie konkursów periodycznie;

2. Rada Adwokacka ustanawia następujące nagrody pieniężne za prace konkursowe:

I	nagroda	w kwocie	zł.	400.—
II	„	„	„	300.—
III	„	„	„	200.—

3. Tematy konkursowe ogłasza Rada Adwokacka po dwa z następujących działów: 1) kodeks postępowania cywilnego, 2) kodeks zobowiązań i kodeks handlowy, 3) kodeks postępowania karnego, 4) kodeks karny i 5) prawo o ustroje adwokatury;

4. Prace, nadsyłane na konkurs, winny być pracami indywidualnymi — prace spółkowe są od udziału w konkursie wyłączone;

---

[1] Patrz wyżej str. 119.
[2] Patrz niżej str. 150.
[3] Patrz wyżej str. 9.

5. Rozmiary prac zgłaszanych nie mogą przekraczać dwóch arkuszów druku.

6. Drukowanie prac nagrodzonych zostaje zastrzeżone dla „Palestry", jako organu Rady Adwokackiej w Warszawie.

Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 3 marca 1936 r. (prot. Nr. 13 § 17) zaakceptowała wnioski komisji oraz powierzyła jej ustalenie tematów i składu jury oraz opracowanie szczegółowego regulaminu konkursu.

Na podstawie przygotowanego przez komisję regulaminu Rada Adwokacka w dniu 3 kwietnia 1936 r. ogłosiła „Konkurs na prace naukowe dla aplikantów adwokackich".

W zakreślonym przez regulamin konkursu terminie wpłynęło 8 prac, które przesłane zostały członkom sądu konkursowego do oceny.

e. Orzecznictwo Rady w kwestjach, dotyczących przygotowania do zawodu.

Łączenie aplikacji adwokackiej z aplikacją notarialną. Rada Notarjalna zawiadomiła Radę Adwokacką, iż wobec niezastosowania się aplikanta adwokackiego, będącego jednocześnie aplikantem notarialnym, do jej żądania, aby zrzekł się jednego z powyższych stanowisk, wykreśliła go z listy aplikantów notarialnych.

Po rozpoznaniu powyższego zawiadomienia Rada Adwokacka podzieliła pogląd Rady Notarialnej, że jednoczesne odbywanie aplikacji adwokackiej i aplikacji notarialnej jest niedopuszczalne (u. 2.VI. 1936 r., prot. Nr. 25 § 19).

W uzasadnieniu uchwały Rada Adwokacka wyjaśniła, że, jak widać z zestawienia art. 56, 58, 59, 61 i 62 prawa o notariacie z art. 99, 100, 103 i 105 pr. o u. a., aplikant notarialny w stosunku do Izby Notarialnej zajmuje takie same stanowisko, jak aplikant adwokacki w Izbie Adwokackiej, z czego wynika, że tak samo, jak aplikant adwokacki musi w czasie aplikacji adwokackiej całkowicie i wyłącznie poświęcać swój czas i pracę kancelarii patrona-adwokata, tak samo obowiązany jest aplikant notarialny cały swój czas i pracę poświęcać kancelarii notariusza-patrona.

Uważając, iż postępowaniem swoim aplikant uchybił godności stanu, Rada Adwokacka przekazała sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu według właściwości.

Zajęcia uboczne. W okresie sprawozdawczym Prezydium Rady na wniosek patronów załatwiło szereg podań aplikantów o zezwolenie na różne zajęcia zarobkowe.

W dwóch wypadkach, przekazanych Radzie Adwokackiej przez jej Prezydium do rozstrzygnięcia na posiedzeniu plenarnym, Rada Adwokacka w jednym wypadku zezwoliła aplikantowi adwokackiemu na objęcie posady w Ogólnopolskim Komitecie Pomocy Ofiarom Powodzi (u. 10.III. 1936 r., prot. Nr. 14 § 4), w drugim natomiast uznała za niedopuszczalne łączenie stanowiska aplikanta adwokackiego ze stanowiskiem sekretarza Powiatowego Urzędu Rozjemczego (u. 6.X. 1936 r., prot. Nr. 35 § 22).

Przerwy w aplikacji. Rada Adwokacka zaliczyła aplikantowi adwokackiemu na poczet aplikacji okres czasu, w którym przygotowywał likwidację kancelarii zmarłego patrona pod kierownictwem adwokata, który następnie został patronem aplikanta (u. 14.I. 1936 r., prot. Nr. 6 § 9).

Aplikantowi adwokackiemu, odbywającemu praktykę w Międzynarodowym Biurze Pracy w Genewie, Rada Adwokacka udzieliła na czas praktyki 6-miesięcznego urlopu z zaliczeniem tego okresu do aplikacji adwokackiej, zarazem jednak zobowiązała aplikanta do składania Radzie sprawozdań z dokonanych prac (u. 27.X. 1936 r., prot. Nr. 38 § 21).

Opuszczenie kancelarii patrona. Rada Adwokacka wykreśliła z listy w trybie § 97 regulaminu aplikanta adwokackiego, który od dłuższego już czasu opuścił kancelarię patrona i swą siedzibę, wyjeżdżając w niewiadomym kierunku (u. 6.X. 1936 r., prot. Nr. 35 § 10).

Uprawnienia egzaminowanych aplikantów adwokackich. Rozstrzygnięciem powyższego zagadnienia zajęła się w okresie sprawozdawczym Naczelna Rada Adwokacka[1]), która na po-

---

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 384.

siedzeniu w dniu 25 kwietnia 1936 r. ustaliła zasadę, że po odbyciu aplikacji i złożeniu egzaminu adwokackiego ustają zarówno funkcje patrona, jako wychowawcy, jak i prawa aplikanta adwokackiego do kształcenia się w zawodzie, wobec czego po tym czasie ani adwokat-patron nie może zatrudniać egzaminowanego w swej kancelarii w charakterze aplikanta, ani egzaminowany nie może nadal w tym charakterze pracować u patrona i jako aplikant występować przed sądem; o ile w udzielonym mu przez Radę Adwokacką terminie egzaminowany aplikant adwokacki nie załatwi formalności, związanych z wpisem na listę adwokatów, Rada Adwokacka może go skreślić z listy aplikantów adwokackich.

Stosunek patrona do aplikanta. Patrz wyżej: orzecznictwo Rady Adwokackiej, str. 66 teza Nr. 11, i niżej: orzecznictwo Sądu Dyscyplinarnego, str. 164 tezy Nr. 24 i 25.

Warto tu wreszcie zaznaczyć, iż w jednym ze swych orzeczeń [1]) Sąd Najwyższy, rozpoznając spór między aplikantem adwokackim a patronem o należność za pracę, wyjaśnił, że praca aplikanta adwokackiego w kancelarii patrona nie jest pracą najemną, lecz obowiązkową z ustawy pracą przygotowawczą do przyszłego zawodu adwokackiego (art. 99, 101 i 103 pr. o u. a.), stosunek zaś między aplikantem adwokackim a patronem ma charakter zbliżony do stosunku ucznia do profesora.

B. EGZAMINY.

Sprawy o dopuszczenie do egzaminu — rozważane były przygotowawczo przez specjalną komisję [2]), która wnioski swe przedstawiała Radzie Adwokackiej na jej posiedzeniach plenarnych.

Decyzje o dopuszczeniu do egzaminu aplikantów adwokackich z prowincji zapadały po uprzednim zasięgnięciu opinii właściwego delegata Rady.

W stosunku do aplikantów adwokackich, przeciwko któ-

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 737 i O. S. N. Zb. Urz. Nr. 282/36.

[2]) Patrz wyżej str. 7.

rym toczyło się postępowanie dyscyplinarne, Rada Adwokacka odraczała powzięcie decyzji do czasu prawomocnego ukończenia sprawy dyscyplinarnej.

W konkretnym przypadku Rada Adwokacka, w myśl § 110 ust. 2 regulaminu, wezwała aplikanta adwokackiego do wyjaśnienia przyczyny nieprzystąpienia w ciągu 4 lat do egzaminu oraz do złożenia, pod rygorem wykreślenia z listy, podania o dopuszczenie do egzaminu na najbliższej sesji komisji egzaminacyjnej (u. 23.VI.1936 r., prot. Nr. 28 § 24).

Sesje egzaminacyjne. W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy sesje egzaminacyjne, mianowicie w lutym, czerwcu i październiku 1936 r.

Skład komisyj egzaminacyjnych podczas tych sesyj był następujący:

Komisja I.

Podczas sesji	Przewodniczący	Członkowie: Delegowani Sędziowie Sądu Apelacyjnego	Członkowie: Delegowani członkowie Rady Adwokackiej	Członkowie: Zaproszeni z poza Rady członkowie Izby
28 — 29 lutego 1936 r.	Dziekan Stanisław Janczewski	L. Kremer Z. Ruszkowski	Z. Blenau M. Lewit	M. Ettinger J. Nowodworski L. Nowodworski J. Sarapata F. Zadrowski
12 — 13 czerwca 1936 r.	Dziekan Stanisław Janczewski	Wł. Moczulski J. Sokołowski	Z. Blenau M. Lewit	A. Landau M. Niedzielski L. Nowodworski S. Urbanowicz F. Zadrowski
16 — 17 października 1936 r.	Dziekan Stanisław Janczewski	Cz. Leszczyński M. Światopełk Zawadzki		W. Brokman M. Ettinger J. Gadomski J. Kliński W. Minkiewicz J. Morawski M. Niedzielski F. Zadrowski

Komisja II.

Podczas sesji	Przewodniczący	Członkowie		
		Delegowan Sędziowie Sądu Apelacyjnego	Delegowani członkowie Rady Adwokackiej	Zaproszeni z poza Rady członkowie Izby
28 — 29 lutego 1936 r.	Wicedziekan Mieczysław Szaciński	St. Kamieniobrodzki St. Maltz	N. Grodziński Al. Jackowski	J. Gadomski J. Kliński A. Landau W. Mińkiewicz M. Niedzielski St. Szurlej
12 — 13 czerwca 1936 r.	Wicedziekan Mieczysław Szaciński	L. Bujalski W. Kuligowski	N. Grodziński Al. Jackowski	M. Ettinger J. Gadomski J. Kliński W. Mińkiewicz J. Sarapata St. Szurlej
16 — 17 października 1936 r.	członek Rady Stefan Urbanowicz	Wł. Kurkowski Cz. Łuński	Z. Blenau N. Grodziński	A. Landau J. Nowodworski J. Sarapata St. Szurlej

Wyniki egzaminów.

Data sesji egzaminacyjnej	Przystąpiło do egzaminów piśmiennych	Wycofało się przed egzaminem ustnym	Wyniki egzaminów	
			dostateczne (zdało [1])	ujemne (nie zdało)
luty 1936 r. . . .	55	3	38	14
czerwiec 1936 r. .	64	4	34	26
październik 1936 r.	47	6	25	16
Razem: . . .	166	13	97	56

[1]) W okresie sprawozdawczym żaden z kandydatów nie złożył egzaminu z wynikiem dobrym.

Uroczyste ślubowanie. W dniach 14 marca, 24 czerwca i 31 października 1936 r. odbyły się mające już swoją tradycję uroczystości zbiorowego ślubowania nowych adwokatów, wpisanych na listę w wyniku poszczególnych sesyj komisyj egzaminacyjnych.

Na zwołanych w tym celu uroczystych posiedzeniach Rady Adwokackiej Dziekan St. Janczewski witał młodych kolegów okolicznościowymi przemówieniami[1], podnosząc w nich znaczenie stanu adwokackiego, obowiązki z nim związane i poruszając różne zagadnienia z dziedziny samodzielnej pracy zawodowej.

9. Pomoc prawna dla ubogiej ludności.

a. Obrona z urzędu.

Dane statystyczne. Na wnioski właściwych sądów lub wprost wskutek podań osób, które wykazały się uprawnieniem do korzystania z obrony z urzędu, Dziekan lub Wicedziekan wyznaczyli w okresie sprawozdawczym obrońców z urzędu:

w sprawach cywilnych:

do Sądów Grodzkich w Warszawie. . .	218
do Sądu Pracy w Warszawie	21
do Sądu Okręgowego w Warszawie . .	519
do Sądu Apelacyjnego w Warszawie . .	196
do Sądu Najwyższego	117
Razem . .	1071

w sprawach administracyjnych:

do Najwyższego Trybunału Administracyjnego . . . . : .	106
do Inwalidzkiego Sądu Administracyjnego	75
Razem . .	181

[1]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 306 i 489.

Wyznaczanie obrońców z urzędu w sprawach cywilnych do sądów prowincjonalnych załatwiane było bezpośrednio przez właściwych delegatów Rady w podanej niżej liczbie wypadków.

Siedziba Sądu Okręgowego	Obrona z urzędu		Razem
	Przed Sądem Okręgowym	Przed Sądami Grodzkimi i Pracy	
Biała Podlaska	o g ó	ł e m	30
Białystok	94	140	234
Częstochowa	84	227	311
Łomża	630	17	647
Łódź	o g ó	ł e m	310
Mława	33	22	55
Piotrków	136	55	191
Płock	93	11	104
Siedlce	121	5	126
Sosnowiec	137	189	326

Pomoc prawna obrońcy z urzędu. Szereg kwestyj, które nastręczały się przy pełnieniu przez adwokatów obowiązków obrońców z urzędu, zwalnianiu ich od tych obowiązków oraz załatwianiu przez Radę Adwokacką podań o zmianę obrońcy, względnie wyznaczenie do obrony adwokata, zamieszkałego w siedzibie tego sądu, który ma dokonać czynności procesowej w toku sprawy, zostało wyjaśnionych w uchwale Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 13 czerwca 1936 r. w sposób następujący:

1) Wyznaczony przez właściwą Radę Adwokacką adwokat, jako obrońca z urzędu, obowiązany jest w zasadzie prowadzić sprawę cywilną strony ubogiej we wszystkich instancjach sądowych i egzekucyjnych, jeżeli siedziby sądów orzekających znajdują się w siedzibie danego adwokata;

2) w razie konieczności dokonania czynności procesowej poza siedzibą wyznaczonego do obrony adwokata, właściwa

Rada Adwokacka, na wniosek wyznaczonego adwokata lub strony ubogiej, wyznaczy jej innego adwokata, zamieszkałcgo w odpowiedniej miejscowości, o ile uzna to za potrzebne;

3) Rada Adwokacka, na wniosek wyznaczoncgo do obrony adwokata lub strony ubogiej, może z uzasadnionych powodów zwolnić wyznaczonego adwokata od obowiązków obrońcy z urzędu i wyznaczyć stronie ubogiej innego adwokata;

4) wyznaczony adwokat może być zwolniony od obowiązku wniesienia pozwu, zakładania środków prawnych i prowadzenia egzekucji na zasadzie piśmiennej zgody strony ubogiej, a jeżeli strona uboga zgody swej odmawia i wbrew opinii swego obrońcy żąda wniesienia pozwu lub założenia środka prawnego, wyznaczony adwokat może zwrócić się do właściwego sądu orzekającego o zwolnienie go od obowiązku udzielania dalszej pomocy prawnej stronie ubogiej i podać uzasadnione przyczyny tej prośby, o ile stronie nie grozi upływ terminu prekluzyjnego lub przedawnienia;

5) po przeniesieniu sprawy do wyższej instancji sądowej, lub w razie konieczności dokonania czynności procesowej poza siedzibą wyznaczonego adwokata, właściwa Rada Adwokacka, na wniosek wyznaczonego adwokata lub strony ubogiej, wyznaczy jej do obrony innego adwokata, zamieszkałego w odpowiedniej miejscowości;

6) adwokat, wyznaczony do obrony strony ubogiej, powinien na piśmie zawiadomić ją o zwróceniu się do właściwej Rady Adwokackiej z wnioskiem o wyznaczenie innego obrońcy; z urzędu, o ile od tego obowiązku nie został zwolniony na piśmie przez stronę ubogą;

7) adwokat, wyznaczony przez Radę Adwokacką w miejsce pierwotnego obrońcy z urzędu, obowiązany jest prowadzić sprawę strony ubogiej i załatwiać wszelkie czynności procesowe, dopóki nie zajdzie potrzeba prowadzenia sprawy w innej miejscowości, i w tym przypadku powinien postąpić jak adwokat, wyznaczony do obrony z urzędu pierwotnie.

Tryb zwalniania obrońców z urzędu. W okresie sprawozdawczym dość częste były podania do Rady Adwokackiej wyznaczonych obrońców z urzędu o zwolnienie ich od obowiązku założenia skargi kasacyjnej, względnie skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego lub Inwalidzkiego Sądu Administracyjnego, wskutek stwierdzenia przez obrońcę braku podstaw do takiej skargi. W podaniach swych obrońcy powoływali się na odpowiedzialność dyscyplinarną, grożącą im w razie podpisania skargi jawnie bezzasadnej.

Rada Adwokacka załatwiała takie podania odmownie, powołując się na art. 16 pr. o u. a., wedle którego adwokat może zwrócić się do sądu o zwolnienie go od obowiązku udzielania pomocy, podając zarazem uzasadnione przyczyny tej prośby. Ponieważ jednak zarówno Sąd Apelacyjny w Warszawie, jak i Najwyższy Trybunał Administracyjny[1]) oraz Inwalidzki Sąd Administracyjny, pozostawiały prośby adwokatów o zwolnienie ich od obowiązku wniesienia skargi bez uwzględnienia, Rada Adwokacka zwróciła się do Naczelnej Rady Adwokackiej z prośbą o poczynienie u władz odpowiednich kroków celem uregulowania tej kwestji, względnie o ustalenie trybu postępowania w wypadkach tego rodzaju.

Poruszone w memoriale Rady Adwokackiej zagadnienie znalazło w punkcie 4-ym podanej już wyżej uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej rozstrzygnięcie zgodne z dotychczasową praktyką Rady Adwokackiej.

Odmowa obrońcy wniesienia skargi. Roztrzygnięciem skutków odmowy przez obrońcę z urzędu wniesienia nieuzasadnionego środka prawnego wypadło zająć się Radzie Adwokackiej w następujących okolicznościach.

Wyznaczony przez Radę Adwokacką obrońca z urzędu odmówił stronie ubogiej wniesienia do Inwalidzkiego Sądu Administracyjnego skargi na orzeczenie Ministerstwa Skarbu wobec sprzeczności żądania klienta z wyraźnym przepisem ustawy. Zarówno Rada Adwokacka jak i Inwalidzki Sąd Administracyjny, do których adwokat ów zwrócił się z prośbą o zwolnienie od obowiązku obrońcy, podania jego pozostawiły bez uwzględnienia. Obrońca skargi nie wniósł, o czym zawiadomił Radę Adwokacką.

Podania ubogiego o „rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji" Rada Adwokacka, nie znajdując podstawy ani do wyznaczenia petentowi innego obrońcy z urzędu, ani do dalszej ingerencji w stosunku do poprzedniego obrońcy, pozostawiła bez uwzględnienia (u. 15.VI. 1936 r., prot. Nr. 25 § 5).

Zażalenie skarżącego Naczelna Rada Adwokacka z tych samych zasad oddaliła (u. 19.IX. 1936 r., Nr. 88/36/D).

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1933/34, str. 96.

Obrona z urzędu w sprawach karnych. Aczkolwiek wyznaczanie obrońców z urzędu w sprawach karnych nie wchodzi w zakres działalności Rady Adwokackiej, a przekazane zostało sądom powszechnym, to jednak na władzach korporacyjnych i w tej dziedzinie ciąży obowiązek nadzoru nad działalnością członków Izby.

Rada Adwokacka wypowiedziała się również za przekazaniem wyznaczania obrońców z urzędu w sprawach karnych władzom korporacyjnym[1]).

Z uwagi na powyższe godzi się tu przytoczyć wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1935 r.[2]), w którym Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż przepis art. 93 k. p. k. upoważnia przewodniczącego sądu do wyznaczenia obrońcą z urzędu w sprawie karnej nie tylko aplikanta sądowego, lecz także i aplikanta adwokackiego.

Obowiązki obrońcy z urzędu—patrz wyżej: orzecznictwo Rady Adwokackiej, str. 70, teza Nr. 30.

b. Bezpłatna konsultacja dla niezamożnej ludności.

Konsultacja w Warszawie. W okresie sprawozdawczym konsultacja przy Sądzie Okręgowym w Warszawie prowadzona była na zasadach dotychczasowych. Ogółem dyżurów konsultacyjnych było 130 z udziałem 260 adwokatów i 260 aplikantów adwokackich; załatwiono 3664 interesantów.

Oprócz udzielania ustnych porad sporządzane były, w razie potrzeby, bardziej proste pisma procesowe lub podania. W wypadkach, kiedy udzielenie porady na miejscu, z uwagi na skomplikowany charakter sprawy, nie było możliwe, petenci kierowani byli na bezpłatną poradę do kancelaryj dyżurujących bądź ich patronów, o ile z takim wypadkiem spotykali się aplikanci adwokaccy.

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 106.

[2]) Patrz „Palestra", 1936 r., str. 104 i O. S. N. Zb. Urz. Nr. 523/35.

Konsultacje na prowincji. Działalność poradni prawnej w ośrodkach prowincjonalnych przedstawiała się w okresie sprawozdawczym, jak następuje:

B i a ł a P o d l a s k a — wzorem lat ubiegłych porady udzielane były wprost w poszczególnych kancelariach adwokackich.

B i a ł y s t o k — dyżury odbywały się codziennie w gmachu Sądu Okręgowego; ruch w konsultacji w porównaniu z rokiem ubiegłym znacznie wzrósł; udzielono ogółem 1028 porad, połączonych dość często ze zredagowaniem podań lub pism sądowych.

C z ę s t o c h o w a — dyżury odbywały się trzy razy tygodniowo, w pokoju adwokackim w gmachu sądowym. Dyżurowali wyznaczani kolejno adwokaci oraz przydzielani im do pomocy aplikanci adwokaccy. Ogółem udzielono 1041 porad, przy czym, w miarę potrzeby, sporządzano odręcznie mniejsze podania, a w wypadkach bardziej skomplikowanych dyżurujący adwokat kierował interesanta do swojej kancelarii, gdzie go bezpłatnie załatwiał.

Ł o m ż a — osobom rzeczywiście niezamożnym adwokaci udzielali bezpłatnych porad w swych kancelariach.

Ł ó d ź — dyżury odbywały się dwa razy tygodniowo, w pokoju adwokackim w gmachu Sądu Okręgowego. Ogółem załatwiono 1041 interesantów.

M ł a w a — ze względu na małe środowisko stała poradnia nie została zorganizowana; miejscowa adwokatura w szerokim zakresie służyła bezpłatną pomocą prawną niezamożnej ludności, jaka się do niej zgłaszała bezpośrednio do kancelaryj adwokackich.

P i o t r k ó w — dyżury przy miejscowym Sądzie Okręgowym raz w tygodniu; udzielono ogółem 765 porad; zmniejszyła się ilość porad w sprawach eksmisyjnych, wzrosła natomiast w kwestiach oddłużeniowych.

P ł o c k — dyżury przy miejscowym Sądzie Okręgowym dwa razy w tygodniu.

S i e d l c e — dyżury raz w tygodniu, frekwencja słaba.

Sosnowiec — dyżury odbywały się w gmachu Sądu Okręgowego dwa razy tygodniowo, a w okresie letnim — raz w tygodniu; udzielono ogółem 505 porad.

10. Biblioteka.

Kierownictwo. Nadzór nad biblioteką Izby z ramienia Rady Adwokackiej pełnił członek Rady Zygmunt Blenau; bezpośredni zarząd sprawował aplikant adwokacki Jerzy Korytkowski.

Zasoby. Zasoby biblioteczne przedstawiają się w sposób następujący:

Dział	Ilość tomów	
	na 1.XI.1935 r.	na 1.XI.1936 r.
1. Biblioteka zasadnicza	4585	4750
2. Biblioteka czasopism i wydawnictw periodycznych	2126	2215
3. Biblioteki podręczne w Sądach Okręgowym i Apelacyjnym	88	94

Na przyrost złożyły się zakupy i dary.

W okresie sprawozdawczym ostatecznie ukończono przeróbkę katalogów, które obecnie są uzupełnione do ostatniej chwili i dają pełny i jasny obraz zasobów bibliotecznych. Zaznaczyć należy, iż katalogi prowadzone są według nowoczesnych zasad: każda książka posiada dwie główne karty, z których jedna przeznaczona jest do katalogu rzeczowego, druga zaś — do alfabetycznego. Prócz tego istnieją jeszcze kartki pomocnicze z hasłami najbardziej charakterystycznymi dla danego dzieła, które umieszczane są również w katalogu alfabetycznym. Podobny system prowadzenia katalogów alfabetycznych stosowany jest od paru lat w Bibliotece Uniwersytetu J. P. w Warszawie. Katalogi rzeczowe podzielone są na działy

według systemu „Bibliografii Prawniczej" Suligowskiego, z zastosowaniem nieznacznych zmian, których wprowadzenie okazało się konieczne w wyniku dotychczasowej praktyki.

Wydzielono do osobnej szafy szereg kodeksów, komentarzy i częściej używanych dzieł. Dostęp do tych dzieł pozostawiono bezpośrednio czytelnikom.

Poza tym uzupełniono biblioteki podręczne w Sądach Okręgowym i Apelacyjnym wydawnictwem kodeksu cywilnego w opracowaniu adwokata Edwarda Muszalskiego.

Zakupy. W okresie sprawozdawczym zakupiono około stu tomów, starając się w miarę możności nabywać wszystkie najbardziej wartościowe nowości prawnicze polskie. Pewne zmniejszenie się ilości zakupów przypisać należy względom oszczędnościowym, z uwagi na znaczne wydatki, związane z urządzeniem biblioteki.

Nabyto następujące ważniejsze dzieła: komentarze Dziurzyńskiego i Namitkiewicza do kodeksu handlowego, komentarz Korzonka do prawa upadłościowego, komentarz Wróblewskiego do nowego prawa wekslowego, „Kodeksy Cywilne" Muszalskiego, „Proces Karny" Śliwińskiego, „Naukę Skarbowości" Rybarskiego. Z dzieł niemieckich zakupiono Francka „Kommentar zur Reichskonkursordnung" i „Vergleichsordnung" Vogels'a.

Konserwacja. Ustalono jednolity typ oprawy książek, jaki odtąd będzie stale stosowany w bibliotece. Poza nielicznymi wyjątkami oprawiono prawie wszystkie dzieła nowonabyte oraz znaczną ilość starszych książek.

Dary. W okresie sprawozdawczym otrzymano szereg cennych dzieł od adwokata Adama Słomińskiego. Wdowa po ś. p. notariuszu Barze ofiarowała część księgozbioru Zmarłego w liczbie około 500 tomów, zawierających dzieła przeważnie starsze, co usunęło braki, istniejące jeszcze w tej dziedzinie w zbiorach biblioteki.

Własne swe prace ofiarowali następujący członkowie Izby: Altman Dorian („Prawo o postępowaniu upadłościowym")

Barwiński Eugeniusz Jerzy („O spadkach, ich dziedziczeniu i podziale", „O testamentach, darowiznach i umowach spadkowych", „Oddłużenie rolnictwa"), Domański Ludwik („Instytucje Kodeksu Zobowiązań"), Fryde Mieczysław („Z badań nad dziejami kredytu publicznego w średniowieczu"), Gelernter Szymon i Ruff Jan („Amnestja"), Grzankowski Władysław („Zatarg włosko-abisyński"), Gutowski Jan („Polskie prawo patentowe"), Hofmokl-Ostrowski Zygmunt (syn) („Kodeks karny i orzecznictwo Sądu Najwyższego"), Jerich Józef („Prawo wykonania uczestnictwa na walnym zgromadzeniu spółki akcyjnej"), Jodłowski Jerzy („Księgi handlowe jako dowód"), Kaftal Andrzej („Skorowidz opłat stemplowych" i „La convention de Rome du 29 mai 1933 pour l'unification de certaines règles relatives aux dommages causés par les aéronets aux tiers à la surface et les Législations Nationales"), Łazarowicz Stanisław („Oddłużenie rolnictwa"), Kurcyusz Jerzy („Kodeks lekarski"), Nowodworski Leon („Społeczna organizacja adwokatury — odczyt wygłoszony na zebraniu Oddziału Warszawskiego Związku Adwokatów Polskich"), Pączewski Leon („Przebudowa korporacyjna Italii"), Rundstein Szymon („Międzynarodowe ujednostajnienie sądownictwa polubownego"), Szerer Mieczysław („Sprawiedliwość..."), Szyszkowski Wacław („O mocy obowiązującej samorządowych orzeczeń dyscyplinarnych przed sądem cywilnym"), Thon Albert („Krytyka kodeksu postępowania cywilnego"), Wielikowski Gustaw („O czystość rozumowania kasacyjnego"), Zadrowski Feliks („Prawo o postępowaniu wywłaszczeniowym").

Z poza członków Izby własne prace ofiarowali: sędzia S. N. Stefan Holewiński („W setną rocznicę prawa małżeńskiego"), Władysław Sowiński („Prawo handlowe morskie"), sędzia Jan Świderski („Zręby filozofji organicznej").

Czasopisma: Z nowych czasopism zaprenumerowano krakowski „Przegląd Sądowy".

W dalszym ciągu biblioteka otrzymywała bezpłatnie „Palestrę", „Czasopismo Adwokatów Polskich" z dodatkiem „Dział Województw Zachodnich", „Przegląd Notarialny", Notarjat-Hipotekę", „Nową Palestrę".

Ogólna ilość otrzymywanych obecnie przez bibliotekę czasopism przedstawia się, jak następuje:

Czasopisma	Saldo na 1.XI.1936 r.
polskie	36
francuskie	5
niemieckie	5
Razem	46

Wszystkie czasopisma umieszczone są w odpowiednich pismotekach oraz w sposób, ułatwiający czytelnikom bezpośrednie korzystanie.

Czytelnictwo. Wzorem lat ubiegłych biblioteka była otwarta codziennie od godz. 10-ej do godz. 14 min. 30, w soboty — do godz. 13 min. 30; podczas feryj letnich — w lipcu i sierpniu — dwa razy w tygodniu.

W związku z remontem i urządzaniem nowego lokalu w marcu i kwietniu biblioteka była nieczynna.

Ze względu na prace nad uzupełnieniem braków w inwentarzu biblioteki i badanie stanu opraw, od maja r. b. książek do domu z biblioteki nie wypożyczano.

Pomieszczenie. W okresie sprawozdawczym biblioteka otrzymała odpowiednio urządzone pomieszczenie. Tym samym została na szereg lat rozwiązana sprawa możności pomieszczenia powiększających się stale zasobów bibliotecznych. Nowy lokal umeblowany został specjalnie przystosowanymi do ścian szafami jesionowymi o prostych i poważnych liniach. Lokal został gruntownie odnowiony, zaopatrzony w nową posadzkę oraz oświetlony łagodnym górnym światłem. We wnęce urządzona została ściśle izolowana kabina telefoniczna. Wszystkie powyższe prace dokonane zostały pod nadzorem członka Rady — gospodarza Kazimierza Żołędziowskiego.

W dniu 2 maja 1936 r. odbyło się uroczyste otwarcie

i poświęcenie nowego lokalu bibliotecznego [1]). Uroczystość tę prócz członków Rady oraz zaproszonych członków Izby zaszczycili swą obecnością: pp. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Pierwszy Prokurator Sądu Najwyższego, Prezydent Komisji Kodyfikacyjnej, Dyrektor Departamentu Ustawodawczego Ministerstwa Sprawiedliwości, Prezesi i Wiceprezesi Sądów oraz liczne grono ze świata prawniczego.

Po poświęceniu lokalu przez Ks. Infułata Kazimierza Bączkiewicza, b. adwokata, Dziekan Rady St. Janczewski wygłosił przemówienie, na które odpowiedział Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego L. Supiński.

Następnie Dziekan St. Janczewski podejmował w lokalu Rady zaproszone osoby lampką wina.

Wydatki biblioteczne. Najważniejszą pozycją była suma 10.871 złotych 82 groszy, wydana na remont i umeblowanie nowego lokalu, natomiast budżet zwyczajny biblioteki zamknięty został sumą 3.002 złotych 69 groszy.

Wydatki biblioteczne przedstawiały się, jak następuje.

1. Zakup książek:		
polskich	719.84	
zagranicznych	73.70	793.54
2. Prenumerata czasopism:		
polskich	615.55	
zagranicznych	217.75	833.30
3. Oprawa książek i czasopism	544.75	544.75
4. Wynagrodzenie woźnego	300.00	300.00
5. Różne (telefon, pomoce biblioteczne, druki, koszty przeprowadzki i t. p.). . .	531.10	531.10
6. Koszty remontu i umeblowania nowego pomieszczenia	10,871.82	10,871.82
Razem		13,874.51

[1]) Sprawozdanie z uroczystego otwarcia i poświęcenia biblioteki zamieszczone zostało w „Palestrze", 1936 r., str. 389.

11. Zarząd funduszami i mieniem Izby.

a. Uwagi ogólne.

Reforma księgowości. Komisja Rewizyjna Rady Adwokackiej w listopadzie 1935 r. wysunęła propozycję szczegółowego zbadania systemu księgowości funduszów Izby. W tym celu został zaproszony przez Radę Adwokacką w charakterze rzeczoznawcy prof. Konrad Czerwiński, który złożył Radzie Adwokackiej sprawozdanie z badania księgowości. W wyniku swych prac rzeczoznawca stwierdził, że metoda księgowania, jak również klasyfikacja kont, jest racjonalna i odpowiada potrzebom instytucji, zalecił jedynie przejście z systemu księgowości amerykańskiej na system księgowości włoskiej, z pozostawieniem wszystkich dotychczasowych dzienników i książek pomocniczych. §

Inkaso składek. W odpowiedziach na upomnienia o zapłatę składek członkowie Izby wskazywali, iż zaległości ich nie zwiększałyby się, gdyby Rada Adwokacka przywróciła dawny system inkasowania składek przez inkasentów. Rada Adwokacka, po rozważeniu tej kwestji, zaangażowała na Warszawę 3 inkasentów. Inkaso rozpoczęte zostało w dniu 22 czerwca 1936 r.; wyniki jego dają dobre rezultaty, jakkolwiek wielu członków Izby, pomimo zgłaszania się inkasentów i wyznaczania terminów zgłoszeń, zalega w dalszym ciągu ze składkami. Niezależnie od inkasa rozsyłane są miesięczne zawiadomienia o stanie zaległości w formie przekazów na P.K.O. Podwójny sposób upominania się o składki pociąga za sobą większe koszty, to też sprawa ta, po głębszym jej rozważeniu, zostanie niebawem ostatecznie unormowana.

Ponieważ powyższy sposób inkasa dał w Warszawie dobre rezultaty, na Zjeździe Delegatów [1]) powzięto uchwałę zorganizowania inkasa na tych samych zasadach przez Delegatury. Narazie inkaso przez inkasentów wprowadzone zostało przez delegata Rady w Sosnowcu. Z uwagi na krótki czas trwania tej akcji o wynikach jej trudno jest jeszcze sądzić. Ze swej strony delegaci Rady, na podstawie przesłanych przez biuro

---

[1]) Patrz wyżej str. 38.

Rady wykazów, wezwali w miesiącach letnich członków Izby, mających siedzibę w ich okręgu, do złożenia wyjaśnień powodów zalegania w składkach. Na podstawie odpowiedzi, otrzymanych przez delegatów, skierowanych następnie do Rady Adwokackiej wraz z opiniami delegatów, Główna Komisja Zapomogowa udzieliła odpowiednich ulg w spłacaniu zaległości. Wyniki tej akcji wiadome będą dopiero w najbliższych miesiącach, gdyż na te terminy przypadają płatności rat.

Lokowanie funduszów. Fundusze Izby lokowane były, podobnie jak w latach ubiegłych, na rachunkach bieżących w Banku Handlowym i w Banku Gospodarstwa Krajowego. W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka otworzyła ponadto rachunek oszczędnościowy w Komunalnej Kasie Oszczędności m. st. Warszawy. Rachunek bieżący w Pocztowej Kasie Oszczędności służy jedynie do gromadzenia gotówki, przekazywanej przez członków Izby z tytułu różnych należności.

b. Budżet.

Uwagi ogólne. Wydatki Izby Adwokackiej pokrywane były z wpływów z rocznej składki adwokackiej, której wysokość wynosiła w roku sprawozdawczym 80 złotych, płatnych, z wyjątkiem listopada, kwietnia, lipca i sierpnia, w miesięcznych ratach po 10 złotych, i składek aplikanckich w wysokości $^1/_5$ składki adwokackiej t. j. 16 złotych, płatnych w 2 ratach półrocznych. Poza składkami na dochód Izby składały się: składki wpisowe, opłaty manipulacyjne od podań o wpis na listę adwokatów i aplikantów adwokackich, koszty postępowania dyscyplinarnego, kary porządkowe za nieprzybycie na Walne Zgromadzenie bez dostatecznego usprawiedliwienia, ryczałt administracyjny funduszu zapomóg pośmiertnych w wysokości 10 złotych rocznie od każdego uczestnika funduszu oraz inne drobne wpływy.

Najważniejszymi dochodami były składki członkowskie, które, pomimo dogodnych terminów, w jakich miały być płacone, oraz stosunkowo niskiej wysokości rat miesięcznych, wpływały w znikomej wysokości i zachodziła obawa, że rok sprawozdawczy wykaże niedobór w wysokości 25% prelimino-

wanych sum. Taki stan rzeczy spowodował, że do wszystkich bez wyjątku członków Izby, którzy w terminie składek nie uregulowali, rozesłane zostały w końcu września i w październiku b. r. wezwania do wpłacenia zaległych i bieżących składek członkowskich z jednoczesnym złożeniem wyjaśnień powodów zalegania z zapłatą. W tym samym terminie zostali również wezwani do spłacenia dość znacznych zaległości aplikanci adwokaccy, którzy naogół nie płacili składek. Płacenie składek na utrzymanie Izby jest ważnym obowiązkiem korporacyjnym każdego członka Izby, a niewykonanie w terminie tego obowiązku może postawić Radę Adwokacką w trudną sytuację, gdyż preliminowane wydatki muszą być w terminach pokrywane, a innych źródeł pokrycia Rada Adwokacka nie posiada. Wezwania odniosły skutek, gdyż wpływy za październik pokryły całkowicie niedobór budżetowy za rok ubiegły w sumie 7.272 złotych 48 groszy i prócz tego dały nadwyżkę 9.892 złotych 74 groszy. Jeżeli się zważy ponadto, że w roku sprawozdawczym została osiągnięta równowaga budżetowa, to można stwierdzić, iż wyniki działalności Rady Adwokackiej w dziedzinie administracji sprawami finansowymi Izby są naogół korzystne.

Wykonanie budżetu. Z zestawienia wydatków budżetowych, załączonego do sprawozdania finansowego, wynika, że niektóre pozycje wyszły poza ramy sum preliminowanych, a to wskutek trudności dokładnego przewidzenia z góry wydatków, jakie w ciągu roku musiały być dokonane. Preliminarz budżetowy, przedkładany Izbie do zatwierdzenia, zawiera kilka grup wydatków, w których z konieczności trzeba umieścić wydatek, jaki w chwili układania nie mógł być z góry znany. W budżetach państwowych i samorządowych, jakkolwiek nie mają one zbyt dużej ilości tytułów wydatków, również pewne wydatki o jednakowym charakterze są grupowane, a niezależnie od tego, poza wydatkami zwyczajnymi, preliminowane są wydatki nadzwyczajne bez sprecyzowania ich przeznaczenia. Trzeba jednak mieć na uwadze, że układaniem budżetu zajmują się tam wszystkie resorty, i to przez dłuższy okres czasu, Izba zaś środkami tymi nie rozporządza, wykonywając stale zwiększającą się pracę przy tym samym perso-

nelu, to też, o ile wydatki jakieś wydają się zbyt duże lub niejasne. nie wynika to z braku planu finansowego, lecz z wielu okoliczności, które ten czy inny wypadek spowodowały. Ogólna suma wydatków w roku sprawozdawczym była większa od preliminowanej, a wynika to stąd, że Rada Adwokacka w okresie ubiegłym [1]) przewidywała, jednak w preliminarzu budżetowym nie zamieściła wydatku na przeniesienie biblioteki i zastąpienie dawnych szaf jednolitym umeblowaniem. Wydatki na ten cel przewidywane były na sumę około 6.000 złotych, przy wykonaniu jednak dodatkowych urządzeń w bibliotece wyszły poza planowane ramy.

Preliminarz budżetowy. Na okres sprawozdawczy 1936/37 Rada Adwokacka preliminuje składkę adwokacką w dotychczasowej wysokości, t. j. 80 złotych rocznie, płatnych w ratach miesięcznych, z wyjątkiem miesięcy: listopada, lipca, sierpnia i października (zamiast kwietnia, gdyż w październiku następuje zakończenie okresu sprawozdawczego).

c. Działalność Głównej Komisji Zapomogowej.

W imieniu Rady Adwokackiej zarząd funduszami Izby sprawowała Główna Komisja Zapomogowa [2]).

Główna Komisja Zapomogowa odbyła w roku sprawozdawczym 20 posiedzeń, na których rozpoznawała podania o przyznanie zapomóg pośmiertnych oraz podania adwokatów i aplikantów adwokackich o udzielenie pożyczek. Ogółem Główna Komisja Zapomogowa przyznała 33 pożyczki na sumę 35.512 złotych, w tym 5 pożyczek aplikantom adwokackim na sumę 6.080 złotych. W jednym wypadku przyznano członkowi Izby bezzwrotną zapomogę w wysokości 300 złotych na częściowe pokrycie kosztów leczenia. Poza tym w 5 wypadkach przyznano członkom rodzin po b. adwokatach, znajdującym się w krytycznych warunkach, niewielkie miesięczne zapomogi okresowe, wypłacane z funduszu ogólnego. Główna Komisja

---

[1]) Patrz sprawozdanie za r. 1934/35, str. 113.

[2]) Patrz wyżej str. 7.

Zapomogowa rozpoznawała również podania członków Izby w sprawie rozłożenia zaległych składek na raty, przychylając się w większości wypadków do wniosków petentów co do wysokości i terminów spłaty. Ponieważ wielu członków Izby, mimo udzielonych ulg, nie tylko że nie uiszczało składek bieżących, ale nie wpłaciło nawet 1 raty, ulgi tym członkom Izby zostały cofnięte, z utrzymaniem rygorów, przewidzianych w statucie zapomóg pośmiertnych. Znaczna ilość uczestników funduszu wniosła podania o rozłożenie na raty składek pośmiertnych, należnych według nowego statutu. Podań takich Główna Komisja Zapomogowa, ze względu na brzmienie § 9 statutu, uwzględnić nie mogła, gdyż statut nie przewiduje rozkładania na raty składek za czas po dniu 1 kwietnia 1934 r.

Wobec zapytań, czy na pokrycie składek izbowych i na fundusz zapomóg pośmiertnych Rada Adwokacka przyjmuje, poza Pożyczką Narodową, inne papiery wartościowe, Główna Komisja Zapomogowa wypowiedziała się, że papiery takie mogą być przyjmowane po nadesłaniu wraz z nimi upoważnienia dla Rady do ich sprzedania według kursu giełdowego w dniu sprzedaży. Jakkolwiek termin przyjmowania Pożyczki Narodowej dawno już minął, Główna Komisja Zapomogowa przyjmowała w okresie sprawozdawczym, w drodze wyjątku, obligacje Pożyczki Narodowej wyłącznie na pokrycie zaległych składek pośmiertnych i wpisu jednorazowego według dawnego statutu. Na pokrycie innych należności Izby obligacje przyjmowane być nie mogły.

d. Fundusz Zapomóg pośmiertnych.

Wpływy i wydatki. W okresie sprawozdawczym ilość wypadków śmierci uczestników funduszu wzrosła do 22, a ponadto zaszedł 1 wypadek inwalidztwa (w ubiegłym okresie sprawozdawczym było 8 wypadków śmierci i 2 wypadki inwalidztwa).

Wobec tak wielkiej różnicy w wypadkach śmierci Główna Komisja Zapomogowa, dla zapewnienia terminowego wypłacania zapomóg pośmiertnych, prócz stałych miesięcznych upomnień o wpłaty składek, rozesłała do wszystkich uczestników funduszu, którzy pomimo miesięcznych wezwań zalegali

ze składkami bieżącymi za czas dłuższy niż 6 miesięcy, upomnienia z zagrożeniem zastosowania sankcyj z § 19 statutu. Wynik tej akcji zasilił poważnie fundusz zapomóg pośmiertnych, jednak nie w spodziewanej wysokości. Zestawienia porównawcze wpływów za miesiące, w których tego rodzaju upomnienia Głównej Komisji Zapomogowej były rozsyłane, z miesiącami, w których ich nie było, wykazują, że upomnienia takie muszą być stale w określonych terminach wysyłane, gdyż w miesiącach zwykłych wezwań wpływy ze składek są minimalne.

Pomimo znacznej ilości wypadków śmierci i znikomych wpływów w porównaniu z obciążeniami składkami bieżącymi, Główna Komisja Zapomogowa w terminach, określonych w statucie zapomóg pośmiertnych, zapomogi bieżące wypłacała.

Jak wynika z zestawienia przyznanych i wypłaconych zapomóg pośmiertnych w okresie sprawozdawczym, zapomóg pośmiertnych przyznano na sumę 199.000 złotych oraz zapomogę z powodu inwalidztwa w wysokości 12.000 złotych Na poczet przyznanych zapomóg wypłacono 193.584 złote 50 groszy, oraz zapomogę inwalidzką 12.000 złotych, czyli łącznie 205.584 złote 50 groszy, pozostała więc do wypłacenia kwota 5.415 złotych 50 groszy, która figuruje w wykazie jedynie dlatego, że termin wypłaty 5.000 złotych przypada w listopadzie i grudniu r. b., a 415 złotych 50 groszy nie zostało jeszcze podjęte. Prócz bieżących zapomóg pośmiertnych wypłacono zapomogi, pozostałe z poprzedniego okresu sprawozdawczego, w kwocie 78.362 złote 01 groszy oraz zapomogi na koszty pogrzebu w kwocie 5.800 złotych po tych, zmarłych w okresie sprawozdawczym, uczestnikach funduszu, po których zapomogi nie zostały jeszcze przyznane ze względu na niezłożenie wymaganych dokumentów lub niewylegitymowanie się osób, uprawnionych do otrzymania zapomóg. Ogólna sumawypłac onych zapomóg wyraziła się zatem kwotą 289.746 złotych 51 groszy.

Dane co do wpływów ze składek na fundusz zapomóg pośmiertnych zamieszczone zostały w sprawozdaniu finansowym, omawianie ich przeto w tym miejscu jest zbyteczne.

Uczestnicy. Ogólna ilość uczestników funduszu, opłacających składki pośmiertne, grupowo przedstawiała się jak następuje:

grupa	I	(do 30 roku życia)	68 uczestników
„	II	(od 30 do 35 lat)	522 „
„	III	(od 35 do 40 lat)	507 „
„	IV	(od 40 do 45 lat)	244 „
„	V	(od 45 do 50 lat)	203 „
„	VI	(ponad 50 lat)	347 „
			1.891 uczestników

W tej liczbie było 3 uczestników, nie będących członkami Izby, a należących do funduszu na podstawie § 6 ust. 2 statutu zapomóg pośmiertnych. Ponadto uczestniczy w funduszu 50 członków Izby, którzy z powodu ukończenia 65 roku życia zwolnieni zostali, wskutek zgłoszonych wniosków, od obowiązku płacenia składek pośmiertnych. Nie uczestniczy w funduszu, na zasadzie art. 27 pr. o u. a., 94 członków Izby, pobierających emeryturę z innych funduszów, oraz 9 członków Izby, wpisanych na listę po ukończeniu 55 lat (§ 4 statutu zapomóg pośmiertnych).

e. Prawa i obowiązki uczestników funduszu zapomóg pośmiertnych.

Uchwały Rady Adwokackiej, powzięte w okresie sprawozdawczym przy rozstrzyganiu skarg członków Izby na czynności Głównej Komisji Zapomogowej (§ 22 ust. 2 statutu zapomóg pośmiertnych), zawierały ustalenie następujących zasad z zakresu obowiązku i terminów uiszczania przez członków Izby składek na fundusz zapomóg pośmiertnych oraz skutku nieuiszczenia powyższych składek w terminie.

art. 27 ust. 2 pr. o u. a.

1. Kwoty na fundusz zapomóg pośmiertnych, uiszczone przez członków Izby, pobierających emeryturę z innych funduszów, nie podlegają zwrotowi, a składki za czas do złożenia podania o skreślenie z liczby uczestników funduszu powinny być przez emeryta zapłacone.

(u. 28.IV.1936 r., prot. Nr. 20 § 34).

Uchwałę powyższą Rada Adwokacka uzasadniła, jak następuje.

Prawo o ustroju adwokatury bynajmniej nie spowodowało automatycznego skreślenia adwokatów-emerytów z listy członków funduszu zapomóg pośmiertnych, lecz, w myśl wyraźnego brzmienia ust. 2 art. 27, pozostawiło tę kwestję ich uznaniu.

Świadczenia na fundusz zapomóg pośmiertnych, wpis i składki członka Izby, który po wejściu w życie prawa o ustroju adwokatury pozostawał dobrowolnie członkiem funduszu, stanowią do chwili złożenia wniosku o wykreślenie ekwiwalent ryzyka, jakie ponosiła Izba Adwokacka, względnie fundusz.

§ 6 statutu zapomóg pośmiertnych.

2. Uczestnik funduszu, nie będący adwokatem (członkiem Izby Adwokackiej Warszawskiej), traci uczestnictwo, o ile, mimo upomnienia, zalega ze składkami za czas dłuższy niż 6 miesięcy; utrata uczestnictwa przez prawidłowo upomnianego członka funduszu nie zależy od uznania władz korporacyjnych, lecz następuje automatycznie;

przepis § 6 statutu mówi o zaleganiu ze składkami za 6 miesięcy bez rozróżnienia okresu z przed i po dacie wykreślenia z listy adwokatów, a przeto rozumowanie, jakoby okres ten liczył się dopiero od daty wykreślenia z listy adwokatów jest błędne;

w myśl końcowego ustępu § 6 statutu osobie, która przestała być uczestnikiem funduszu, Główna Komisja Zapomogowa zwróci, wedle swego wyboru, albo wpis jednorazowy, przez daną osobę wpłacony, albo też kwotę, przypadającą z podziału funduszu rezerwowego w dniu ustania uczestnictwa przez liczbę uczestników funduszu w tej dacie.

(u. 28.IV.1936 r, prot. Nr. 20 § 35).

§ 7 statutu zapomóg pośmiertnych.

3. Zwolnienie uczestników funduszu zapomóg pośmiertnych, którzy ukończyli 65 rok życia, od obowiązku uiszczenia składek nie następuje automatycznie z chwilą ukończenia 65 lat, lecz dopiero wskutek wniosku zainteresowanej osoby;

samo faktyczne niepłacenie składek jest niewystarczające i zwolnienie może objąć jedynie składki, płatne po złożeniu wniosku.

(u. 30.VI.1936 r., prot. Nr. 29 § 29).

§ 19 statutu zapomóg pośmiertnych.

4. Pismo, w którym Główna Komisja Zapomogowa wzywa uczestnika funduszu do zapłacenia składek pod rygorem z § 19 statutu, nie jest czynnością, na którą służy skarga do Rady Adwokackiej;

zmniejszenie zapomogi nie zależy od uznania Komisji, lecz następuje automatycznie, pod warunkiem upomnienia uczestnika funduszu, samo zaś wysyłanie upomnień do uczestników funduszu jest obowiązkiem Komisji.

(u. 30.VI. 1936 r., prot. Nr. 29 § 28).

5. Do zastosowania rygorów, przewidzianych w § 19 statutu, wystarcza, aby uczestnik, będąc upomniany, zalegał z zapłatą składek za okres w przepisie tym wskazany, choćby nawet w międzyczasie dokonywał wpłat na poczet należności;

upomnienie o zapłatę składek z nadmienieniem, iż w razie niezapłacenia ich w określonym terminie zastosowane będą rygory z § 19 statutu, zachowuje moc tak długo, dopóki po doręczeniu go nie nastąpi moment, w którym zaległość danego uczestnika zredukuje się do sumy, nie przekraczającej sześciomiesięcznej względnie dwunastomiesięcznej składki.

(u. 21.I. 1936 r., prot. Nr. 7 § 37).

W przytoczonej uchwale Rada Adwokacka wyszła z założenia, że przepisy § 19 statutu podyktowane zostały nie tylko względami słuszności i koniecznością stworzenia pewnych sankcyj w stosunku do uczestników, uchylających się od płacenia składek, lecz mają również uzasadnienie czysto arytmetyczne, skoro bowiem uczestnik w ciągu 30 lat praktyki adwokackiej wpłaca na fundusz zapomóg pośmiertnych ogółem około 7.500 złotych, to wypłata sumy 12.000 złotych możliwa jest tylko przy terminowym uiszczaniu składek, odpowiednim lokowaniu wpłat i osiąganiu dochodu z odsetek od wpłaconych składek.

6. Chociaż adwokat w chwili śmierci zalegał z zapłatą składek za 22 miesiące, to jednak brak podstaw prawnych do zmniejszenia zapomogi do sumy 4.000 złotych, ponieważ w upomnieniu, skierowanym do zmarłego w dacie zalegania przezeń ze składką za okres 11 miesięcy, rygory, przewidziane w § 19 statutu, zostały ograniczone, a mianowicie przewidziano w upomnieniu zmniejszenie zapomogi jedynie do sumy 7.000 złotych.

(u. 7. IV. 1936 r., prot. Nr. 18 § 14).

III. Działalność Delegatury Łódzkiej.

1. Uwagi ogólne.

W dziale niniejszym podano osobno sprawozdanie z działalności Delegatury Łódzkiej, jako sprawującej bezpośredni zarząd najliczniejszym poza Warszawą skupieniem adwokatury (264 adwokatów i 75 aplikantów adwokackich).

Dane, dotyczące działalności poszczególnycb delegatów na prowincji, zamieszczone zostały w odpowiednich rozdziałach działu II-go niniejszego sprawozdania [1]).

2. Skład Delegatury i podział czynności.

Ze składu Delegatury [2]) ubył w dniu 4 maja 1936 r. wskutek śmierci adwokat Józef Adamowicz.

Podział czynności pomiędzy poszczególnymi członkami Delegatury był w okresie sprawozdawczym następujący:

St. Pawłowski — przewodniczący z urzędu.
J. Adamowicz — dział konsultacji prawnej i gospodarka lokali, t. j. lokalu Delegatury przy ul. Piotrkowskiej i pokoi adwokackich w Sądzie Okręgowym i Grodzkim w Łodzi oraz w Sądzie Grodzkim w Zgierzu.
E. Moszkowski — ogólny sekretariat, dział podatkowy i dział walki z pokątniarstwem.
J. Osiecki — kierownictwo seminariami dla aplikantów adwokackich.
E. Zejda — skarbnik.

---

1) Patrz wyżej str. 128 i 132.
2) Patrz wyżej str. 5.

W okresie sprawozdawczym Delegatura odbyła 16 posiedzeń plenarnych, na których załatwiano sprawy ogólne i bieżące; do spraw specjalnych powołano cztery komisje a mianowicie:

1) komisję do spraw sądownictwa polubownego w składzie: przewodniczący St. Pawłowski i członkowie: adwokaci A. Beller i R. Kijawski;

2) komisję do spraw podatkowych w składzie: przewodniczący E. Moszkowski i członkowie: adwokaci Z. Albrecht, A. Beller, A. Dalig i S. Rozenblat;

3) komisję do walki z „pokątniarstwem" w składzie: przewodniczący E. Moszkowski i członkowie: adwokaci J. Fryde, M. Menasse, M. Montlak i W. Pełka;

4) komisję w sprawie nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego w składzie: adwokaci E. Moszkowski, E. Zejda, A. Thon, R. Vogel, R. Pohl, A. Cymerman, Ł. Goldberg, Z. Puppe i J. Weber.

3. Działalność Delegatury.

Sekretariat. Ogólna liczba korespondencji, otrzymanej i wysłanej przez Delegaturę w roku sprawozdawczym, wyniosła 4.188 pism, przy czym wpłynęło 1810 pism, wysłano zaś 2378 pism; otrzymano:

pism, dotyczących obron z urzędu	310
podań o zezwolenie na podjęcie się obowiązków patrona	47
podań o zezwolenie na wystąpienie na drogę sądową o honorarium	24
pism, dotyczących spraw podatkowych . . .	160
skarg i podań przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim	110
zawiadomień o przyjęciu spraw przeciwko adwokatom	18
pism, dotyczących innych spraw (skargi na członków Izby, pisma od Rady Adwokackiej i t. p.).	1141

Ponadto wysłano 14 okólników.

Skargi i zażalenia oraz działalność rzecznika dyscyplinarnego. Skarg do załatwienia Delegatura miała 168 (58 z okresu poprzedniego i 110 nowych), z których załatwiła we własnym zakresie — 56, przekazała rzecznikowi dyscyplinarnemu — 10; niezałatwionych spraw zostało — 102.

Rzecznik dyscyplinarny St. Pawłowski miał do załatwienia w trybie art. 75 pr. o u. a. 183 sprawy (59 z poprzedniego okresu i 124 nowe); z liczby spraw nowych Delegatura przekazała — 10, Rada Adwokacka lub Przewodniczący Kolegium rzeczników dyscyplinarnych — 45, urzędy i osoby prywatne — 69.

Z załatwionych 96 spraw rzecznik dyscyplinarny umorzył — 29, przesłał do Sądu Dyscyplinarnego z wnioskiem o umorzenie — 13, z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego — 54; 87 spraw pozostało niezałatwionych.

Ogólna liczba pism, otrzymanych przez rzecznika dyscyplinarnego, wyniosła 309, wysłanych — 729.

Sądownictwo polubowne. W roku sprawozdawczym wpłynęły do komisji 2 sprawy, z których jedna została załatwiona przez strony ugodą jeszcze przed rozpoznaniem sporu przez komisję, drugiej zaś komisja postanowiła nie rozpoznawać, ponieważ spór nie nadawał się do polubownego załatwienia.

Seminaria. Seminaria dla aplikantów adwokackich odbywały się w roku sprawozdawczym w dwóch okresach, a mianowicie: 1) do dnia 19 grudnia 1935 r. i 2) od dnia 5 lutego do dnia 18 czerwca 1936 r. Wykłady odbywały się dwa razy tygodniowo w lokalu Delegatury.

Seminaria zorganizowano w ten sposób, że aplikanci zostali podzieleni na dwie grupy, w których odbywały się wykłady na następujące tematy:

grupa I. Kodeks karny (adw. K. Hartman, 15 wykładów); ustawodawstwo pracy (adw. Z. Albrecht, 12 wykładów); kodeks zobowiązań (adw. M. Menasse, 12 wykładów); prawo handlowe (adw. A. Zauberman, 11 wykładów).

g r u p a II. Kodeks postępowania karnego (adw. R. Kempner, 14 wykładów); prawo administracyjne i ustawodawstwo podatkowe (adw. A. Beller, 11 wykładów); notariat i hipoteka (adw. E. Moszkowski, 11 wykładów); ustawodawstwo rolnicze (adw. E. Zejda, 8 wykładów); prawo o małżeństwie (adw. St. Brzeziński, 6 wykładów).

Ogólna liczba godzin wykładowych wynosiła 106, frekwencja aplikantów — przeciętnie 80%.

Obrony z urzędu i konsultacja dla niezamożnej ludności — patrz wyżej str. 128 i 132.

Działalność komisji podatkowej. Komisja do spraw podatkowych odbyła w okresie sprawozdawczym szereg posiedzeń, na których ustalała dochody i obroty adwokatów do wymiaru podatków dochodowego i obrotowego. Członkowie komisji wzywani byli przez urzędy skarbowe w charakterze biegłych celem wydawania opinii na podstawie zebranych przez komisję materiałów. Praca komisji opierała się na dokładnym badaniu stanu faktycznego. toteż przeciwko jej ocenie wpłynęła zaledwie jedna reklamacja.

Działalność komisji do walki z „pokątniarstwem". Komisja odbyła w okresie sprawozdawczym tylko dwa posiedzenia. Z powodu braku materiałów dalsze posiedzenia nie odbyły się.

Działalność komisji w sprawie nowelizacji kodeksu postępowania cywilnego. Komisja odbyła trzy posiedzenia, na których poddała drobiazgowej analizie i dyskusji zasadnicze problemy z dziedziny postępowania cywilnego.

Odnośne materiały zostaną w najbliższym czasie przesłane do Rady Adwokackiej w Warszawie.

IV. Działalność Sądu Dyscyplinarnego Izby.

1. Skład Sądu Dyscyplinarnego.

W wyniku wyborów uzupełniających, dokonanych na Walnym Zgromadzeniu Adwokatów Izby w dniu 30 listopada 1935 r., skład Sądu Dyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym był następujący:

1.	Bursche Alfred	2-gi rok kadencji,
2.	Eberhardt Herman	3-ci rok kadencji,
3.	Ernst Eugeniusz	1-y rok kadencji,
4.	Goldsztein Stanisław	2-gi rok kadencji,
5.	Gordon Mieczysław	2-gi rok kadencji,
6.	Jarosz Mieczysław	1-y rok kadencji,
7.	Korybut Daszkiewicz Aleksander	3-ci rok kadencji,
8.	Mogilnicki Aleksander	2-gi rok kadencji,
9.	Pratkowski Leon	3-ci rok kadencji,
10.	Szadurski Wacław	1-y rok kadencji,
11.	Tomaszewski Tadeusz	1-y rok kadencji,
12.	Tyrchowski Wacław	3-ci rok kadencji,
13.	Wiewiórska Helena	2-gi rok kadencji,
14.	Wilczyński Stanisław	3-ci rok kadencji.

Na pierwszym zebraniu ogólnym członków Sądu Prezesem Sądu został wybrany Stanisław Wilczyński, Zastępcą Prezesa — Aleksander Mogilnicki.

2. Dane statystyczne.

Posiedzenia Sądu. W okresie sprawozdawczym Sąd Dyscyplinarny odbył ogółem posiedzeń:

niejawnych 55
jawnych (rozprawy dyscyplinarne) . . . 61

Na posiedzeniach niejawnych rozpatrzono ogółem spraw 459

Wokandy posiedzeń jawnych obejmowały ogółem spraw 337

Zestawienie spraw, które podlegały rozpoznaniu na posiedzeniach niejawnych.

Powód wszczęcia lub wogóle wpływu sprawy		Ilość spraw
Sprawy niezałatwione w okresie 1934/1935		46
Wnioski rzeczników dyscyplinarnych	o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego	306
	o umorzenie spraw, wszczętych z zawiadomień sądów i urzędów . . .	34
Spraw z odwołań od umarzających dochodzenie postanowień rzeczników dyscyplinarnych		73
	Ogółem spraw było . . .	459

Sposób załatwienia	Ilość spraw
Zarządzono rozprawę dyscyplinarną	283
Umorzono postępowanie	68
Oddalono odwołań od postanowień rzeczników, umarzających dochodzenie	52
Zwrócono rzecznikowi dyscyplinarnemu celem przeprowadzenia dochodzenia	3
Zarządzono śledztwo	4
Jeszcze nie rozpoznano . . .	49
Ogółem spraw było . . .	459

Zestawienie spraw, które podlegały rozpoznaniu na posiedzeniach jawnych.

Powód wszczęcia	Ogółem było spraw	Załatwienie			Jeszcze nie osądzono
		Osądzono	Umorzono	Odroczono	
Sprawy nie osądzone w roku ubiegłym	50	43	3	5	—
Wszczęte z wniosków rzeczników dyscyplinarnych w okresie sprawozdawczym	272	140	1	33	97
Przekazane przez Sądy Dyscyplinarne innych Izb Adwokackich (art. 97 pr. o u. a.)	4	—	—	3	1
Sprawy, w których Sąd Dysc., uchylając postanowienie umarzające rzecznika, zarządził rozprawę .	11	5	—	6	—
Ogółem . . .	337	188	4	47	98

Wyroki. W 188 sprawach osądzonych zapadło ogółem:

wyroków uniewinniających	38
„ skazujących	157
Razem	195 [1]

[1]) W niektórych sprawach wymiar kar był stosowany w ten sposób, że za różne przewinienia, objęte jednym postępowaniem dyscyplinarnym, wymierzano odrębne kary; stąd większa ilość wyroków skazujących niż osądzonych spraw.

Wymiar kar był następujący:

Rodzaj kary	Ile razy zastosowany	
Upomnienie		85
Nagana		42
Zawieszenie w czynnościach adwokata na 1 miesiąc . .	16	
„ „ „ na 3 miesiące .	4	
„ „ „ na 6 miesięcy .	3	
„ „ „ na 1 rok . . .	2	25
Skreślenie z listy adwokatów		3
„ „ aplikantów adwokackich		1
Przedłużenie aplikacji adwokackiej o 4 miesiące		1
Razem		157

3. Statystyka porównawcza.

Zestawienie porównawcze spraw, podlegających rozpoznaniu na posiedzeniach niejawnych.

Okres sprawozdawczy	Ogółem było spraw	Załatwiono spraw	Pozostało niezałatwionych spraw
1932/33 . . .	422	336	86
1933/34 . . .	352	293	59
1934/35 . . .	358	312	46
1935/36 . . .	459	410	49

Zestawienie porównawcze spraw, podlegających rozpoznaniu na posiedzeniach jawnych.

Okres sprawozdawczy	Ogółem było spraw	Osądzono	Odroczono	Pozostało do osądzenia
1932/33 . . .	258	175	28	56
1933/34 . . .	285	220	34	31
1934/35 . . .	303	220	33	50
1935/36 . . .	337	192 [1])	47	98

[1]) W tej liczbie 4 sprawy zostały umorzone.

Zestawienie porównawcze wyroków.

Zapadło wyroków	W okresie sprawozdawczym			
	1932/33	1933/34	1934/35	1935/36
Uniewinniających	76	88	107	38
Skazujących na:				
upomnienie	51	70	49	85
naganę	25	37	38	42
zawieszenie w czynnościach adwokata	26	19	20	25
przedłużenie aplikacji adwokackiej	—	—	2	1
skreślenie z listy adwokatów	—	—	1	3
skreślenie z listy aplikantów adwokackich	—	—	—	1
Ogółem . .	178	214	217	195

4. Orzecznictwo.

Zakres odpowiedzialności dyscyplinarnej.

1. Każdy członek korporacji powinien osobiście ponosić odpowiedzialność za swoje czyny i przenoszenie tej odpowiedzialności na innego kolegę jest niedopuszczalne.

(26.X.1935 r., Nr. D. 145/35).

Adwokat podał na swoje usprawiedliwienie, iż radził się w sprawie jednego z poważnych kolegów, który go zapewnił, iż można tak postąpić, jak to zrobił obwiniony.

Sąd Dyscyplinarny nad tym tłomaczeniem obwinionego przeszedł do porządku, wywodząc, iż przyjęcie możliwości, że adwokat w zakresie etyki zawodowej mógłby się bronić złą radą czy błędną wskazówką innego członka korporacji, stanowiłoby niebezpieczny precedens, mogący doprowadzić do podważenia samych podstaw kontroli dyscyplinarnej nad postępowaniem członków korporacji.

Wolność słowa.

2. Precyzowanie w skardze apelacyjnej warunków, jakie posiadać winien sędzia, ferujący wyrok, nie należy do zakresu uprawnień adwokata, nie wchodzi w obręb treści wywodu apelacji i stanowi oczywiste wykroczenie przeciwko wolności słowa przy wykonywaniu czynności zawodowych, przedmiotem bowiem skargi apelacyjnej jest wyrok wraz z motywami, a nie sąd względnie osoba sędziego.

(22.II.1936 r., Nr. D. 11/35 — „Palestra", 1936 r., str. 733).

3. Adwokat, występując przed sądem w obronie klienta, obowiązany jest baczyć pod groźbą zarzutu zniesławienia, aby nie nadużyć wolności słowa przez publiczne ogłoszenie zarzutów, poniżających godność strony przeciwnej, nie sprawdzonych i nie stojących w żadnym związku z zagadnieniem, podlegającym rozpoznaniu sądu.

(25.III.1936 r., Nr. D. 135/35 — „Palestra", 1936 r, str. 839).

4. Adwokat powinien unikać na rozprawie sądowej wyrażeń, które mogłyby obrazić strony lub świadków; aczkolwiek, gdy okoliczności tego wymagają, adwokat ma prawo nawet w najostrzejszy sposób zaatakować stronę lub świadka, to jednak odróżniać on musi w przemówieniu treść od formy zewnętrznej, co do której obowiązuje zasada: „Fortiter in re, suaviter in modo".

(12.VI.1935 r., Nr. D. 87/35).

Tajemnica zawodowa.

5. Ukrywanie w czasie pertraktacyj ugodowych przed kolegą, działającym w imieniu przeciwnika, faktu wniesienia do sądu przez innego adwokata sprawy, będącej przedmiotem pertraktacyj, i świadome rezerwowanie sobie roli świadka w sprawie, a następnie ujawnienie w tym charakterze szczegółów rozmów, do zachowania których w tajemnicy zobowiązał się wobec kolegi, stanowi ze strony adwokata niedopuszczalne uchybienie powadze stanu adwokackiego i godzi w zasady etyki zawodowej.

(8.II.1936 r., Nr. D. 209/35).

Sąd Dyscyplinarny miał na względzie, iż adwokat, przyjmując udział w pertraktacjach ugodowych, przy jednoczesnym zarezerwowaniu dla siebie roli świadka w sprawie na wypadek rozbicia się układów, może tak poprowadzić rozmowy, że wydobędzie szczegóły, potrzebne dla strony, którą reprezentuje, a, stojąc w stosunku do samego zagadnienia spornego wyłącznie pod pewnym kątem widzenia, później, występując w roli świadka, może zupełnie łatwo oświetlić sprawę stronnie, subiektywnie mówiąc prawdę, obiektywnie myląc się, i w ten sposób wpłynąć na treść wyroku.

Występowanie adwokatów w roli świadków jest zjawiskiem niepożądanym, gdyż obniża powagę stanu i stwarza najróżniejsze kolizje.

Istota zawodu adwokackiego tkwi w podejmowaniu się obron przed sądami, a nie w występowaniu w roli świadków.

Sposób prowadzenia sprawy.

6. Adwokat, zwracając się do osób trzecich z tymi lub innymi żądaniami, pod żadnym pozorem nie ma prawa uciekać się do jakichkolwiek pogróżek; pisma, w takich wypadkach wysyłane, powinny się odznaczać najdalej idącym umiarem i rzeczowością, a już absolutnie niedopuszczalnym jest zagrożenie stronie przeciwnej konsekwencjami karnymi w razie nieprzyjęcia proponowanych warunków;

adwokat powinien sobie zdawać sprawę z tego, że postępowanie podobne stanowi użycie niedopuszczalnej presji; co więcej, adwokat, posługujący się tego rodzaju argumentami przy wykonywaniu swych obowiązków zawodowych, powinien uświadamiać sobie dokładnie, że, grożąc osobie trzeciej przepisami kodeksu karnego, sam z łatwością może się znaleść w konflikcie z tym kodeksem; bowiem posługiwanie się w stosunkach majątkowych groźbą ścigania karnego, jak to jest każdemu prawnikowi wiadome, stanowi przestępstwo, zagrożone surową represją karną.

(30.III.1935 r., Nr. D. 47/35 — „Palestra", 1936 r., str. 726).

Adwokat tłomaczył się, że inkryminowane pismo miało charakter poufny i było wysłane nie z jego własnej inicjatywy, a wskutek kategorycznego żądania klienta, oraz że „lojalne" uprzedzenie strony przeciwnej o grożących jej skutkach cywilnych i karnych stanowi nie tylko prawo ale i obowiązek adwokata.

Sąd Dyscyplinarny uznał, że tego rodzaju tłomaczenie się obwinionego świadczy o szczególnym niezrozumieniu elementarnych zasad etyki zawodowej.

7. Na adwokacie leży moralny obowiązek dopilnowania, by zaciągnięte przezeń w imieniu klienta zobowiązanie zostało przez tegoż klienta lojalnie wykonane;

w razie niewykonania przez klienta zaciągniętego w jego imieniu przez adwokata zobowiązania, adwokat powinien zamanifestować swoje stanowisko w stosunku do postępowania klienta w sposób tak jasny i niedwuznaczny, aby nie było miejsca na kwestionowanie jego lojalności i powagi;

gdy adwokat wymaganiom tym zadość nie czyni, uznać należy, że ma tu miejsce uchybienie godności stanu adwokackiego.

(16.VI.1934 r., Nr. D. 45/34 — „Palestra", 1936 r., str. 728).

8. Adwokatowi pod żadnym pozorem nie wolno dokonywać jakichkolwiek manipulacyj i zmian w aktach sądowych, doręczonych mu w toku czynności obrończych;

wydając adwokatowi akta, sąd opiera się na pełnym zaufaniu do niego, toteż adwokat, który, niezależnie od pobudek czynu, dokonywa w aktach jakichkolwiek zmian, nadużywa zaufania sądu;

wypadki tego rodzaju wyrządzają godności stanu adwokackiego dotkliwą ujmę.

(16.III.1935 r., Nr. D. 164/34 — „Palestra", 1936 r., str. 837).

Adwokat, któremu zarzucono przerobienie w kancelarii sądowej daty doręczenia motywów wyroku, do zarzuconego mu czynu nie przyznał się, twierdząc, że daty na dowodzie doręczenia nie przerobił, a jedynie wzmocnił tę datę, ponieważ była źle i niewyraźnie nakreślona.

Sąd Dyscyplinarny dał wiarę wyjaśnieniu adwokata i orzekł, jak wyżej, w granicach wyjaśnienia obwinionego.

9. Adwokat, zeznając wniosek hipoteczny w imieniu swego mocodawcy, osobiście jest odpowiedzialny za opłaty od wniosku tego przypadające, toteż, nie posiadając funduszów na opłaty, adwokat nie ma prawa wniosku takiego zeznawać;

nie dotrzymawszy udzielonego pisarzowi przyrzeczenia, iż zakredytowane opłaty przekaże telegraficznie dnia następne-

go, adwokat uchybił godności stanu i naraził na szwank zaufanie pisarza hipotecznego do adwokatury.

(23.I.1935 r., Nr. D. 153/34—„Palestra", 1936 r., str. 635).

10. W myśl art. 17 pr. o u. a. adwokatowi nie wolno jednocześnie prowadzić spraw dwóch stron, których interesy są sprzeczne, i nawet strona zainteresowana nie może zezwolić adwokatowi na przekroczenie wyraźnego zakazu ustawy.

(1.IV.1936 r., Nr. D. 214/35—Palestra", 1936 r., str. 636).

11. Skoro adwokat może odmówić pomocy prawnej bez podania powodu, to tym bardziej może i powinien odrzucić takie żądanie klienta, które w swej treści jest niedorzeczne, niewłaściwe i nieprzyzwoite;

natomiast adwokat nie może ulegać zachciankom klienta i bezkrytycznie popierać przed sądem żądania klienta jawnie bezzasadnego, a w formie i treści niewłaściwego.

(25.I.1936 r., Nr. D. 170/35).

Czynności adwokata jako kuratora.

12. Wina adwokata-kuratora spadku wakującego, polegająca na niezłożeniu żądanego przez prokuratora sprawozdania, nie jest błaha, gdyż dotyczy poważnego mandatu, udzielonego adwokatowi przez sąd;

wina jest tym większa, iż adwokat trzykrotnie zlekceważył słuszne i oparte na przepisie ustawy żądanie prokuratora;

postępowanie podobne, pomijając jego nielegalność i szkodliwość dla interesów, powierzonych pieczy adwokata, powoduje ponadto rozdźwięk między magistraturą a palestrą, co jest zjawiskiem ze wszech miar nie pożądanym.

(2.III.1935 r., Nr. D. 191/34 r.,—„Palestra", 1936 r., str, 403).

13. Jak to niejednokrotnie zostało wyjaśnione, a ostatnio przez Naczelną Radę Adwokacką, adwokatowi nie wolno nie udzielić odpowiedzi na wezwanie rzecznika dyscyplinarnego do złożenia wyjaśnienia, albowiem podobne postępowanie utrudnia prowadzenie sprawy dyscyplinarnej i narusza obowiązek poszanowania dla władz korporacyjnych[1];

---

[1]) Patrz wyżej str. 80.

fakt niezłożenia przez adwokata wyjaśnienia stanowi okoliczność obciążającą przy ustalaniu kary w postępowaniu dyscyplinarnym.

(12.II.1936 r., Nr. D. 215/35).

14. Regularne i należyte uiszczanie składek korporacyjnych stanowi jeden z elementarnych obowiązków adwokata, który powinien rozumieć, że, nie płacąc ustanowionych składek, utrudnia normalne funkcjonowanie organów palestry, a tym samym godzi w najistotniejsze cele i potrzeby życia korporacyjnego;

jednakże wszystkie wyłuszczone przesłanki nie mogą mieć zastosowania w wypadkach, kiedy adwokat nie dopełnia ciążących na nim obowiązków z przyczyn od jego woli niezależnych.

(2.III.1935 r., Nr. D. 190/34 — „Palestra", 1936 r., str. 836).

Stosunek do kolegów.

15. Adwokatowi nie przystoi otrzymywać pełnomocnictwa bezpośrednio od klienta i wpływać do sprawy, którą już prowadzi, czy to bezpośrednio z upoważnienia klienta, czy też chociażby z substytucji administratora klienta, inny adwokat;

gdy kolega, dla tych czy innych przyczyn, odmawia wspólnego występowania w sprawie, adwokatowi nie wolno wywierać na koledze żadnego nacisku nawet i w tym wypadku, jeśli życzy sobie tego klient.

(12.VI.1935 r., Nr. D. 84/35).

16. Ustalona etyka adwokacka w dziedzinie wzajemnej współpracy poszczególnych członków adwokatury przyjęła i utrwaliła zasadę, zakazującą przyjmowania do dalszego prowadzenia sprawy, zapoczątkowanej lub prowadzonej przez innego adwokata, bez zgody i bez uprzedniego wyrównania rachunku tegoż adwokata.

(8.II.1936 r., Nr. D. 212/35).

Stosunek do klientów.

17. Niewniesienie i zupełne zaniedbanie przez adwokata powierzonej mu sprawy, a następnie udzielanie klientowi zmyślonych i fałszywych informacyj o rzekomym normalnym biegu

sprawy celem uspokojenia tegoż klienta, podrywa zaufanie społeczeństwa do zawodu adwokackiego, godzi w dobre imię stanu adwokackiego i naraża na szwank powagę i godność adwokatury.

(22.VI.1935 r., Nr. D. 93/35).

18. Niewpłacenie do Najwyższego Trybunału Administracyjnego odnośnych opłat w terminie przepisanym, wskutek czego zgłoszona skarga została umorzona, stanowi bardzo ciężkie wykroczenie przeciwko obowiązkom zawodowym, tym bardziej gdy się zważy, że klient został pozbawiony możności obrony swoich praw i że otrzymana na opłaty suma nie została dotychczas zwrócona, a przeto użyta na inne cele;

adwokat, prowadząc sprawę, obowiązany jest na listowne zapytania klienta niezwłocznie przesłać listowną odpowiedź, a nie wyręczać się słownym zawiadomieniem o stanie sprawy przez sąsiada klienta, tym bardziej gdy chodzi o ważne dla klienta okoliczności;

tego rodzaju postępowanie jest wykroczeniem o charakterze, dyskredytującym godność stanu adwokackiego.

(12.II.1936 r., Nr. D. 215/35).

19. Zaniedbanie przez adwokata powierzonej mu przez klienta sprawy, dopuszczenie mianowicie wskutek niewniesienia apelacji do uprawomocnienia się niekorzystnego dla klienta wyroku, jak również pozostawienie klienta przez bardzo długi okres czasu w nieświadomości co do stanu sprawy, stanowi jaskrawe uchybienie obowiązkom zawodowym, które adwokat, w myśl nakazów art. 15 pr. o u. a., powinien spełniać sumiennie i gorliwie, aby nie narażać na szwank powagi i godności adwokatury i nie podrywać zaufania ogółu do stanu adwokackiego.

(1.II.1936 r., Nr. D. 203/35).

20. Pieniężny spór rozrachunkowy między adwokatem a klientem, uzasadniany rzeczowo tak przez jedną jak i przez drugą stronę, powinien być raczej przedmiotem ustaleń polubownego rozjemstwa korporacyjnego, a nie rozważań i represji Sądu Dyscyplinarnego.

(20.VI.1936 r., Nr. D. 99/36).

Zdobywanie klienteli.

21. Korzystanie przez adwokatów przy zdobywaniu klienteli z usług płatnych pośredników jest bardzo poważnym uchybieniem godności stanu adwokackiego, czyni ono adwokata zależnym od elementów, stojących z reguły na najniższym poziomie moralnym, wypacza zasadę, że stosunek klienta do adwokata opierać się winien na zaufaniu, stanowi też objaw nieuczciwej konkurencji, niedopuszczalnej w stosunkach koleżeńskich.

(31.X.1935 r., Nr. D. 129/35).

22. Korzystanie z płatnych usług t. zw. „naganiaczy" stanowi poważne wykroczenie przeciwko godności stanu adwokackiego;

oddawanie się w ręce naganiaczy dowodzi, iż dany adwokat rezygnuje ze zdobywania klienteli w sposób, świadczący o rozumieniu godności stanu, a więc za pomocą pracy, sumiennego prowadzenia powierzonych mu spraw i obrony interesów klienta z zachowaniem godności swego stanowiska, a godzi się na „łapanie" klientów, sprowadzonych do niego przez ludzi zainteresowanych w tym materialnie;

nie trzeba dodawać, iż podobna praktyka adwokacka obniża poziom moralny, zawodowy i społeczny adwokata, a w końcowym rezultacie podważa stanowisko adwokatury.

(18.I.1936 r., Nr. D. 107/35 — „Palestra", 1936 r., str. 633).

Reklamowanie się adwokatów.

23. Rozsyłanie do osób zupełnie adwokatowi obcych zawiadomień o osiedleniu się w nowej siedzibie, treścią, formą i rozmiarem druku upodabniających się do handlowych druków reklamowych, uznać należy za niedopuszczalne, jako noszące wszelkie cechy niedozwolonej reklamy;

rozsyłanie zawiadomień o zmianie adresu dopuszczalne jest tylko w wypadkach, gdy adwokat zmienia adres w tym samym mieście, a to celem zaoszczędzenia fatygi już posiadanej klienteli udawania się pod wiadomy jej dotąd adres adwokata, względnie gdy o zmianie adresu zawiadamia on kolegów-adwokatów.

(3.X.1934 r., Nr. D. 141/33 — „Palestra", 1936 r., str. 835).

Stosunek adwokatów-patronów do aplikantów.

24. Adwokat-patron nie jest uprawniony do udzielenia pracującemu w jego kancelarii aplikantowi adwokackiemu zezwolenia na samodzielne prowadzenie sprawy, udzielenie bowiem takiego zezwolenia jest sprzeczne z art. 107 pr. o u. a.

(4.III.1936 r., Nr. D. 30/36 — „Palestra", 1936 r., str. 735).

25. Aplikant adwokacki, stosownie do art. 107 pr. o u. a., może jedynie zastępować patrona w prowadzonej przez tegoż sprawie;

nie wolno natomiast aplikantowi adwokackiemu samodzielnie i w nieobecności patrona przyjmować sprawy i jej prowadzić.

(4.III.1936 r., Nr. D. 29/36 — „Palestra", 1936 r., str. 637).

Sąd Dyscyplinarny uznał, iż zaproszenie klienta do kancelarii patrona miało wyłącznie na celu stworzenie pozorów, nie odpowiadających rzeczywistości, gdyż klient powierzył sprawę aplikantowi, który ją też prowadził.

Zarazem jednak Sąd Dyscyplinarny uznał jako okoliczność łagodzącą, iż patron przez brak należytej opieki, a nawet przez udzielenie zezwolenia, stworzył warunki, w których aplikant adwokacki dopuścił się powyższych wykroczeń.

Czynności pozazawodowe adwokatów.

26 Prowadzenie przez adwokatów prywatnych rozmów z urzędnikami sądowymi w kancelariach sądowych wogóle nie jest wskazane; odrywa to personel kancelaryjny od ich pracy, narażając przy tym innych interesantów na stratę czasu;

tym bardziej niewskazane jest prowadzenie rozmów takich na tematy polityczne, gdyż ani kancelarie sądowe nie są dla nich właściwym forum, ani urzędnicy sądowi właściwym audytorium; rozmowy takie przy tym, wywołując różne komentarze, mogą doprowadzić do sytuacyj, które uchybiają godności stanu adwokackiego.

(9.XI.1935 r., Nr. D. 115/35).

27. Tytuł „adwokat" pociąga za sobą nie tylko obowiązki w stosunku do osoby klienta i zakresu jego interesów, lecz również w stosunku do życia i osób z poza zakresu zawo-

dowego, a tym bardziej, gdy, jak w danym wypadku, chodzi o prawa i obowiązki, wynikające z umowy o pracę, zawartej między adwokatem a jego dependentką;

w takich wypadkach poniżenie godności podwładnej pracowniczki zawiera cechę „krzywdy", która częstokroć żadnym wyrokiem zmazana być nie może; wyrządzona zaś krzywda w stosunku do kobiety w większej jeszcze mierze uwłacza jej godności, godząc jednocześnie w samego krzywdziciela i w stan adwokacki, boć obrona sponiewieranej godności kobiety jest stokrotnie trudniejsza.

(5.II.1936 r., Nr. D. 207/35).

28. Adwokatowi, dbającemu o godność i honor stanu, nie przystoi, zwłaszcza we własnych sprawach, utrzymywanie jakiegokolwiek kontaktu z podejrzanymi aferzystami, a tym bardziej niedopuszczalne jest, by adwokat wspólnie z takimi aferzystami planował nabycie za swoje weksle towaru, gdyż wogóle wszelkie tranzakcje handlowe i towarowe nie są adwokatom dozwolone, jako nielicujące z powagą zawodu adwokackiego i sprzeczne z adwokacką etyką zawodową.

(13.II.1935 r., Nr. D. 8/35).

29. Przyjmując bezpośredni udział w zakazanej przez prawo umowie, adwokat postąpił wbrew szczytnym zasadom, wyłożonym w rocie przysięgi, oraz uchybił godności stanu i zasadom honoru, podrywając w ten sposób zaufanie do adwokatury.

(12.II.1936 r., Nr. D. 213/35).

30. Wystawianie czeków bez pokrycia stanowi poważne uchybienie, nielicujące ze stanowiskiem adwokata.

(10.IV.1935 r., Nr. D. 63/35 — „Palestra", 1936 r., str. 632).

Wyjaśnienie adwokata, iż czeki wydał jako depozytowe i że zostały one następnie, wbrew umowie, puszczone w obieg, Sąd Dyscyplinarny uznał za niedostateczne, wychodząc z założenia, że wystawca, jako adwokat, powinien był sobie zdawać sprawę ze skutków wystawiania czeków bez pokrycia, toteż nie powinien był wystawiać czeków, nawet w celach grzecznościowych czy jako depozytowych.

5. Współpraca Rady Adwokackiej z Sądem Dyscyplinarnym.

Opinie w przedmiocie próśb adwokatów o ułaskawienie. Jeden z członków Izby, skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Dyscyplinarnego Izby na karę zawieszenia w czynnościach adwokata, skierował do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prośbę o ułaskawienie. Prośbę tę Ministerstwo Sprawiedliwości przekazało do zaopiniowania Sądowi Dyscyplinarnemu Izby, który z kolei przekazał sprawę do załatwienia Radzie Adwokackiej.

Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 20 października 1936 r. (prot. Nr. 37 § 27) postanowiła podanie skazanego adwokata przekazać rzecznikowi dyscyplinarnemu dla przedstawienia wniosku Sądowi Dyscyplinarnemu Izby.

Motywy powyższej uchwały były następujące:

> Zgodnie z art. 565 i 566 k. p. k. w związku z art. 97 pr. o u. a. opinie w przedmiocie ułaskawienia wydają sądy, a w postępowaniu dyscyplinarnym — przez analogię — Sąd Dyscyplinarny Izby w pierwszej instancji, a w drugiej instancji Senat Dyscyplinarny przy Sądzie Najwyższym bądź Sąd Dyscyplinarny Odwoławczy przy Naczelnej Radzie Adwokackiej.
>
> Wobec tego w sprawie wyrażenia opinii w przedmiocie ułaskawienia Rada Adwokacka nie jest właściwą władzą, natomiast Sąd Dyscyplinarny orzeka w sprawach, należących do jego kompetencji, po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego.

Zawiadamianie sądów o tymczasowym zawieszeniu adwokata w czynnościach. Sprawa ta uregulowana została w okresie sprawozdawczym w sposób jednolity przez Naczelną Radę Adwokacką, która uchwałą z dnia 23 maja 1936 r. ustaliła zasadę, iż o tymczasowym zawieszeniu adwokatów w czynnościach zawodowych w trybie art. 77 pr. o u. a. Rada Adwokacka powinna zawiadamiać pierwszych prezesów Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego, prezesów Sądu Apelacyjnego i Sądu Okręgowego, kierownika Sądu Grodzkiego oraz delegata Rady właściwego okręgu.

Zasadę powyższą Rada Adwokacka stosowała już uprzednio.

V. Sprawozdanie finansowe.

1. Wykonanie budżetu.
2. Preliminarz budżetowy na rok 1936/37.
3. Członkowie Izby.
4. Dłużnicy byli członkowie Izby.
5. Uczestnicy Funduszu Zapomóg Pośmiertnych.
6. Dłużnicy byli uczestnicy Funduszu Zapomóg Pośmiertnych.
7. Fundusz Rezerwowy Funduszu Zapomóg Pośmiertn.
8. Fundusz Obrotowy Fund. Zap. Pośm.
9. Wierzyciele Funduszu Zapomóg Pośmiertnych.
10. Składki pośmiertne za okres bieżący.
11. Fundusz Zapomóg Ogólnych.
12. Dłużnicy za udzielone pożyczki.
13. Fundusz Domu Wypoczynkowego dla adwokatów.
14. Wykazy papierów wartościowych, stanowiących własność:
    a) Funduszu Rezerwowego Fund. Zap. Pośm.
    b) „ Domu Wypoczynkowego dla adwokatów.
    c) „ Zapomóg Ogólnych.
    d) „ (ów) Żelaznych.
15. Zestawienie przyznanych i wypłaconych zapomóg pośmiertnych w okresie sprawozdawczym.
16. Wydawnictwo „Palestra".
17. Bilans.

WYKONANIE BUDŻETU

za rok 1935/36

	Dochody Preliminowane	Dochody Rzeczywiste
Składki adwokackie	168.400,—	158.888,31
„ aplikanckie	12 160,—	20.413,69
„ wpisowe	15.000,—	28.680,—
Opłaty manipulacyjne	6.000,—	9.420,—
Za odnajem lokalu	6 000,—	3.500,—
Ryczałt admiastr. Fund. Zap. Pośm.	18.230,—	18.230.—
Różne	1.210.—	3.894,90
	227.000,—	243.026,90
	16.026,90	

	Wydatki Preliminowane	Wydatki Rzeczywiste
Naczelna Rada Adwokacka	15.000,—	15.250,—
Utrzymanie lokalu	19.200,—	16.512,33
Abonament telefonów	10.000,—	9.280,08
Materjały piśmienne i druki	6.000,—	4.183,50
Druk sprawozdania i listy	6.000,—	6.568,57
Ogłoszenia i prenumerata pism	2.000.—	1.060,—
Portorja	3.500,—	4.194,28
Biblioteka	4.000,—	3.002,69
Koszty inkasa	6.000,—	7.360,06
Koszty manipulacyjne	600,—	235,39
Pensje	80.000,—	81.020,—
Świadczenia socjalne	7 000,—	6.781,32
Urządzenia biurowe	5.000,—	709,16
Nieprzewidziane wydatki	8.500,—	8.787,47
Różne	6.927,52	6.933,43
Delegatury	15.000,—	14,594,—
Sąd Dyscyplinarny	20.000,—	25.020,08
Amortyzacja	5.000,—	3.497,50
Pokrycie niedoboru budżetowego za r. 1934/35	7,272,48	7.272,48
	227.000.—	222,262,34
	4.737,66	

Zestawienie wykonania budżetu.

Dochody	243.026,90
Wydatki	222.262,34
	20.764,56
Wydatek niepreliminow. na urządz. biblioteki	10.871,82
Nadwyżka	9.892.74

Preliminarz budżetowy na rok 1936/37

Dział	Rozdział	NAZWA DZIAŁU I ROZDZIAŁU	Wydatki w złotych
		W y d a t k i	
I		NACZELNA RADA ADWOKACKA	
	1	Składka roczna	18.000
	2	Różnica składek z okresu ubiegłego	2.750
			20.750
II		RADA ADWOKACKA	
	1	Sprawozdanie i lista adwokatów	5.500
	2	Zwołanie Walnego Zgromadzenia	600
	3	Seminaria dla aplikantów	3.500
	4	Subsydia na prace i wydawnictwa naukowe . .	1.000
	5	Ofiary na cele społeczne	250
	6	Wydawnictwa prawnicze	200
	7	Koszty podróży	250
	8	Komisyjne badanie lekarskie członków Izby . .	200
	9	Różne	1.650
			13.150
III		BIURO RADY	
	1	Płace	73.500
	2	Różne świadczenia osobowe	8.300
	3	Lokal	10.000
	4	Telefony	1.460
	5	Urządzenia i wydatki biurowe	6.700
	6	Portoria	5.700
	7	Lokomocje	900
	8	Ogłoszenia i prenumerata pism	500
	9	Koszty inkasa	9.000
	10	Ubezpieczenie kasy	350
	11	Różne	1.590
			119.000
IV		BIBLJOTEKA	
	1	Płace	3.900
	2	Różne świadczenia osobowe	280
	3	Lokomocje	20
	4	Wydatki biurowe	150
	5	Telefon	250
	6	Utrzymanie i konserwacja lokalu	400
	7	Zakup książek polskich i zagranicznych . . .	2.300
	8	Oprawa książek	500
	9	Prenumerata czasopism	1.000
	10	Różne	200
			9.000

Dział	Rozdział	NAZWA DZIAŁU I ROZDZIAŁU	Wydatki w złotych
V		POKOJE ADWOKACKIE	
	1	Płace	15.500
	2	Różne świadczenia osobowe	1.200
	3	Telefony	7.000
	4	Konserwacja i utrzymanie lokalu	2.000
	5	Różne	100
			25.800
VI		DELEGATURY	
	1	Subsydja na utrzymanie Delegatur	15.000
			15 000
VII		SĄD DYSCYPLINARNY	
	1	Płace	21.500
	2	Różne świadczenia osobowe	2.500
	3	Lokomocje	150
	4	Urządzenia i wydatki biurowe	600
	5	Portoria	500
	6	Zwrot kosztów przejazdów świadkom	1.400
	7	Telefon	360
	8	Różne	290
			27 300

ZESTAWIENIE WYDATKÓW	
Dział I	20.750
„ II	13.150
„ III	118.000
„ IV	9.000
„ V	25.800
„ VI	15.000
„ VII	27.300
O g ó ł e m . . .	229.000

D o c h o d y	Dochody w złotych
Składki adwokackie	160.000
Składki aplikanckie	15.000
Składki wpisowe	20.000
Opłaty manipulacyjne	8.000
Ryczałt administracyjny Fund. Zap. Pośm. . .	19.000
Różne	7.000
O g ó ł e m . . .	229.000

CZŁONKOWIE IZBY

Wn

	Zł.	Zł.	Zł.
Zadłużenie członków Izby			
z okresu ubiegłego za:			
składki członk. adwokaci	165.375,—		
„ „ aplikanci	13.933,—	179.308,—	
składkę wpisową		3.059,—	
koszty post. dyscypl.		27.846,85	
różne		1.190,07	211.403,92
Zadłużenie członków Izby			
w okresie sprawozdawczym za:			
składki członk. adwokaci	159.277,—		
„ „ aplikanci	16.100,10	175.377,10	
składkę wpisową		31.430,—	
koszta post. dysc..		19.245,70	
różne		708,08	226.760,88
			438.164,80

Ma

	Zł.	Zł.	Zł.
Wpłaty członków Izby			
w okr. spraw. na:			
składkę adwokacką zaległą	79.585,84		
„ „ bieżącą	88.385,—	167.970,84	
„ aplikancką zaległą . : . .	12.784,30		
„ „ bieżącą	8.703,80	21.488,10	
składkę wpisową		31.980,—	
koszty post. dyscypl.		3.056,85	
różne		15,22	224.511,01
Należne od członków Izby			
w dn. 31.10.36 r.:			
składki adwokackie zaległe	84.884,16		
„ „ bieżące	71.797,—	156.681,16	
„ aplikanckie zaległe	4.813,—		
„ „ bieżące	3.732,—	8.545,—	
składki wpisowe		2.509,—	
koszty post. dyscypl.		44.035,70	
różne		1.882,93	213.653,79
			438.164,80

DŁUŻNICY BYLI CZŁONKOWIE IZBY

Wn

		Zł.	Zł.
Należne w dn. 31.X.35 r. od wydzielonych do:			
I. Izby Poznańskiej:			
składki adwokackie		8.745,—	
koszty postępow. dyscypl.		1.869,—	
udzielone pożyczki		1.500,—	
różne		115,70	12.229,70
II. Izby Wileńskiej:			
składki adwokackie		610,—	
koszty postępow. dyscypl.		472,20	1.082,20
III. Wykreślonych z listy:			
składki adwokackie	4.232,15		
koszty post. dyscypl.	978,45		
pożyczki	17.482,70		
różne	151,38	22.844,68	
Wykreślonych z listy w okresie spraw.			
składki adwokackie	1.790,—		
koszty post. dyscypl.	1.527,50		
pożyczki	3.100,—	6.417,50	29.262,18
			42.574,08

Ma

		Zł.	Zł.
Wpłynęło od wydzielonych do Izby Poznańskiej			
na składki adwokackie	145,—		
na pożyczki	120,—	265,—	
Należne na dz. 31.X.36 r. od wydzielonych do:			
I. Izby Poznańskiej:			
składki adwokackie	8.600,—		
koszty post. dyscypl.	1.869,—		
udzielone pożyczki	1.380,—		
różne	115,70	11.964,70	12.229,70
II. Izby Wileńskiej:			
składki adwokackie		610,—	
koszty post. dyscypl.		472,10	1.082,20
Wpłynęło od wykreślonych z listy adwokatów:			
na składki adwokackie	720,—		
na koszty post. dyscypl. . . .	287,—		
na pożyczki	1.500,—	2.507,—	
Umorzone z tyt. udzielonych pożyczek	1.500,—		
Wyksięgowano z tytułu:			
składki adwokackiej	100,—		
koszty post. dyscypl.	64,20		
Przeniesiono na właściwe r-ki z tyt.:			
składki adwokackiej	170,—		
udzielonej pożyczki	1.969,40	3.803,60	
Należne od wykreślonych z listy na dz. 31.X.36 r.:			
składki adwokackie	5.032,15		
koszty post. dyscypl.	2.154,75		
pożyczki	15.613,30		
różne	151,38	22.951,58	29.262,18
			42.574,08

UCZESTNICY FUNDUSZU ZAPOMÓG POŚMIERTNYCH

Wn

	Zł.	Zł.
Składki pośmiertne:		
zaległe w/g dawnego statutu	389.446.—	
„ „ nowego „	352.978.—	742.424.—
obciążenie składkami pośm. w okr. spraw.		423.536.—
Wpis jednorazowy:		
zaległy w/g dawnego statutu	62 316,50	
obciążenie wpisanych na listę adwokatów w okresie sprawozdawczym	133.684.—	196.000,50
		1.361.960,50

Ma

	Zł.	Zł.
Składki pośmiertne:		
wpłynęło w okr. spr. na skł. w/g dawn. stat.	42.026,95	
„ „ „ „ „ „ zal. „ nowego „	113.436,50	155.463,45
„ „ „ „ „ „ bież. „ „ „		126.380.—
przeniesiono na r-k wykreśl. z listy adw.:		
zaległych składek pośm. w/g dawnego statutu	2.600.—	
„ „ „ „ nowego „	2.849.	
bieżących „ „ „ „ „	1.688.—	7.137.—
umorzono składki w/g dawnego statutu jako nieściągalne		2.913,05
należne składki w dn. 31.10.36:		
w/g dawnego statutu	341.906.—	
w/g nowego statutu	532.160,50	874 066,50
Wpis jednorazowy:		
wpłynęło w okr. spraw. na wpis zaległy .	3.589.—	
„ „ „ „ od wpisan. na listę	125.240.—	128.829.—
przeniesiono na r-k składek pośmiertnych.	846.—	
„ „ „ wykreśl. z listy adw. .	200.—	1.046.—
należny wpis w dn. 31.10.36		66.125,50
		1.361.960,50

Wn

Należne w dniu 31.10.35 od wydzielonych:			
I. do Izby Poznańskiej:			
składki pośmiertne		38.015,—	
wpis jednorazowy		6.000,—	44.015,—
II. do Izby Wileńskiej:			
składki pośmiertne		2.285,—	
wpis jednorazowy		400,—	2.685,—
III. Wykreślonych z listy adwokatów:			
składki pośmiertne	31.406,50		
wpis jednorazowy	3.985,—	35.391,50	
IV. Wykreślonych z listy adw. w okr. spraw			
składki pośmiertne	8.903,—		
wpis jednorazowy	200.—	9.103,—	44.494,50
			91.194,50

Ma

Wpłynęło od wydzielonych do Izby Pozn.			
na składki adwokackie		250,—	
przeniesiono na r-k wpisu		200,—	450,—
Należne w dniu 31.10.36 od wydzielonych:			
I. do Izby Poznańskiej:			
składki pośmiertne		37.365,—	
wpis jednorazowy		6.200,—	43.565,—
II. do Izby Wileńskiej:			
składki pośmiertne		2.285,—	
wpis jednorazowy		400,—	2.685,—
Wpłynęło od wykreślonych z listy adwokatów			
na składki pośmiertne.	3.793,50		
na wpis jednorazowy	595,—	4.388,50	
Umorzono z tytułu			
składek pośmiertnych	540,—		
wpisu jednorazowego	800.—		
spisano z r-ku skł. poś.	30,—	1.370,—	
Należne od wykreślonych z listy na dz. 31.10.36			
składki pośmiertne	35.946,—		
wpis jednorazowy	2.790.—	38.736,—	44.494,50
			91.194.50

FUNDUSZ REZERWOWY FUNDUSZU ZAPOMÓG POŚMIERTNYCH

Wn

	Zł.	Zł.
Zwrot wpisu jednorazowego	2.283.—	
Umorzone:		
składki pośmiertne 3.483,05		
wpis jednorazowy. . . . . . 800.—	4.283,05	
Koszty przechowania papierów wartościowych	248,42	
Różnice kursowe in minus na pap. wart. . .	3.236,90	10.051.37
Bilans Zamknięcia		952,370,06
		962.421,43

Ma

	Zł.	Zł.
Rezerwa z okresu ubiegłego		705.723,54
20% potrąceń ze składek pośmiertnych . . .	85.535,60	
Wpływy z wspisu jednorazowego	134.144,—	
Składki pośmiert. od wykr. z listy adwokatów	50.—	
Wpływ za zrealiz. kupon. od pap. wart. . .	26.563,29	
Wylosowane w okresie sprawozdaw. premje:		
na 4% Poż. Dolarową Nr. 168267 Dol. 1000	8.905,—	
3% Prem. Poż. Inwest. em. II		
ser. Nr. 20527 Nr. 25	1.090,—	
3% Prem. Poż. Inwest. em. II		
ser. 20526 Nr. 42	500—	256.697,89
		962,421,43

FUNDUSZ OBROTOWY FUNDUSZU ZAPOMÓG POŚMIERTNYCH

Wn

	Zł.	Zł.
Ryczałt administracyjny	18.230.—	
Przyznane zapomogi pośmiertne w okresie sprawozdawczym	243.662,01	261.892.01
Bilans zamknięcia		948.787.65
		1.210.679,66

Ma

	Zł.	Zł.
Stan na dzień 31.10.35 r.		866.821,26
80% składek z okresu sprawozdawczego . . .	1.716.—	
Dłużnicy b. uczestnicy Funduszu	342.142,40	343.858,40
		1.210.679.66

WIERZYCIELE FUNDUSZU ZAPOMÓG POŚMIERTNYCH

Wn	Zł.		Ma	Zł.
Wypłacono zapomóg pośm. w okresie sprawozdawczym . .	289.746,51		Należne zapomogi pośm. z okresu ubiegłego	55.650.—
Pozostaje do wypłacenia na dzień 31.10.36. r..	9.565,50		Przyznane zapomogi pośm. w okresie sprawozdawczym .	243.662,01
	299.312,01			243.662,01

SKŁADKI POŚMIERTNE ZA OKRES BIEŻĄCY

Wn	Zł.	Zł.		Ma	Zł.	Zł.
Przeniesiono na Fundusz Rezerwowy Fund. Zap. Pośm. 20% składek	85.535,60			Należne składki za okres sprawozdawczy . . .		427.678.—
Przeniesiono na Fundusz Obrotowy Fund. Zap. Pośm. 80% składek	342.142.40	427.678.—				
		427.678.—				427.678.—

FUNDUSZ ZAPOMÓG OGÓLNYCH

Wn		Zł.	Zł.		Ma		Zł.	Zł.
Wypłacono:					Pozostałość z okresu ubiegłego			252.998,32
Zapomóg stałych	5.730,—				Wpływy w okresie sprawozdawczym:			
Zapomóg do wyczerpania . . .	1.700,—				Ofiary:			
Zapomóg jednorazowych	300,—	7.730,—			Fundusz „Charitas"	250,—		
Umorzono pożyczkę jako nieściągalną		1.500,—			Różni	25,—	275,—	
Spisano pożyczkę		100,—			5% wpływów:			
Koszt przechowania papierów wartościowych. .		9,74			od składek adwokackich	8.362,53		
Różnice kursowe in minus na pap. wart. . . .		424,40	9.764,14		od składek aplikanckich	1.074,41	9.436,94	
Bilans Zamknięcia			254,936,79		Dopisane z tytułu pożyczek		600,—	
					Procenty od udzielonych pożyczek czł. Izby . .		899,51	
					Kupony od papierów wartościowych		460,36	
					Różnice kursowe in plus od pap. wart. . . .		30,80	11.702,61
			264.700,93					264.700,93

Wn DŁUŻNICY ZA UDZIELONE POŻYCZKI Ma

	Zł.	Zł.
Należne w dn. 31.10.35 r.	168.923,87	
Przeniesione z r-ków	2.569,40	171.493,27
Udzielono w okresie sprawozdawczym		42.676,–
		214.169,27

	Zł.	Zł.
Wpłynęło na umorzenie w okresie sprawozd.		26.548,—
Należne na dz. 31.10.36 r.		187.621,27
		214.169,27

Wn FUNDUSZ DOMU WYPOCZYNKOWEGO DLA ADWOKATÓW Ma

	Zł.	Zł.
Stan na dz. 31.X.36		4.615.—
		4.615.—

	Zł.	Zł.
Wpłynęło w okr. sprawozd.:		
gotówką	2.743.—	
obl. Poż. Nar.	1.872.—	4.615.—
		4.615.—

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.

stanowiących własność Funduszu Rezerwowego Funduszu Zapomóg Pośmiertnych (gr. III)

Wartość nominalna	Kurs giełd. z d. 30.X.36	Stopa proc.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa bez kuponu bieżącego
sztuk 25	111.25 za szt.	—	Akcje Banku Polskiego	2.781,25
„ 551	47.50 „ „	4%	Pożyczka Prem. Dolarowa	26.172,50
zł. 32.400	49.50	4½%	Listy Zastawne Ziemskie	16.038,—
„ 30.100	94	8%	Listy Zast. Państ. B-ku Rol.	28.294,—
sztuk 576 zł. 62.500				73.285,75

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

stanowiących własność Funduszu Domu Wypoczynkowego dla Adwokatów

Sztuk	W odcinkach	Wartość nominalna	Kurs emis.	Stopa proc.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa bez kuponu bieżącego
9	zł. 50,—	450,—	96	6%	Obl. Pożyczki Nar.	432,—
10	„ 100,—	1.000,—	96	6%	„ „ „	960,—
1	„ 500,—	500,—	96	6%	„ „ „	480,—
20	—	1.950,—	—	—		1.872,—

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH
stanowiących własność Funduszu Rezerwowego Funduszu Zapomóg Pośmiertnych

Wartość nominalna	Kurs emisyjny	Stopa proc.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa bez kuponu bież.
50.000 zł.	100.—	3%	Premjowa Pożyczka Insestyc.	50.000.—
214.750 „	96.—	6%	Obl. Pożyczki Narodowej	206.160.—
264.750 zł.	—	—		256.160.—

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH
stanowiących własność Funduszu Zapcmóg Ogólnycnh (gr. II)

Wartość nominalna	Kurs giełd. z d. 30.X.36	Stopa proc.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa bez kuponu bieżącego
zł. 6.700.—	53.—	4 1/2%	Listy Zastaw. m. Warszawy	3.551.—
„ 440.—	49.50	4 1/2%	Listy Zastawne Ziemskie .	217.80
dol. 400.—	76.50	6%	Pożyczka Dolarowa . . .	1.624.86
zł. 7.140.— dol. 400.—				5.393.66

WYKAZ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.
stanowiących własność Funduszów Żelaznych (gr. I)

Fundusze	Wartość nominal.	Kurs giełd. z dnia 30.X.36	Stopa proc.	Nazwa papierów	Wartość bilansowa bez kuponu bieżącego
im. L. Figowskiego	zł. 3.200	58	5%	Listy Zastawne m. Warszawy	1.856.—
„ Z. Sokołowskiego	zł. 2.580	94	8%	Listy Zastawne Państ. B ku Rol.	2.425.20
„ Z. Tykocinera	szt. 20 á dol. 5	47.50 1 szt.	4%	Pożyczka Premjowa Dolarowa .	950.—
	zł. 5.780 sztuk 20				5.231.20

ZESTAWIENIE
przyznanych i wypłaconych zapomóg pośmiertnych
w czasie od dn. 1.XI.35 do dn. 31.X.36

	Należne	Wypłacone	Do wypłacenia
Zapomogi z okresu sprawozdawczego ubiegłego po zmarłych adwokatach:			
Chłopickim Józefie	10.000,—	10.000,—	—
Gliksonie Janie	4.000,—	4.000,—	—
Goldmanie Fajwlu	1.862,01	1.862,01	—
Jasnosie Franciszku	8.000,—	8,000,—	—
Koryckim Lucjanie	8 000,—	8.000,—	—
Krońskim Aleksandrze	10.000,—	10.000,—	—
Momentowiczu Bolesławie [1])	4.950,—	1.800,—	3.150,—
Openheimie Bernardzie	10.000,—	10.000,—	—
Rabinowiczu Samuelu	7.200,—	7.200,—	—
Sleszyńskim Zenonie	10.000,—	10.000,—	—
Zandzie Stefanie	5.000,—	5.000,—	—
Wykreślony:	79.012,01	75,862,01	3.150,—
Agapow Jan	3.500,—	2.500,—	1.000,—
Zapomogi z okresu sprawozdawczego bieżącego po zmarłych adwokatach:	b) 82.512,01	78.362,01	4.150,—
Adamowiczu Józefie — zm. 4.5.36 . .	12.000,—	12.000,—	—
Askanasie Maurycym — zm. 2.5.36 .	12.000,—	12.000,—	—
Chomiczu Mikołaju — zm. 14.9 36 . .	4.000,—	4.000,—	—
Fabianim Celsie — zm. 8.1.36 . . .	12.000,—	12.000,—	—
Ettingerze Salomonie — zm. 26.11.35 .	12.000,—	12 000,—	—
Goldwagu Herclu — zm. 19.1.36 . .	7.000,—	7.000,—	—
Kobosie Janie — zm. 17.12.35 . . .	12.000,—	12.000,—	—
Koralu Bronisławie — zm. 31.1.36 . .	12.000,—	12.000,—	—
Krzakowskim Janie — zm. 16.2.36 . .	12.000,—	12.000,—	—
Kulczyckim Janie — zm. 14.12.35 . .	4.000,—	4.000,—	—
Łaskim Józefie — zm. 20.12.35 . . .	12.000,—	12.000,—	—
Maciejowskim Janie — zm. 18.11.35 .	12.000,—	12.000,—	—
Nawarskim Eugenjuszu — zm. 10.2.36	12.000,—	12.000,—	—
Pomperze Izydorze — zm. 11.8.36 . .	12 000,—	7.000,—	5.000,—
Radlińskim Anatolu — zm. 30.12.35 .	12.000,—	12.000,—	—
Rakowskim Zygmuncie — zm. 28.1.36	12.000,—	12.000,—	—
Rymkiewiczu Ignacym — zm. 2.8.36 .	4.000,—	3.584,50	415,50
Sławińskim Wacławie — zm. 10.11.35	12.000,—	12.000,—	—
Sznarbachowskim Francisz. - zm. 19.2.36	12.000,—	12.000,—	—
Wykreślony:	199.000,—	193.584,50	5.415,50
Głębocki Kazimierz	12.000,—	12.000,—	—
Przyznane i wypłacone w okresie sprawozdawczym na koszta pogrzebu zmarłych adwokatów: [2])	a)211.000,—	205.584 50	5.415,50
Andrejewa Sergjusza — 1.8.36 . . .	1.800,—	1.800,—	—
Epszteina Samuela — zm. 31.7.36 . .	2.000,—	2.000,—	—
Mateckiego Czesława — zm. 22.8.36 .	2.000,—	2.000,—	—
Objaśnienia:	5.800,—	5.800,—	—
[1]) zap. przekaz. się w ratach mies.	a)211.000,—	205,584,50	5.415,50
[2]) przyznane i wypłacone koszta pogrzebu wobec niezłożenia wymaganych dokumentów.	216.800,—	211.384,50	5.415,50
	b) 82.512,01	78.362,01	4,150,—
	299.312,01	289.746,51	9,565,50

Rachunek Wydawnictwa „Palestra"

Przychód

	Zł.	Zł.
Pozostałość z okresu ubiegłego.		5.954,70
Prenumerata:		
do kasy Administracji	4.111,60	
przez inkaso . . . . , ...	18.514,63	
na r-k P. K. O. . , ...	5.240,03	
Przez Urzędy Pocztowe	4.161,80	32.028,06
Za pojedyncze egzemplarze		
do kasy Administracji.	142,20	
na r-k w P. K. O. . . . . ,	9,60	
przez Urzędy Pocztowe	85,85	237,65
Za obwieszczenia		124,57
Za „Teorię Wykładni Procesu Cywilnego"		
do kasy Administracji· , ...	168,40	
na r-k P. K. O.	14,—	
przez Urzędy Pocztowe	44,15	226,55
Dopisane odsetki na r-ku w P. K. O.		29,93
Za biuletyn Naczelnej Rady Adwokackiej. . .		5.—
		38.606,46

Rozchód

	Zł.	Zł.
Druk 2100 egz. czasopisma „Palestra"	15.117,71	
Papier tekstowy i okładkowy	4.826.—	
Honoraria autorskie	8.352,60	
Opłata pocztowa i ekspedycja . . . . . , . .	912,58	
Inkaso . . . . , ...	2.119,99	
Koszty opakowania	245,80	
Biuletyn Naczelnej Rady Adwokackiej	205,38	
Materiały piśmienne i druki	457,80	
Portoria i opłaty manipulacyjne	444,33	
Ogólne koszty administracji	1.541,85	
Druk „Teorii Wykładni Procesu Cywilnego". .	1.405,50	35.629,54
Bilans Zamknięcia		2,976,92
		38.606,46

BILANS
Izby Adwokackiej Warszawskiej na dzień 31 października 1936 r.

Stan czynny

	Zł.	Zł.	Zł.
1. Gotówka			
a) w kasie Rady Adwok. . . .		9.688,59	
b) w kasie czasop. „Palestra" .		695,25	10.383,84
2. Sumy do dyspozycji:			
I. a) w P.K.O. na r-ku Izby Adw.	13.484,06		
b) w Banku Handlowym . . .	6.667,20		
c) w Banku Gosp. Krajowego .	90.942,62		
d) Kom. Kasie Oszcz. m. st. W-wy	45.000.—	156.093,88	
II. a) w P.K.O. na r-ku „Palestra"	2.189.37		
b) w Urz. pocztowym W-wa I .	92,30	2.281,67	158.375.55
3. Papiery wartościowe stanowiące własność:			
a) Funduszów Żelaznych . . .		5.231,20	
b) Funduszu Zap. Ogólnych . .		5.393,66	
c) Funduszu Rezerw. Fund. Z.P.		329.445,75	
d) Funduszu Domu Wypoczynk.		1.872,—	341.942,61
4. Nieruchomość			782.888,10
5. Dłużnicy za udzielone pożyczki			187,621,27
6. Członkowie Izby:			
I. Adwokaci za:			
a) składki członkowskie . . .	156.681,16		
b) składki wpisowe	2.509,—		
c) koszty postępowania dyscypl.	43.869,70		
d) różne	1.882,93	204.942,79	
II. Aplikanci adwokaccy za:			
a) składki członkowskie . . .	8.545,—		
b) koszty postępowania dyscypl.	166,—	8.711,—	213.653,79
7. Uczestnicy Fund. Zap. Pośm. za			
a) skł. pośm. w/g daw. statutu .	341.906,-		
b) skł. pośm. w/g now. statutu .	532.160,50	874.066,50	
c) wpis jednorazowy		66,125,50	940.192,—
8. Dłużnicy b. członkowie Izby:			
I. Wydzieleni do Izby Pozn. za:			
a) składki adwokackie	8.600,—		
Do przeniesienia . . .	8.600,—		2.635.057.16

Stan bierny

	Zł.	Zł.	Zł.
1. Wierzyciele Fund. Zap. Pośm. za zapomogi po zmarłych uczest. Fund. Zapomóg Pośm.			9.565,50
2. Wierzyciele Hipoteczni . . .			412.493,59
3. Fundusz Ogólny			225.031,83
4. Fundusz Zapomóg Ogólnych .			254.936,79
5. Fundusz Asekur. Zast. w spr. karnych			4.460,50
6. Fundusz Domu Wypoczynk. .			4.615,—
7. Fundusze Żelazne:			
a) im. L. Figowskiego		2.187,30	
b) im. Z. Tykocinera		4.139,03	
c) im. Z. Sokołowskiego . . .		5.801,44	
d) Budowy Domu Prawn. Polsk.		150,—	12.277,77
8. Fundusz Zapomóg Pośmiertn.			
a) Fundusz Obrotowy		948.787,65	
b) Fundusz Rezerwowy		952.370,06	1.901.157,71
9. Fundusz Obrony Narodowej .			4.739,62
10. Wydawnictwo „Palestra" . .			2.976,92
11. R-k Nadwyżek i niedoborów budżetowych			9.892,74
12. R-k Wpływów na okres przyszły			4.020,—
Do przeniesienia . . .			2.846.167,97

	Zł.	Zł.	Zł.
Z przeniesienia . . .	8.600,—		2.635.057.16
b) koszty postępowania dyscypl.	1.869,—		
c) udzielone pożyczki	1.380,—		
d) różne	115,70	11.964,70	
II. Wydzieleni do Izby Wil. za:			
a) składki adwokackie	610,—		
b) koszty postępowania dyscypl.	472,20	1.082,20	
III. Wykreśleni z listy adwok. za:			
a) składki adwokackie	5.032,15		
b) koszty postępowania dyscypl.	2.154,75		
c) udzielone pożyczki	15.613,30		
d) różne	151,38	22.951 58	35.998,48
9. Dłużnicy b. uczest. Fund. Zap. Pośm.			
I. Wydzieleni do Izby Pozn. za:			
a) składki pośmiertne	37.365,—		
b) wpis jednorazowy	6.200,—	43.565,—	
II. Wydzieleni do Izby Wil. za:			
a) składki pośmiertne	2.285,—		
b) wpis jednorazowy	400,—	2.685,—	
III. Wykreśleni z listy adwok. za:			
a) składki pośmiertne	35.946,—		
b) wpis jednorazowy	2.790,—	38 736,—	84.986,—
10. Ruchomości			35 058 85
11. Koło Prawników			3 792,45
12. R-k Mieszany Urządz. Lokalu .			11.478,40
13. Sumy przechodnie			37.307,—
14. R-k Eksploatacji nieruchomości			2.489,63
			2 846.167,97

Szef Buchalterii Rady: (—) *I. Nowicki*

	Zł.	Zł.	Zł.
Z przeniesienia . . .			2.846.167,97
			2.846.167,97

Dziekan Rady: (—) *St. Janczewski*

Członek Rady — Skarbnik: (—) *T. Słoński*

Objaśnienie skrótów, użytych w tekście sprawozdania.

Art.	—	artykuł.
Dz. U.	—	Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.
Komunikat	—	komunikat Rady Adwokackiej w Warszawie.
Poz.	—	pozycja.
Pr.	—	protokół posiedzenia Prezydium Rady Adwokackiej w Warszawie.
Prot.	—	protokół posiedzenia Rady Adwokackiej w Warszawie.
Pr. o u. a.	—	prawo o ustroju adwokatury.
Regulamin	—	regulamin Rady Adwokackiej w Warszawie.
Sprawozdanie	—	sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie.
U.	—	uchwała Rady Adwokackiej w Warszawie.

Wyjaśnienie do danych statystycznych, zawartych w sprawozdaniu.

Wszelkie podane w tekście sprawozdania dane statystyczne za okres sprawozdawczy, jeśli inaczej nie zaznaczono, są zestawione za czas od dnia 1 listopada 1935 r. do dnia 31 października 1936 r. (§ 156 regulaminu).

SPIS RZECZY.